

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2021

Jitka Holubová

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Srovnání práce televizního hokejového reportéra ČT
ve vysílání české nejvyšší hokejové ligy v sezonách
1993/94 a 2018/19**

Bakalářská práce

Autor práce: Jitka Holubová

Studijní program: Žurnalistika

Vedoucí práce: Mgr. Veronika Macková

Rok obhajoby: 2021

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 22.7.2021

Jitka Holubová

Bibliografický záznam

HOLUBOVÁ, Jitka. *Srovnání práce televizního hokejového reportéra ČT ve vysílání české nejvyšší hokejové ligy v sezonách 1993/4 a 2018/19*. Praha, 2021. 142 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra Žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce Mgr. Macková Veronika.

Rozsah práce: **238 514** znaků včetně mezer.

Anotace

Bakalářská práce srovnává práci hokejového reportéra ČT ve vysílání české nejvyšší hokejové ligy v letech 1993/94 a 2018/19. V teoretické části se zaměřuje na historii sportovního a následně hokejového vysílání na obrazovkách Československé a České televize a práci i praxi sportovních reportérů. Praktická část analyzuje za užití sémiotické analýzy a hloubkových polostrukturovaných rozhovorů tři hokejová utkání z různých sezon nejvyšší české hokejové ligy. Cílem práce je zachytit při srovnání vybraných sezon posun, kterým prošla praxe reportérů na hokejových utkáních a rovněž jak se proměnila jejich příprava na vykonávání této praxe.

Annotation

This bachelor thesis will be analysing the routine of hockey sports reporters from Czech television (Česká televize) in the broadcasting of the Czech professional hockey league in seasons 1993/94 and 2018/19. The theoretical part focuses on the history of sports broadcasting and hockey broadcasting on Czechoslovak and Czech television screens. Additionally, another focus of the theoretical part is the work and practice of sports reporters. The practical part analyses three hockey games selected from different seasons of the Czech professional hockey league using semiotic analysis and in-depth semi-structured interviews. The work aims to capture the change in the practice of reporters at hockey games in the selected time period and recognize the change in the process of preparation for their work in the broadcasting of hockey games.

Klíčová slova

Reportér, hokej, analýza, příprava, rozhovor, vysílání

Keywords

Reporter, hockey, analysis, preparation, interview, broadcasting

Title

Comparison of the hockey reporter's routine in the broadcasting of Czech professional hockey league in seasons 1993/94 and 2018/19.

Děkuju.

Obsah

Úvod.....	2
1. Teoretická část.....	4
1.1 Vývoj sportovního vysílání v Československé a České televizi.....	4
1.1.1 Vývoj hokejového vysílání v Československé a České televizi	9
1.2 Příprava hokejových reportérů	13
1.3 Specifika sportovního rozhovoru.....	19
1.3.1 Jazyková stránka sportovních rozhovorů.....	23
1.3.2 Druhy otázek a výběr respondenta	28
2. Metodologie.....	30
2.1 Výběr hokejových utkání nejvyšší české ligy ke zkoumání	30
2.2 Stanovení cíle práce a výzkumných metod.....	31
2.3 Metoda práce	32
2.3.1 Sémiotická analýza	32
2.3.2 Hlubkové polostrukturované rozhovory	34
3. Analytická část	36
3.1 Analýza práce hokejového reportéra na vybraných utkáních	36
Rozhodující finálové utkání sezony 1993/94.....	36
Rozhodující finálové utkání sezony 1995/96.....	44
Rozhodující finálové utkání sezony 2018/19.....	60
3.1.1 Srovnání přípravy hokejového reportéra	73
3.1.2 Srovnání jazykového projevu hokejového reportéra	79
3.1.3 Posun v přípravě a práci hokejového reportéra.....	83
Závěr.....	88
Literatura	90
Knižní zdroje	90
Elektronické zdroje.....	92
Videomateriály	94
Teze bakalářské práce.....	95
Seznam obrázků	98
Seznam příloh.....	99

Úvod

Příprava reportéra je záležitost, kterou diváci v televizi neuvidí, jelikož k nim se dostává až její konečný výsledek. I z tohoto důvodu jsem se rozhodla do procesu přípravy jednoho ze stavebních kamenů televizního vysílání nejvyšší české hokejové ligy, tedy přípravy reportéra, nahlédnout s pomocí sémiotické analýzy.

Zkoumaný časový výsek odvětví byl určen na základě podstatných milníků, které vývoj kvality televizního vysílání z hlediska přípravy na něj ovlivnily. Počátečním bodem srovnání bude sezona 1993/94, kdy byla Česká republika již oficiálně připojena k internetové síti, a z druhé strany zkoumané období uzavírá sezona 2018/19, kdy byla odehrána poslední kompletní finálová série nejvyšší české hokejové ligy – Tipsport Extraligy ledního hokeje (TELH). Zkoumat sezonu 2019/20 by bohužel nebylo vzhledem k jejímu zkrácenému průběhu zcela relevantní.

Konkrétními utkáními, která poskytnou výsledné vymezení posunu v procesu přípravy reportérů na živá vysílání nejvyšší české hokejové ligy, budou tři rozhodující střetnutí finálových sérií. Prvním je rozhodující zápas finálové série v sezoně 1993/94, což byla první sezona samostatné nejvyšší české hokejové ligy po rozpadu ligy československé. Poznatky z něj získané pak budou doplněny rozhodujícím finále sezony 1995/96. A třetím a nejaktuálnějším utkáním v tomto srovnání bude rozhodující šesté finále Tipsport Extraligy ledního hokeje sezony 2018/19.

Ve volbě časového rozsahu a v důsledku toho i ve volbě konkrétních zápasů ke srovnání zde dochází k odchýlení od prvotní teze, jelikož materiály ze sezony 1991/2, která měla být původně analyzována, nebyly v archivech České televize dochovány, což platí i o následující sezoně 1992/93. Náhradní záznamy byly pro svou neúplnou podobu zvoleny dva. Jedná se o zmíněná rozhodující finálová utkání sezon 1993/94 a 1995/96, což jsou rozhodující finálová utkání časově neblíží k původně zvolené sezoně 1991/92, k nimž existovaly dohledatelné (třebaže nikoli kompletní) záznamy.

Dále dochází k odchýlení od původního zaměření bakalářské práce: namísto zaměření na práci komentátorů, moderátorů a reportérů se nyní soustředí pouze na práci posledního jmenovaného. Jedná se o ústupek způsobený nedochováním záznamů pracovní činnosti komentátorů a moderátorů.

Předmětem srovnání je tak osoba reportéra ve třech různých sezonách, které by měly poskytnout dostatečnou představu o vývoji této praxe za více než pětadvacet let. Cílem této bakalářské práce je zaznamenání posunu v přípravě a práci hokejového reportéra ČT ve zkoumaném období, vymezeném sezonami 1993/4 a 2018/19 TELH.

1. Teoretická část

Tato úvodní část bakalářské práce se bude věnovat historii sportovního vysílání na obrazovkách Československé a České televize, následně pak vývoji hokejového vysílání těchto televizních stanic. Dále přijde na řadu část zaměřená na přípravu hokejových reportérů na televizní vysílání a specifikům, se kterými se sportovní reportéři v rámci praxe setkávají. Mezi zvláštnostmi sportovních rozhovorů bude zmíněna jejich jazyková stránka, druhy pokládaných otázek a výběr respondenta. V neposlední řadě se podíváme na uplatnění rozhovorů v rámci televizního vysílání ČT sport.

1.1 Vývoj sportovního vysílání v Československé a České televizi

Cesta sportu na obrazovky Československé televize (ČST) nebyla snadná. Vedení televize jej totiž stejně jako zpravodajství vnímalo jakožto podřadnou část vysílání a prostor dostávala především kultura.¹ V současné době je role sportu ve vysílání České televize (ČT), respektive ČT sport, jiná. „*Sportovní vysílání je už historicky pevnou součástí programu České televize. První živé přenosy v Československé televizi byly právě ty ze sportovních událostí. Například přenosy z hokejového mistrovství světa vysíláme nejdéle na světě. Zároveň jsme ale jedna z mála veřejnoprávních televizí, které divákům nabízejí tolik velkých sportovních událostí. V řadě zemí jsou už dávno doménou komerčních vysílatelů,*“ řekl v rozhovoru pro web sportu České televize její generální ředitel Petr Dvořák.²

Neoficiální první sportovní přenos mohli diváci sledovat v březnu roku 1948 při pokusných šest a půl hodiny dlouhých reportážích z XI. Vsesokolského sletu v Praze. Oficiálně se pak sport na obrazovkách Československé televize poprvé objevil 1. května 1953 v podobě několika záběrů ze Závodu míru. Velký milník sportovního televizního vysílání se však udál v kategorii živých přenosů, když se předmětem historicky zcela prvního živého televizního vysílání v roce 1955 stalo utkání ledního hokeje z Prahy.³

---

¹ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

² ČT SPORT. Už 15 let s vámi. Program ČT sport se po roce „bez sportu“ chystá na extrémní sezonu. [online]. 10.2.2021 [cit. 2021-3-5] Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/archiv/uz-15-let-s-vami-program-ct-sport-se-po-roce-bez-sportu-chysta-na-extremni-sezonu/6023978248bff33081308e92>

³ KÖPPLOVÁ, Barbara, a kol. *Dějiny českých médií v datech: Rozhlas – Televize – Mediální právo*. Praha, Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0632-1. str. 198.

Živých přenosů se sportovní tematikou se na obrazovkách ČST ještě týž rok odvysílalo nakonec okolo sedmadvaceti.⁴

Právě obliba, již se přímé přenosy, a obzvláště pak ty sportovní u diváků těšily, položila základy pro vznik sportovní redakce.⁵ Redakce tělovýchovně-branná vznikla v roce 1956 jako součást pPoliticko-zpravodajského vysílání. Jejím prvním redaktorem se stal Miroslav Hladký, který dostal na starost zprostředkování prvních přímých přenosů ze zahraničí, ze zimní olympiády v italské Cortině d'Ampezzo. Zdroje se liší, ale celkem bylo ze Zimních olympijských her 1956 odvysíláno něco mezi 24 a 28 živými přenosy. Hladký se pak společně s redakčními kolegy Vítem Holubcem a Radoslavem Siváčkem podílel na vzniku prvních *Branek, bodů, vteřin*. První 45minutová podoba tohoto pořadu spatřila světlo světa 11. března 1956 a pod daným názvem (v letech 1980–1998 dočasně pozměněným na *Branky, body, sekundy*) relace figuruje ve vysílání České televize doposud.⁶

Vysílání tělovýchovně-branné redakce ČST bylo v zásadě o krok napřed před světem, ačkoli veškeré inovace byly zpracovávány velmi improvizovaně, a především takzvaně za pochodu. Díky kreativitě české přenosové školy se tak například diváci mohli 1. května 1960 v rámci živého přenosu podívat před utkáním do šatny národního fotbalového mužstva.⁷ Televize si díky nabídce přehledně zpracovaných přenosů vychovala největšího kritika – diváka, který chce s každým přenosem víc a víc. Takových koncesionářů byl v roce 1961 již milion. S tímto jevem je spojen i vznik pořadů, jako byla například úspěšná *Škola sportovního diváka*, poprvé vysílaná před Mistrovstvím světa v ledním hokeji 1959 pořádaném v Praze, v níž si mohli diváci u obrazovek osvěžit pravidla hry.⁸

V březnu roku 1969 ČST ještě divákům zprostředkovala vítězství hokejového národního týmu nad sovětskými sportovci na mistrovství světa ve Stockholmu, poté už však následovalo obsahové „přidušení“ způsobené zákazy a příkazy, které do Československa přinesla normalizace.⁹ „*Ve druhé polovině šedesátých let, zejména v roce 1968 a 1969, se jednoznačně prokázalo, jak vlivným a důležitým nástrojem řízení společenských procesů je*

⁴ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

⁵ Tamtéž.

⁶ Tamtéž.

⁷ Tamtéž.

⁸ Tamtéž.

⁹ *Prehistorie: Období 1968–1969*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/1968-1969/>

televize,¹⁰ popisuje roli televize v daném období novinář Miroslav Hladký. Robert Záruba však ve své diplomové práci píše o sportovní části televizního vysílání a jeho zaměstnancích takto: „*Po příchodu vojenských sil států Varšavské smlouvy a po dramatických posledních chvílích ve studiu v Besedě přestala ČST asi na dva nebo tři týdny vysílat. Po této pauze se jako první divákům přihlásila sportovní redakce. [...] Podle těch několika dostupných pramenů, a hlavně podle svědectví lidí si jako jedna z mála, neřku-li jako jediná, zachovala důstojnost a s několika málo výjimkami také čistý štít.*“¹¹

Hlavní redakce tělovýchovy, armády a brannosti (HRTAB) pak přes turbulentní přelom 60. a 70. let pokračuje ve své evoluci. Jejimi členy jsou nejen externisté, ale i zaměstnanci zaměřeni například na sportovní kameru či na určitý druh sportu nebo disciplínu. V červenci roku 1969 se z HRTAB stává Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu. O rok později, konkrétně 10. května, televize spouští vysílání II. programu a zavádí barevné vysílání, z nějž těží především živé přenosy.¹² První barevný přenos se uskutečnil 14. února 1970, a to z Mistrovství světa v lyžování ve Vysokých Tatrách.¹³ Kvalitativní pravidelné barevné vysílání zahajuje II. program 9. května 1973, první program pak 9. května 1975.¹⁴ Na počátku sedmdesátých let dochází v ČST ke kvantitativním a kvalitativním změnám ve všech jejích sférách. Hladký tato léta popisuje jako ta nejúspěšnější.¹⁵

Od přestěhování sportovní redakce ČST na Kavčí hory v roce 1979 se zvyšují nároky na sportovní zpravodajství, kdy do vysílání bývá mnohem častěji zařazováno interview, na jehož vývoji má zásadní podíl redaktor Otakar (Ota) Černý. S příchodem 80. let se dostává publicistická část programu ČST do tvůrčí krize, přímý přenos však u diváků vzbuzuje čím dál kladnější ohlasy. Způsobeno je to i vysokou mírou profesionalizace a profilování jednotlivých pracovníků ČST, přičemž velkou roli zde hraje vystupování

---

¹⁰ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 54.

¹¹ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize*. Praha. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

¹² *Bylo zahájeno vysílání 2. programu Československé televize – 1970*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10266819072-vypravej/ve-stopach-doby/1970/168-bylo-zahajeno-vysilani-2-programu-ceskoslovenske-televize/>

¹³ *ČST v datech: Československá televize do roku 1992*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/cst-v-datech/>

¹⁴ *Prehistorie: Československá televize do roku 1992*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/prehistorie/>

¹⁵ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 56.

jednotlivých redaktorů.¹⁶ Bývalý hokejový komentátor Petr Vichnar popisuje v rozhovoru pro portál Hokej.cz dění v ČST na přelomu 80. let takto: „V Československé televizi to bylo tak, že každý redaktor měl na starosti určitý okruh sportů, kterým se věnoval. Ale zároveň jsme museli všichni sledovat všechno, mít přehled o veškerém sportovním dění, protože každý z nás moderoval ještě zprávy. Obecně jde říct, že redaktorů bylo tehdy daleko méně než dnes.“¹⁷

Rok po listopadovém převratu 1989 přišly změny v koncepci a v označení jednotlivých televizních programů ČST. Jako federální byl nadále vysílán jen dosavadní první program, nově však pod názvem *F1*. Dosavadní druhý program se rozdělil na český okruh *ČTV* a slovenský okruh *SI*. V květnu 1990 začal vysílat třetí český program *OK 3*, na Slovensku pak v červnu 1991 začal na okruhu dříve blokovaném sovětským vysíláním fungovat obdobný program *TA 3*.¹⁸ Hned následující rok byl přijat zákon Federálního shromáždění ČSFR č. 468/1991 o provozování rozhlasového a televizního vysílání, který rozlišil dvě kategorie vysílatelů – provozovatele vysílání ze zákona označované jako veřejnoprávní a držitele licence, pod které spadaly soukromé a komerční televize či rozhlas.¹⁹ S rozpadem Československa přišel 31. prosince 1992 zánik ČST. Místo ČST tak vznikla Slovenská televize pro vysílání na Slovensku a Česká televize, která se stala jediným televizním vysílatelem na území ČR a byla zřízena zákonem č. 483/1991 Sb. České národní rady o České televizi. Smíšený systém televizního a rozhlasového vysílání, kde existují soukromí a komerční vysílatelé ve stejném sektoru jako vysílatelé veřejné služby ustanovení ze zákona, existuje v ČR doposud a Česká televize je jeho jediným veřejnoprávním televizním vysílatelem.

V únoru 2006 spustila Česká televize u příležitosti zahájení Zimních olympijských her v Turíně, odkud vysílala každý den od 9 do 24 hodin, nový kanál sportovní kanál.²⁰ Jakožto čtvrtý kanál České televize se ČT sport stala prvním čistě sportovním

---

¹⁶ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

¹⁷ MANDÁT, Pavel. *Legendární Vichnar vypráví: Jak začínal v televizi a co je jeho nejhorším zážitkem?* [online] 4.7.2020. [cit. 25.03.2021] Dostupné z: <https://www.hokej.cz/legendarni-vichnar-vypravi-jak-zacinal-v-televizi-a-co-je-jeho-nejhorsim-zazitkem/5049547>

¹⁸ *Konec federální televize: Československá televize do roku 1992*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/konec-federalni-televize/>

¹⁹ Tamtéž.

²⁰ *10 let kanálu ČT sport*. Mediaguru.cz [online]. Dostupné z: <https://mediaguruprodstorage.blob.core.windows.net/wp-content/uploads/2016/02/10-let-kanalu-CT-sport.pdf>

veřejnoprávním kanálem v Evropě, tehdy však ještě pod názvem ČT4 sport.^{21 22} Za dobu své existence změnila ČT sport dvakrát svůj název a s ním i logo. Od svého spuštění v roce 2006 do roku 2008 figurovala jako *ČT4 Sport*, od roku 2008 do roku 2012 fungovala pod názvem *ČT4* a od roku 2012 se nazývá *ČT sport*.²³ S rozvojem mediálního trhu a socio-funkcionální konvergencí audiovizuálních médií vznikla České televizi v soukromé a komerční sféře konkurence. To se týká také kanálu ČT sport, který již není jediným, který se uchází o vysílací práva jednotlivých vrcholných akcí ze světa i v České republice.

Například na hokejové mistrovství světa Česká televize vlastní výhradní vysílací práva až do roku 2023 a diváci ČT sport se s největší pravděpodobností nemusejí obávat, že by se tato divácky oblíbená akce přesunula na obrazovky placených sportovních kanálů, jakým je v ČR například stanice O2 TV sport. „*Akce, jako je MS v hokeji nebo MS ve fotbale, nadále zůstanou na veřejnoprávní půdě, pro placenou TV nemá efekt investovat desítky milionů do akce, která trvá 14 dnů,*“ okomentoval v rozhovoru pro server Aktuálně.cz plány nového vlastníka práv na vysílání české nejvyšší hokejové soutěže šéf placené stanice O2 TV Sport Marek Kindernay. Mimo to nastínil plány na získání vysílacích práv z jednotlivých sportovních soutěží a disciplín „*Veřejnoprávní televize zůstane platformou pro akce typu olympiád a mistrovství světa. Ostatní bude postupně přecházet do placeného světa.*“²⁴

O2 TV Sport se podařilo získat vysílací práva na některá utkání Tipsport Extraligy ledního hokeje, a to od sezony 2018/19²⁵ – tedy sezony, jejíž finálová utkání jsou součástí naší analýzy. Ke koncepci rozdělení vysílání jednotlivých utkání se v rozhovoru pro sportovní web České televize vyjádřil šéfkomentátor ČT sport Robert Záruba takto: „*Česká televize i druhý vysílatel má k dispozici celou extraligu a rozdělené jsou dny, kdy ten daný vysílatel svůj program nabídne. My budeme vysílat v úterý a v neděli. V pátek bude vysílat druhá televize s tím, že si ještě vezme z úterního kola dohrávku na středu. A z pátku nebo z neděle*

²¹ VYLEŤAL, Martin. *Kanál ČT4 Sport byl přejmenován na ČT4*. [online] 28.10.2008 [cit. 03.02.2021].

Dostupné z: <https://www.parabola.cz/zpravicky/8631/kanal-ct4-sport-byl-prejmenovan-na-ct4/>

²² ČT SPORT. *Už 15 let s vámi. Program ČT sport se po roce „bez sportu“ chystá na extrémní sezonu*. [online]. 10.2.2021 [cit. 03.05.2021] Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/archiv/uz-15-let-s-vami-program-ct-sport-se-po-roce-bez-sportu-chysta-na-extremni-sezonu/6023978248bff33081308e92>

²³ *Česká televize ve vašich barvách – nová vizuální podoba ČT*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6486>

²⁴ ŠENK, Michal. *Naší ambicí je exkluzivita na fotbalovou ligu, říká šéf sportu O2 TV*. [online]. 14.9.2017. [cit. 14.04.2021]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/nasi-ambici-je-vyhradni-exkluzivita-na-fotbalovou-ligu-rika/r~e1a63428994811e7a3060025900fea04/>

²⁵ MEDIAGURU. *Práva na hokejovou extraligu získaly O2 TV a ČT*. [online]. 4.4.2018 [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2018/04/prava-na-hokejovou-extraligu-ziskaly-o2-tv-a-ct/>

si vezme ještě jeden zápas na sobotu. Takže bude mít tři zápasy a my budeme mít dva až tři zápasy.“²⁶ Avšak i přesto, že se sport České televize dělí o vysílací práva Extraligy ledního hokeje se soukromým vysílatelem, může stále nabídnout kvalitní a pestrou programovou skladbu z vrcholových sportovních akcí. A to mimo jiné díky příjmům z reklamy vysílané na ČT sport, které má dle § 11 zákona č. 483/1989 Sb. Česká televize využívat na výrobu a vysílání pořadů se sportovní tematikou.²⁷ Tím je například i hokejový pořad *Buly hokej živě*.

1.1.1 Vývoj hokejového vysílání v Československé a České televizi

Lední hokej byl svědkem mnoha velkých televizních milníků. Tento kolektivní sport se stal předmětem prvního sportovního živého televizního přenosu z pražské Štvanice. Hokejové utkání významné pro další rozvoj televizního vysílání odehrály na obrazovkách ČST týmy Prahy a švédského Leksands IF.²⁸ Zápas tehdy zprostředkovávaly tři televizní kamery a jeden přenosový vůz. Pro stanoviště televizních kamer a komentátorské stanoviště musely být na tribuně vybudovány tři balkonky. Všechny tři balkonky s kamerami byly umístěny na jedné straně hřiště, aby záběry nebyly pro televizní diváky „přes osu“, což lze považovat za důkaz filmářské i sportovní vyspělosti kameramanů ČST, kteří přenos technicky zaštiťovali.²⁹

I historicky druhý živý přenos patřil hokeji, když deset dní po prvním živém přenosu zaplnili diváci tribuny téhož zimního stadionu podruhé. Živý přenos z mezistátního zápasu ČSR a Kanady byl natolik očekávaný, že se v Praze vyprodaly veškeré televizní přijímače. Ze sportů se následně na televizní obrazovky dostal fotbal, cyklistika a atletika.³⁰

Svědkem dalšího televizního průlomu byl opět hokej. V rámci živých přenosů z Olympijských her v Cortině d'Ampezzo byl použit v současnosti již zcela běžný

²⁶ SOCHOROVÁ, Kateřina. *Dělení vysílacích práv na extraligu? Nám to nevadí, vyšli jsme z toho dobře, říká Záruba*. [online] 11.09.2018. [cit. 02.04.2021]. Dostupné

z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/hokej/extraliga/deleni-vysilacich-prav-na-extraligu-nam-to-nevadi-vysli-jsme-z-toho-dobre-rika-zaruba/5bca070359841d79e18a8ecb>

²⁷ *Zákon o České televizi: Zákon*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/zakony/pdf/zakon-o-ceske-televizi-2017.pdf?verze=2021-04-01-15:20:43&_ga=2.165407484.2105261419.1617276769-1934298099.1585653791

²⁸ KÖPPLOVÁ, Barbara, a kol. *Dějiny českých médií v datech: Rozhlas – Televize – Mediální právo*. Praha, Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0632-1. str. 198.

²⁹ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

³⁰ Tamtéž.

transfokátor objektivu. Diváci jej mohli prvně ocenit v přenosu hokejového utkání mezi SSSR a Švédskem. Úvodní záběr tehdy z pohledu na okolní hory přešel plynulou transfokací až do detailu kotouče ve středovém kruhu. Díky této technologické inovaci byl divákům poskytnut zcela nový pohled na hokejová utkání, která se bez zbytečných prostřihů stala výrazně plynulejšími.³¹ Do domácího sportovního vysílání se transfokátor prosazoval pomalu od roku 1958, jelikož ČST měla k dispozici pouze jeden kus.³²

Mistrovství světa a Evropy v ledním hokeji, které v první půli března 1959 hostilo Československo, se stalo patrně nejúspěšnějším sportovním televizním počinem ČST 50. let. Ještě před začátkem mistrovství byl do programu zařazen publicistický pořad *Škola televizního diváka*, v němž měli příznivci ČST možnost zopakovat si hokejová pravidla a vybrané herní varianty.³³ Přenosy z MS v ledním hokeji v Praze v roce 1972 již byly vysílány barevně, ačkoli oficiálně začalo barevné vysílání na obrazovkách ČST později.³⁴

První pokusy o zařazení reportéra do hokejového vysílání proběhly v sezoně 1990/91 a zapojil se do nich Robert Záruba, jenž se tímto způsobem chtěl dostat k hokeji. Inspirace pro tuto inovaci přišla z nejvyšší zámořské ligy NHL, kterou tehdy vysílala stanice ESPN. Právě v tomto vysílání se objevil tzv. *bench reporter*, který se průběhu utkání pohyboval v prostorech mezi střídačkami týmů a prostorech okolo kabin. „*Vím, že z chodby, která byla mezi kabinou a střídačkou, si vzal hokejku, kterou ve vstupu popisoval. Měl tam i samostatný vstup, nedělal jen rozhovory, což my jsme zpočátku taky neměli jen rozhovory, byly to zásahy do vysílání – jako postřehy z úrovně ledu,*“ popisuje tehdejší vzor pro ČST Záruba a dodává, že tehdy se vysílalo jen velmi málo zápasů. Omezení hokejových televizních utkání bylo způsobeno nižším zájmem publika o takové vysílání. Další podobné snahy o zavedení reportéra se pak dle něj objevily na Mistrovství světa ve veslování v Račicích 1993.³⁵

Velkým posunem ve vysílání ledního hokeje byl zrod nové hokejové programové náplně. Na podzim roku 1992 vznikl pořad *Buly* – opět trochu podle vzoru kanadských pořadů. *Buly* bylo tehdy ještě magazín, který nebyl spojen s televizním přenosem, jednalo se

³¹ ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: Prof. Hladký, Miroslav.

³² Tamtéž.

³³ Tamtéž.

³⁴ ŠMÍD, Milan. *Padesát let televize v Česku*. Louc.cz [online] 10.3.2003 [cit. 13.04.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/03/950310.html>

³⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12. 7. 2021 (Příloha č. 5)

o samostatný pořad, který shrnoval kolo české nejvyšší hokejové ligy. Moderátor měl ve studiu *Buly* hosty, s nimiž o hokejovém dění diskutoval, a pouštěl příspěvky z jednotlivých utkání.³⁶ Magazín *Buly* byl vysílán nejdříve v sobotu, poté ve čtvrtek a shrnoval celý týden v české nejvyšší lize, dění v NHL a švédskou ligu. Takto to bylo ještě v sezoně 1992/93 a 1993/94.³⁷

Hokejová utkání na obrazovkách ČT byla ještě v roce 1994 komentována dvěma komentátory, nikoli tedy tak, jak je tomu v současné době, kdy funguje vysílací model komentátor se spolukomentátorem. Dle slov komentátora Michala Dusíka byl systém takový, že ve vysílání byli komentátoři dva a jeden z nich pak šel dělat rozhovory.³⁸ V témže roce, tedy 1994, uspořádala Česká televize konkurz na nové komentátory a k Robertu Zárubovi a Petru Vichnarovi věnujícím se hokejovým utkáním se přidali Jiří Lípa a Michal Dusík. Od sezony 1994/95 přistoupila ČT k soustavnému využívání role hokejového reportéra, a to z důvodu zpravidelnění hokejového vysílání.³⁹ V první polovině sezony 1994/95 ještě stále fungoval systém rotace třetího komentátora v roli reportéra, od roku 1995 už byla role reportéra v podstatě oddělená.⁴⁰

Od roku 1995 přistoupila ČT také k dělenému komentáři hokeje, kdy se ke komentování utkání přizval místo spolukomentátora expert. Od sezony 1995/96 se studio *Buly* spojilo s živým přenosem utkání tak, že jej rámovalo, a ve vysílání rovněž začal figurovat přestávkový program. Postupem času se tak z původního magazínu *Buly* vyvinul pořad *Buly hokej živě*, jak jej známe nyní. Současný název pořad získal v roce 2009. Tedy v době, kdy se do živého vysílání začaly dostávat sestříhy z dalších souběžně hraných utkání, a to díky využití internetu k přenosu tohoto materiálu. Do té doby tento proces probíhal zdoluhavým procesem trasování dat.⁴¹

Tyto sestříhy se staly předchůdci takzvaných stříhacích utkání, která můžeme v současnosti vidět v rámci pořadu *Buly hokej živě* jako sestříhy vysílané v přestávkovém programu

---

³⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

³⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

³⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

³⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

⁴⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.4.2021. (Příloha č. 4)

⁴¹ Tamtéž.

televizního utkání.⁴² Inovativními se staly také takzvaně vstupovací utkání, z nichž reportéři vytvářejí živé vstupy do přestávkového programu televizního utkání a informují o průběhu daného utkání. Tyto jejich vstupy jsou doplněny sestřihy z daných úseků utkání. V rámci hokejové redakce se tomuto typu přenosu rovněž přezdívá „kufir“, jelikož zařízení pro práci reportéra je umístěno v hliníkovém kufří.⁴³

Po více než šedesáti letech hokejového vysílání na obrazovkách českých diváků je hokej sportem, který si v České republice našel své stálé místo a zažil se jako neodmyslitelná součást televizního sportovního vysílání mající do jisté míry i kulturní přesah. Tématem kulturního přesahu sportu ve veřejnoprávních médiích se zabýval americký psycholog David Charles Rowe: „*Média placená z veřejných financí mají oproti těm komerčním navíc zodpovědnost do jisté míry uchovávat národní kulturu ve smyslu tvorby národní sounáležitosti, která tak spojuje občany země napříč genderovým, rasovým, věkovým, etnickým a sociálním spektrem.*“⁴⁴ To se ČT sport pomocí hokeje podařilo. Svědčí o tom i fakt, že v celé historii vysílání ČT sport diváky nejvíc lákaly právě hokejové přenosy, což vyplývá z měření sledovanosti ČT sport, ve kterém z první dvacítky nejsledovanějších přenosů patří hokeji hned devatenáct příček. Například v únoru 2014 zasedlo k obrazovkám rekordních přes 2,1 milionu diváků, aby sledovali olympijský boj o postup do čtvrtfinále hokejového turnaje mezi Čechy a Slováky.⁴⁵

Právě velké akce, jako jsou hokejová mistrovství světa, olympijské hry a finále různých soutěží, se na sledovanosti vždy projevují nejvíce. (viz Příloha č. 1) „*Diváci nás vnímají jako tradičního vysílatele hokeje, vždyť se s ním na obrazovkách České, potažmo Československé, televize setkávají nepřetržitě již více než šedesát let. Za tu dobu mohli vidět již 1965 zápasů,*“ řekl v rozhovoru pro server Sport.cz o sportu České televize její výkonný ředitel Jiří Ponikelský.⁴⁶

---

⁴² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.4.2021. (Příloha č. 4)

⁴³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.4.2021. (Příloha č. 2)

⁴⁴ ROWE, David Charles. *Sport, Culture and the Media: Issues in Cultural and Media Studies*. 2. vyd. Maidenhead, Open University Press, 2003. ISBN: 978-03-352.1076-3. str. 29.

⁴⁵ ČT SPORT. Už 15 let s vámi. Program ČT sport se po roce "bez sportu" chystá na extrémní sezonu. [online]. 10.2.2021 [cit. 2021-3-5] Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/archiv/uz-15-let-s-vami-program-ct-sport-se-po-roce-bez-sportu-chysta-na-extremni-sezonu/6023978248bff33081308e92>

⁴⁶ SPORT.CZ. *Hokej bude v televizi pětkrát za týden, placená O2 hraje prim.* [online]. 4.4.2018 [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/hokej/extraliga/clanek/977481-hokej-bude-vtelevizi-petkrat-za-tyden-placena-o2-hraje-prim.html>

1.2 Příprava hokejových reportérů

Práce reportérů ČT nezačíná spuštěním přímého přenosu, nýbrž mnohem dříve. Televizní přenos, který mohou diváci sledovat u svých obrazovek, je výsledkem předchozí přípravy. „*Domnívat se, že přípravná fáze rozhovoru je méně důležitá než fáze realizační, by bylo naivní,*“ uvádí obecně o novinářské práci moderátor a vysokoškolský pedagog Václav Moravec.⁴⁷ Týká se to i sportu, kde má každá disciplína svá specifika a jednotliví profesionální sportovci se s nimi individuálně vypořádávají. Stejně je tomu i u pracovníků sportovních televizních stanic.

Televize jakožto jeden z mála tradičních mediálních sdělovacích prostředků je po technologické stránce schopna přenášet informace oběma komunikačními kanály – zvukovým i obrazovým. Při vystoupení reportérů tak vzniká unikátní komunikační mix. „*Člověk a jeho řeč je vlastně nedělitelný obraz se slovem. Vzniká vizuální projev, na kterém je sice z významového hlediska dominantní jazyk, mluvené slovo, ale při němž mají svůj význam i mimojazykové prvky, například jako je gesto, mimika, ale i fyziognomie, oděv a podobně.*“⁴⁸

Vzhledem ke komplexnosti reportérské praxe je před jejím vykonáváním klíčová příprava. Právě příprava rozhoduje o tom, nakolik bude výsledný rozhovor kvalitní a zda se novináři podaří z respondenta dostat maximum.⁴⁹ V rámci přípravy na živá vysílání musí sportovní reportér brát v potaz hned několik druhů informací nezbytných pro odvedení kvalitní práce ve vysílání. Mezi takové informace patří klubová historie, všeobecné informace o hráčích (věk, úspěchy a kariéra), střelecké statistiky, statistiky přesilových her, výsledkové zpravodajství jednotlivých utkání, aktuální pořadí týmů nebo případná zranění či změny v sestavách. Mezi nezbytné informace zařazuje Michal Dusík i potenciální milníky, ke kterým by se hráči mohli v nadcházejících utkáních blížít.⁵⁰

---

⁴⁷ MORAVEC, Václav. *Rozhovor v rozhlasovém a televizním vysílání*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1618-6. str. 73.

⁴⁸ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986.

⁴⁹ MORAVEC, Václav. *Rozhovor v rozhlasovém a televizním vysílání*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1618-6. str. 73.

⁵⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. *Interview s Michalem DUSÍKEM*, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

Nezbytná je rovněž znalost herních pravidel TELH. Tyto informace pak mohou reportéři zužitkovat při tvorbě reportážních vstupů nebo rozhovorů s hráči a trenéry.⁵¹ Z nedostatečné připravenosti, z neznalosti souvislostí či nevhodně zvolených otázek pramení nejčastější chyby reportérů.⁵²

V současné době jsou zdroje pro čerpání výše zmíněných informací v rámci přípravy reportérů na hokejová utkání mnohem širší a dostupnější, než tomu bylo dříve. „*Je třeba si uvědomit, že v době totality byla jediným naším zdrojem informací Československá tisková kancelář. Ta ale zprávy o Kanadanech nebo Američanech z NHL nevydávala... A tak jsme si se zahraničními kolegy vyměňovali informace. Byla to nesmírně zajímavá zkušenost,*“⁵³ popsal Petr Vichnar v rozhovoru pro web Hokej.cz přípravu pracovníků sportovní redakce ČST na hokejová utkání.

Kromě vlastních souborů hráčských a týmových statistik tvořily v minulosti zdroje pro přípravu televizních pracovníků hlavně tradiční média jako časopisy, noviny nebo tiskové konference.⁵⁴ Mimo to Česká televize disponuje velkými archivy, zdroje nejen pro pracovníky její sportovní sekce jsou tak velmi široké. Ve videotéce Kavčích hor se nachází přes 270 000 záznamů pořadů od počátků ČST až po současnost. Ve videotéce v budově zpravodajství je uloženo více než 205 000 záznamů, mezi nimiž jsou i sportovní pořady. Od roku 2010 je většina zpravodajství uchovávána zejména v digitální podobě. Součástí videoték jsou dvě digitalizační pracoviště, na kterých se digitalizují materiály redakce zpravodajství, redakce aktuální publicistiky, redakce sportu a vybraných pořadů.⁵⁵

Dalšími zdroji pak jsou pro reportéry otevřené zdroje jako knihovny, přednášky, sympózia, konference a jakékoliv jiné aktivity, které jsou zdrojem informací a odehrávají se ve veřejném, volně přístupném prostoru.⁵⁶ S vývojem technologií můžeme mezi tyto zdroje zařadit i informace, které lze volně získat na internetu. „*Styl práce redaktorů produkujících audiovizuální obsah se výrazně proměnil se zdokonalením výpočetní techniky, a především*

---

⁵¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview se všemi respondenty hloubkových rozhovorů. (viz Seznam příloh)

⁵² MARŠÍK, Josef. *Výběrový slovníček termínů slovesné rozhlasové tvorby*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu Praha, 1999. ISBN: 978-80-238-5619-4. str. 26.

⁵³ MANDÁT, Pavel. *Legendární Vichnar vypráví: Jak začínal v televizi a co je jeho nejhorším zážitkem?* [online] 4.7.2020. [cit. 25.03.2021] Dostupné z: <https://www.hokej.cz/legendarni-vichnar-vypravi-jak-zacinal-v-televizi-a-co-je-jeho-nejhorsim-zazitkem/5049547>

⁵⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

⁵⁵ *Archiv a programové fondy ČT*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/archiv-a-programove-fondy-ct/>

⁵⁶ *Otevřené zdroje*. Bezpečnostní informační služba České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/otevrene-zdroje/>

pak s nástupem internetu. Právě rozvoj síťových digitálních technologií na přelomu tisíciletí umožnil vznik online médií, jejichž největší výhodou je rychlost a snadnost publikace obsahu. Ovšem ke zrychlení procesu zpracování příspěvků došlo napříč všemi médii včetně televizí a rádií,“ uvádí ve své diplomové práci z roku 2018 sportovní novinář Tomáš Lichnovský.⁵⁷ Konkrétně do této skupiny informačních pramenů spadají zpravodajské a publicistické internetové články, informace přístupné na sociálních sítích, oficiálních webových stránkách jednotlivých institucí a podobně.

Český uzel internetové sítě *European Academic and Research Network*, takzvaný EARN, byl na Českém vysokém učení technickém v Praze (ČVUT) připojen do rakouského Lince v roce 1990. Propojoval české, respektive pražské univerzity s dalšími univerzitami v Evropě i Americe. Ačkoli přenosová rychlost tohoto připojení byla poměrně nízká, jednalo se předchůdce internetu, jak jej známe nyní.⁵⁸ Česká televize přistoupila k přenosu dat skrze internet v roce 2009, když se do živého vysílání pořadu *Buly hokej živě* začaly dostávat sestřihy ze současně hraných utkání. Co se týče přípravy reportérů, pro ně internet zpočátku příliš obsáhlý zdroj informací nepředstavoval. Zhruba pět až šest let trvalo, než zde byl k dispozici pro redaktory relevantní obsah. Ani poté na internetu nebyly vždy přesné informace a reportéři si je museli ověřovat přes vlastní zápisy z utkání. Michal Dusík například tvrdí, že proces jeho přípravy je nyní jiný a v současné době už je na informacích z internetu zcela závislý.⁵⁹

Jak můžeme vidět v grafu na další straně, s rozvojem internetu došlo ke vzniku mnoha sociálních sítí. Ačkoli někteří reportéři v současnosti preferují jako internetový zdroj informací pro svou přípravu klubové weby, jsou i tací, kteří hojně využívají sociálních sítí.⁶⁰ Právě internetové sociální sítě v současné době podporují interaktivní a participativní sdílení informací. Mimo to nabízejí nové formy tvorby informací skrze kolektivní spolupráci.⁶¹

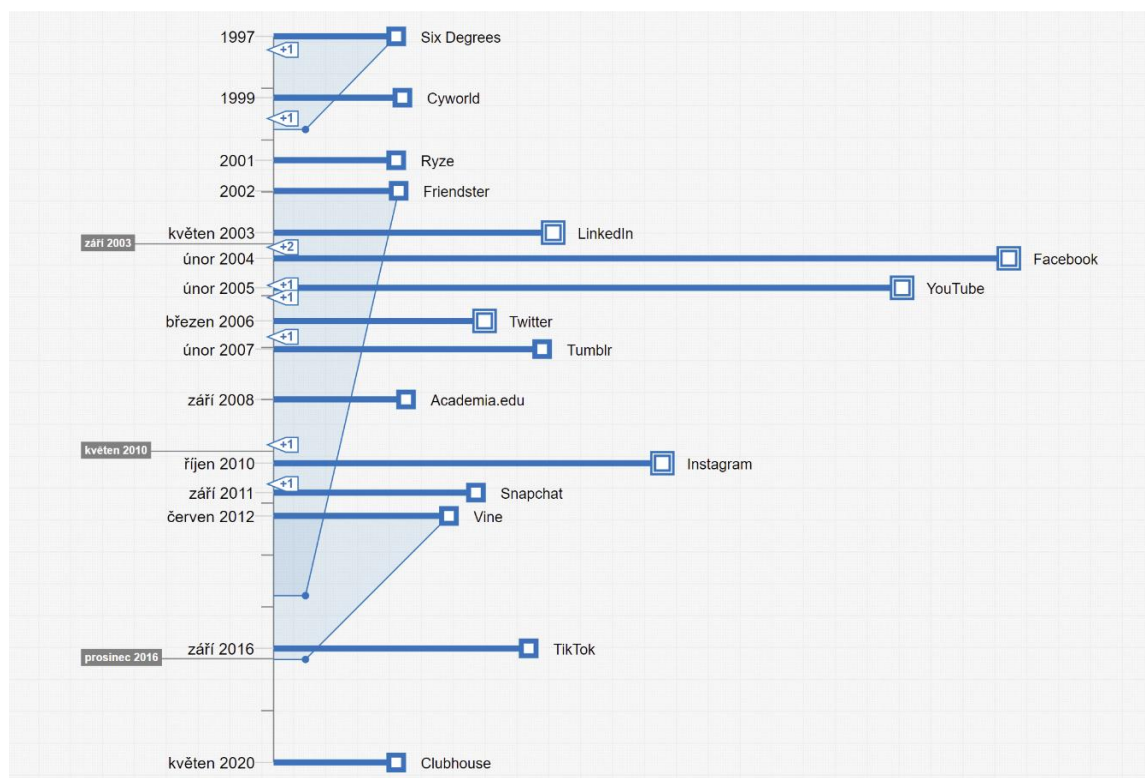
⁵⁷ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

⁵⁸ ZANDL, Patrick. *Historie českého Internetu II*. [online] 12.9.2003 [cit. 24.2.2021]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/historie-ceskeho-internetu-ii/>

⁵⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

⁶⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview se všemi respondenty hloubkových rozhovorů. (viz Seznam příloh)

⁶¹ MON, Lorri. *Social media and library services*. Sanrafael, Morgan&Claypool, 2015. ISBN: 978-1-6270-5439-3. str.1.

Obrázek 1: Historie sociálních sítí: přehled vzniku aktuálních a dřívějších sociálních sítí. Zdroj: redakce Timixi.com

S tím souvisí způsob konzumace jednotlivých mediálních obsahů různými publiky, která v současnosti probíhá na několika kanálech najednou, což bylo jedním z důsledků přechodu tradičních zprostředkovatelů na nová média. „Instituce zabývající se zpravidla jedním druhem mediální činnosti (tzn. vydáváním novin a časopisů, rozhlasovým či televizním vysíláním) zahájily s příchodem webu 2.0 a nástupem sociálních sítí expanzi do dalších oblastí digitální mediální krajiny – ať již zcela autonomně (například média veřejné služby, Mafra atd.), nebo ve spolupráci se silnými internetovými hráči (viz. nejprve kooperace vydavatele deníku Právo, akciové společnosti Borgis, s lídrem tuzemského internetu Seznam.cz v rámci projektu zpravodajského portálu Novinky.cz, po níž v roce 2013 následovala fáze majetkového propojení),“ poznamenává ve své knize Václav Moravec.⁶²

K expanzi z oficiálních internetových stránek na nové platformy, jakými jsou sociální sítě Facebook, Twitter a Instagram, přistoupily s jejich rozvojem také jednotlivé hokejové kluby. Až na týmy Kladna, Litvínova, Třince, Zlína, Vsetína, Českých Budějovic a Ústí nad Labem si všechny kluby hrajících mezi sezonami 2006/07 a 2009/10 českou nejvyšší

⁶² MORAVEC, Václav. *Média v tekutých časech: Konvergence audiovizuálních médií v ČR*. Praha, Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2572-2. str. 108.

hokejovou ligu vytvořily facebookové stránky 8. června 2009. Vůbec prvním týmem hrajícím v daném období nejvyšší českou ligu, který si na síti Facebook založil profil, byl tým Vsetína, jenž tak učinil již 28. listopadu 2008. Nejpozději ve sledovaném období si facebookovou stránku založil tým Slovanu Ústí nad Labem, a to 20. června 2014, kdy však již českou nejvyšší soutěž nehrál. Účty na sociálních sítích doposud slouží společně s oficiálními weby jednotlivých klubů jako plnohodnotné zdroje oficiálních zpráv a prohlášení. Mezi komunikované informace patří výsledkové zpravodajství z jednotlivých utkání, informace o odchodech vlastních hráčů do jiných týmu či příchody nových hráčů do klubu, předzápasová a pozápasová vyjádření hráčů a trenérů, informace o mimohokejových aktivitách klubu a hráčů, rozhovory o životě hráčů a realizačního týmu a podobně.⁶³ S ohledem na jednu výjimečnou kvalitu sociálních médií – rychlost, jakou se informace na sociálních sítích šíří, se stejně jako sportovní kluby uchyluje i spousta médií k publikaci mimořádných zpráv a novinek právě nejdříve skrze sociální síť a až poté se informace objevují na dalších, tradičnějších platformách. Nejčastější sítí užívanou pro účely rychlého informování je Twitter,⁶⁴ a to díky nevyhnutelné věčnosti daného sdělení, které je na této platformě omezeno na maximálně 280 znaků.

Kromě klubů figurují na sociálních sítích Instagram, Facebook a Twitter také samotní hráči ledního hokeje. Co zpočátku sloužilo jako možnost komunikace s přáteli, se s rozvojem sociálních sítí stalo platformou, kde fanoušci mohou nahlédnout do života jednotlivých hráčů, a pro hráče se ze sociálních sítí stala forma sebe prezentace, zejména pro hráče nejvyšší zámořské ligy. V průměru mají hráči NHL na sítích více než 43 tisíc přívrženců. V poměrech české extraligy mají hráči průměrně 10 tisíc fanoušků⁶⁵ (vzhledem k počtu obyvatel ČR a USA disponují hráči české extraligy až třicetkrát menší potenciální cílovou skupinu, než jakou mají hráči v zámoří). Jedním z českých hráčů působících v NHL, který se může pyšnit velkými počty fanoušků na sociálních sítích, je David Pastrňák, který ke 14. dubnu 2021 měl 423 tisíc sledujících na instagramovém profilu, 116 tisíc na twitterovém účtu a 79 tisíc na své oficiální facebookové stránce.⁶⁶ Ve srovnání

---

⁶³ Zdroj: Facebookové stránky hokejových klubů hrajících mezi lety 2006 a 2010 nejvyšší českou ligu ledního hokeje.

⁶⁴ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. *Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age*. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 110.

⁶⁵ JANKO, Michal. *Bez sociální sítě to (ne)jde. Voráček by mohl školit, zato Řepík je nepolibený*. [online] 20.05.2019 [cit. 14.04.2021]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ms-hokej-2019/socialnim-sitim-mezii-ceskymi-hokejisty-vladne-voracek-i-bez-facebooku-20190520.html>

⁶⁶ Zdroj: oficiální sociální síť Davida Pastrňáka.

s hokejisty působícími v sezoně 2020/21 v české nejvyšší lize je zde vidět značný rozdíl. Z hráčů české extraligy má na Instagramu nejvíce sledujících brankář pražské Sparty Alexander Salák, kterého na této platformě sleduje ke 14. dubnu 2021 přes 32 500 fanoušků. Na Twitteru je to ke stejnému datu 9657 sledujících a na oficiální facebookové stránce 28 391 fanoušků. Salákova facebooková stránka je na rozdíl od jeho instagramového účtu spravována správcem, poslední příspěvek zde však byl umístěn 23. března 2016. Na Instagramu je Salák aktivnější, zásadními či exkluzivními informacemi ohledně svého aktuálního hokejového působení zde ale nepřispívá. Jedná se o převážně o fotografie rodiny nebo fotografie z utkání. Je však patrné, že v rámci jeho působení v TELH se četnost příspěvků zvýšila z jednoho měsíčně na zhruba jeden týdně.⁶⁷

Informace se sportovní tematikou, které hráči na svých účtech na sociálních sítích prezentují, jsou potenciálními zdroji pro práci reportérů. Reportéři by je však za tohoto předpokladu měli využívat bez jakýchkoli osobních předsudků a zaujetí. To znamená, že reportér by neměl k tvorbě využívat citlivé a výsostně osobní informace, které může na sociálních platformách získat, a stejně tak by se v rámci objektivitě měl oprostít od osobních preferencí, jako je jeho vztah k danému týmu či hráči – tedy jestli jej má ve svém soukromí rád, či nikoli. Reportéři by se měli uchýlovat ke sledování účtů relevantních osob a institucí především pro následnou tvorbu mediálních obsahů. Budeme-li účty samotných sportovců považovat za zdroje primární, mezi sekundární zdroje bychom zařadili facebookové a instagramové stránky jednotlivých týmů, sociální síť sportovních soutěží a další sportovně zaměřené profily na těchto platformách.⁶⁸

Z těchto důvodů je nutné, aby byli reportéři na těchto sociálních sítích sami přítomni. Sportovní editor The Oklahoman Newspaper a bývalý prezident organizace Associated Press Sports Editors (APSE) Mike Sherman zastává vůči sociálním sítím jasný postoj: „*Nezaměstnám novináře, který nepracuje s Twitterem. [...] Jak by mohl reportér odvádět dobrou práci, kdyby nebyl přítomen na sociálních sítích? Jakýkoli sportovní reportér by si měl na sociálních sítích vytvořit své publikum, kterému pak může nabízet jím vytvořené obsahy. Stejně tak by měl s těmito recipiency do určité míry interagovat.*“⁶⁹ V české sféře

---

⁶⁷ Zdroj: oficiální sociální síť Alexandra Saláka.

⁶⁸ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 109.

⁶⁹ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 108.

sportovní žurnalistiky hokejoví figurují na sociálních sítích rovněž reportéři ČT sport. Ne všichni však sociální sítě využívají k čerpání informací a upřednostňují spíše tradiční zdroje, jako jsou vlastní archivy a klubové weby. Příkladem takto pracujících reportérů jsou dle hloubkových rozhovorů Markéta Pernická, Jana Niklová i Michal Dimitrov.

1.3 Specifika sportovního rozhovoru

„Novinář by měl pokaždé myslet na to, že má být především tím, kdo přenáší informaci o události, které čtenář, divák či posluchač nemůže být přítomen, a má to udělat, jak nejvěrněji dokáže a s postihnutím co nejvíce zajímavých momentů.“ shrnuje problematiku nejen reportérské práce v roce 2010 novinářka a vysokoškolská pedagožka Alice Tejkalová.⁷⁰

Televizní rozhovor je na rozdíl rozhovorů ostatních sdělovacích prostředků tvořen kromě zvukové stránky také stránkou vizuální a měl by tedy být zajímavý a poutavý v obou těchto sférách. Tomáš Jílek v rozhovoru uvedeném v diplomové práci studenta Univerzity Karlovy Tomáše Lichnovského srovnává rozhlasový a televizní rozhovor takto: *„V rádiu málokdy slyším sportovní rozhovor jako rozhovor, že by tam byla opravdu otázka i odpověď. Mám pocit, že tam jsou často opravdu jenom sestříhané odpovědi, kde se otázky vyházejí. Jinak my v televizi máme jednu velkou výhodu, a to je ta vizuální stránka. To znamená, že já v rozhovoru můžu pracovat i s vizuální reakcí respondenta na otázku. Můžu ukázat, jestli je překvapený, jestli ho otázka pobavila... Myslím si, že tohle je věc, kterou rozhlas nemůže úplně zprostředkovat. Televizní rozhovor může být zábavnější v tom smyslu, že lidi vidí, že sportovec je prostě člověk, že to není bruslící nebo šlapající stroj, ale že tam hrají roli emoce.“*⁷¹

Nedá se říci, že by zvuková či obrazová stránka televizního obsahu byla důležitější než druhá, jelikož obě se řídí zákonitostmi tvorby a přinášejí také svá úskalí. *„V každém televizním rozhovoru jde vlastně o funkční dialog, o rozhovor, který se uskutečnil s určitým záměrem, má svůj předem stanovený smysl; nejde tedy o náhodnou debatu, ale o rozhovor určený k uveřejnění, publikování, čímž odpovědi dostávají jinou platnost, osobní odpovědi*

⁷⁰ TEJKALOVÁ, Alice. O reportáži a reportérech. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. Rozhovory o interview. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 109.

⁷¹ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

získávají širší dimenze a zpravidla přerůstají rámeček subjektivní výpovědi,“ vysvětluje smysl rozhovorů novinář Miroslav Hladký.⁷²

Sportovní rozhovory jsou specifickou žurnalistickou disciplínou. Role reportéra na sportovních utkáních vysílaných živě se za svou existenci rozšířila z pouhého referování o zraněních hráčů v průběhu utkání na rozhovory se sportovci a trenéry v rámci utkání, uvádění reportážních segmentů do vysílání a další.⁷³ Rozhovory mohou být ve vysílání vedeny nejen reportéry, ale rovněž také moderátory, jako je tomu například v případě pořadu ČT sport *Buly hokej živě*, kde se v současné pandemické situaci stává, že pozápasový rozhovor s hráčem vede samotný moderátor tohoto pořadu na dálku přímo ze studia. Pozápasové a přestávkové rozhovory jsou však zpravidla doménou reportérů. V případě české nejvyšší hokejové ligy je role televizního zprostředkovatele a jeho pracovníků aktuálně přímo zakotvena v Herním řádu Tipsport Extraligy ledního hokeje (dále jen *herní řád*). Tato vazba je zcela logická, jelikož, slovy psychologa Davida Charlese Rowea, *„již od počátku moderní sportovní žurnalistiky se projevuje oboustranná ochota, a to konkrétně jak komerčně podmíněná snaha informovat o sportovním dění ze strany médií, tak snaha sportu jakožto instituce o zpopularizování.“*⁷⁴ Ačkoli se Česká televize dělí od sezony 2018/2019 o vysílací práva s O2 TV Sport, jmenné zanesení a kodifikaci role při vysílání jednotlivých utkání (včetně přednostních práv na rozhovory) má v herním řádu pouze Česká televize.

Jednotlivé extraligové kluby jsou dle bodu 7.14. herního řádu povinny zajistit, že se hráči s výjimkou brankářů zúčastní přestávkových a pozápasových rozhovorů pro televizní vysílatele. Stává se ale, že se některý hráč nemůže z nějakého důvodu k rozhovoru dostavit. To pak reportér okamžitě hledá náhradního respondenta, který bude v návaznosti na uplynulou hru neméně relevantní.⁷⁵ Prostor pro tyto rozhovory, tedy tzv. mixzónu, je pro televizní vysílatele a jejich pracovníky povinen zařídit dle bodu 7.13. klub, umožňují-li to technické parametry zimního stadionu, kde se zápas odehrává. Výhradní právo vstupu do této zóny je určeno pracovníkům médií, hráčům, trenérům a vedoucímu tiskového

---

⁷² HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 257.

⁷³ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. *Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age*. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 147.

⁷⁴ ROWE, David Charles. *Sport, Culture and the Media: Issues in Cultural and Media Studies*. 2. vyd. Maidenhead, Open University Press, 2003. ISBN: 978-03-352.1076-3. str. 25-46.

⁷⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

střediska, který je dle bodu 7.15. herního řádu zodpovědný za organizaci pozápasových rozhovorů s hráči a trenéry. Tatáž osoba má v případě velkého zájmu o individuální rozhovory pravomoc určit pořadí médií, ovšem s přednostním právem pro Českou televizi. V případě, že individuální rozhovor přesáhne délku pěti minut, je vedoucí tiskového střediska dle článku 7.16. oprávněn rozhovor ukončit.

Zvláštního zacházení s pracovníky České televize zahrnuje i bod 7.6. herního řádu, který říká: *„V případě produkce TV signálu je zapotřebí zabezpečit pozice štábu pro vysílání a prostoru na vybudování studia, případně také vyhradit místnost pro technický personál (bez vstupu do tiskového střediska). Kvůli lepší identifikaci se doporučuje oddělit pracovníky TV od fotografů, např. jinou barvou vest. ČT je vybavena oranžovými vestami.*⁷⁶ Herní řád kodifikuje průběh práce reportérů hned v několika bodech. Dle odstavce 7.4. herního řádu je vedoucí tiskového střediska *„povinen před každým utkáním zabezpečit pro potřeby sdělovacích prostředků v dostatečném množství kopie oficiálního zápisu o utkání a tzv. line-up.*⁷⁷

Klub pořádající dané utkání je dle odstavce 7.1. Herního řádu extraligy ledního hokeje rovněž *„povinen zajistit prostory tiskového střediska v prostorách stadionu, dle možností co nejbližší hrací ploše a mixzóně, v dostatečně velké místnosti, přičemž tiskové středisko je otevřeno vždy 2 hodiny před začátkem a 1 hodinu po skončení utkání.“*⁷⁸ Jednotlivé audiovizuální štáby a pracovníci píšících médií tak mají vždy zajištěn prostor na práci, a to včetně stanoviště pro vybudování televizního studia, je-li toto potřeba.

Nezanedbatelnou součástí novinářské práce je umění objektivity. Při definici objektivit jakožto nezbytné součásti tvorby televizního vysílání je nutné výrazně odlišit hledisko novinářské praxe a hledisko vědecké. *„Zatímco z pohledu novinářů je objektivita zpravidla nejdůležitějším znakem kvalitního zpravodajství, sociální vědci se k ní stavějí skepticky a striktně odlišují mezi samotnou událostí a jejím převedením do zprávy, které se děje za přítomnosti lidského činitele, a proto nikdy nemůže být neutrální. Z pozice mediálního konstruktivismu je objektivita spíše abstraktním ideálem, posuzovaným podle intersubjektivně ověřitelného poznávání a srovnání různých zdrojů sdělení. Naopak profesní teorie žurnalistiky ji často považuje za normativní kritérium stvrzující kvalitu*

---

⁷⁶ *Herní řád extraligy ledního hokeje 2018-2019.* Oficiální web Českého hokeje. Dostupné z: <https://www.ceskyhokej.cz/data/document/file/2018-08-10-herni-rad-tipsport-elh-18-19-zmeny-.pdf>

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Tamtéž.

novinářské práce," vysvětluje mediální badatelka Renáta Sedláková.⁷⁹ Ačkoli vědecké stránka definice se přiklání spíše k nemožnosti objektivního zpracování mediálních výstupů, je třeba podotknout, že přístupy zástupců obou zmíněných názorových skupin k objektivitě jako pojmu nelze generalizovat. Názory jednotlivců se nemusejí shodovat s názorem většiny. Příkladem tohoto jevu je novinářka a publicistka Barbora Osvaldová, která v jedné ze svých publikací připouští, že objektivita a neutrálního pojetí žurnalisticky zpracovávaných informací nelze dosáhnout.⁸⁰

Objektivita v audiovizuálním prostředí je neméně podstatným elementem, jako je tomu v prostředí psané a obrazové žurnalistiky, ne-li podstatnějším. Již z povahy televizního vysílání může dojít k zaujatosti hned na dvou komunikačních kanálech. Konkrétně po stránce zvukové, tedy prvku, který tvoří pracovníci televize před kamerou, a po stránce obrazové, kterou tvoří řečí těla reportér či jakožto celek složený z jednotlivých záběrů utváří v případě živých přenosů režie. „*Autor působící v oblasti televizní žurnalistiky nemůže a nesmí měnit a zkreslovat fakta – musí je ctít, respektovat a pravdivě zobrazovat*," psal v osmdesátých letech o televizní žurnalistice novinář Miroslav Hladký.⁸¹

Přesvědčení, že díky vizuální stránce audiovizuálních materiálů je tento druh mediální komunikace nezkresleným odrazem reality, panovalo totiž v počátcích vnímání televizního vysílání a bylo mylné. „*I přes použití záznamových přístrojů dochází při vzniku obrazového záběru k několikanásobné selekci (např. k výběru místa, ze kterého bude obrazový záznam pořízen, k určení pozice kamery nebo fotoaparátu, k výběru části skutečnosti, která bude zaznamenána, k výběru pouze jednoho nebo jen několika záběrů z většího množství, které potom editor určí jako reprezentanta k informacím o dané události atp.)*," upozorňují mediální vědci Tomáš Trampota a Martina Vojtěchovská.⁸² Ostatně už Hladký k tomu dříve psal: „*Reportér mluvenou řečí konkretizuje, lokalizuje, vysvětluje, doplňuje viděnou, pomocí kamer zprostředkovanou, autentickou skutečnost. Upozorňuje na nejdůležitější fakta, usměrňuje divákovu pozornost, vede ho k pochopení souvislosti*“⁸³

---

⁷⁹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha, Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9. str. 306.

⁸⁰ OSVALDOVÁ, Barbora. *O reportážích a reportérech*. Praha, Karolinum, 2010. ISBN: 978-80-246-1781-7.

⁸¹ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 56.

⁸² TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha, Portál, 2010, vyd. 1. ISBN: 978-80-736-7683-4. str. 156.

⁸³ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 263.

Cílem sportovní žurnalistiky je zprostředkovávat informace férově, vyváženě a objektivně, čehož podle knihy čtveřice odborníků Edwarda Kiana, Bradleye Schultze, Galena Clavia a Mary Lou Shefferové není jednoduché dosáhnout: „*Férovost zní jakožto pojem poměrně jasně, v praxi je však její uchopení nelehkým úkolem. Reportéři mohou sklouznout k zaujetí, referují-li poměrně dlouhou dobu v prostředí, které je svým rozsahem poměrně omezené, nebo v něm delší dobu nedošlo k žádným výraznějším personálním obměnám.*“⁸⁴ Petr Vichnar v rozhovoru na webu Hokej.cz popsal svou blízkou vazbu se svými vrstevníky – s hráči hokejového národního týmu, kteří na domácím světovém šampionátu v roce 1985 získali zlaté medaile, nebo s hráči házenkářského oddílu Dukly Praha, s nimiž často cestoval na utkání. V návaznosti na toto vyjádřil své pozitivní emoce, které se v jeho případě vázaly k ukončení kariéry několika hráčů krátce po vítězném šampionátu, jelikož si byl vědom, že přílišná blízkost se sportovci, o kterých běžně mluví v televizním vysílání, může zapříčinit ztrátu objektivity. „*Při přenosech potom máte tendenci být neobjektivní, například při posuzování verdiktů rozhodčích. Takže přátelské vztahy se sportovci doporučuji až po skončení jejich aktivní činnosti.*“⁸⁵ Alice Tejkalová je názoru, že stejně jako v každém oboru, ať už se jedná o politiku či co cokoli jiného, by novinář v případě potenciálního střetu zájmů vlastních preferencí s tématem, které dostal ke zpracování, měl přenechat práci jinému novináři, který k danému tématu osobní vazbu nemá, a předejít tak případné neobjektivnosti.⁸⁶ Z hlediska objektivity je pak rizikové i vystupování jednotlivých televizních pracovníků na sociálních sítích, obzvláště pak u veřejnoprávního média, jakým je Česká televize. Ta toto ošetřuje ve 22. článku Kodexu České televize.

1.3.1 Jazyková stránka sportovních rozhovorů

S proměnou jazyka za poslední desetiletí dochází postupně i k proměně lexikální stránky žurnalistické praxe. „*Žurnalistický styl lze charakterizovat jako objektivní styl výrazně dynamický a jeho intenzivní vývoj sledujeme už při pouhé konfrontaci žurnalistického stylu*

---

⁸⁴ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFER, Mary Lou. Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 56.

⁸⁵ MANDÁT, Pavel. *Legendární Vichnar vypráví: Jak začínal v televizi a co je jeho nejhorším zážitkem?* [online] 4.7.2020. [cit. 25.03.2021] Dostupné z: <https://www.hokej.cz/legendarni-vichnar-vypravi-jak-zacinal-v-televizi-a-co-je-jeho-nejhorsim-zazitkem/5049547>

⁸⁶ TEJKALOVÁ, Alice. *Sportovní reportáž lehce alternativně*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 106.

současnosti a dob minulých. Srovnáme-li texty současné publicistiky s texty z počátku 20. století nebo jen s projevy vzniklými před rokem 1989, zjišťujeme, jak se žurnalistický styl vyvíjel a dále dnes vyvíjí,“ uvádí ve své publikaci bohemistka Eva Minářová.⁸⁷

V rámci reportáže, která je dle novináře a vysokoškolského pedagoga Jaroslava Bartoška jakožto subjektivně objektivní líčení zařazována na pomezí zpravodajství a publicistiky⁸⁸, může být projev reportéra veden několika způsoby. „*Řeč může být monologická, dialogická (například s odborníkem, s účastníkem, svědkem události), mimo obraz, ale i v kombinaci s přímou, synchronní výpovědí dalšího účastníka či experta v obraze,*“ popisuje druhy řeči Hladký.⁸⁹ Hokejové rozhovory ve vysílání pořadu *Buly hokej živé* jsou zpravidla vedeny formou dialogické řeči, respektive krátkého částečně strukturovaného rozhovoru, s hráči nebo realizačním týmem. profesorka českého jazyka Marie Čechová dodává k tématu řeči ještě tyto poznatky: „*Účinek jazykového vyjádření v projevech mluvených podtrhují vedle prostředků jazykových – lingválních – také prostředky paralingvální. Patří k nim např. prostředky zvukové. Mluvčí může různě měnit tempo projevu, sílu, výšku hlasu a docílit zvýraznění komunikace vhodně zvolenou dynamičností a intonací. Na mluvené jazykové komunikaci se podílejí také prostředky extralingvální, zvláště pak mimika a gestikulace.*“⁹⁰

„*Nepopiratelný vliv na styl má také schopnost metajazykového myšlení a jeho adekvátní odraz v jazykové komunikaci; smysl pro jazykové hodnoty se tříbí vzděláním, kulturností života a prostředím. Výchozí premisou je úroveň všeobecného a odborného vzdělání a jazyková uvědomělost autora,*“ popisuje dále Čechová.⁹¹ Reportéři by měli v rozhovorech volit jazykové prostředky odpovídající 9. článku kodexu České televize: „*Česká televize je zavázána dbát o kultivovanost jazykového projevu. Vyjadřování hlasatelů, moderátorů a redaktorů ve vysílání musí působit jako vzor správného užívání jazyka již s ohledem na skutečnost, že diváci mohou takovému vyjadřování přikládat normotvorný význam.*“⁹² ČT si z tohoto důvodu nechává pravidelně, minimálně v šestiměsíčním intervalu, zpracovat analýzu jazykové úrovně vysílání od nezávislého

⁸⁷ MINÁŘOVÁ, Eva. *Stylistika pro žurnalisty*. Praha: Grada, 2011. *Žurnalistika a komunikace*. ISBN 978-802-4729-794. str. 217.

⁸⁸ BARTOŠEK, Jaroslav. *Základy žurnalistiky*. 1. vyd. Zlín, Univerzita Tomáše Bati, 2002. ISBN 80-73118-059-6. str. 69.

⁸⁹ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 263.

⁹⁰ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 81.

⁹¹ Tamtéž, str. 88.

⁹² *Kodex České televize*. Praha: Česká televize, 2003.

výzkumného střediska, kterou následně zveřejňuje na svých webových stránkách.⁹³ Názvosloví jednotlivých sportů bylo během procesu svého vývoje cílevědomě propracováno a v klasických sportovních disciplínách i normováno.⁹⁴ Využití sportovní terminologie je totiž pro sportovní reportáž naprosto nezbytné, jelikož se vedle specifického předmětu zaměření dané reportáže, osobního prožitku diváka a uplatnění jednotlivých funkcí televizní techniky jedná o jeden z typických znaků tohoto útvaru televizního vysílání.⁹⁵

*„Každé téma projevu je spjata s konkrétní oblastí lidské činnosti a myšlení a v důsledku toho je vázáno na určitou komunikační sféru. Komunikace pak předpokládá určitý styl a je spjata s jistým okruhem výraziva.“*⁹⁶ Slovní zásoba týkající se sportu čítá kromě slov přímo svázaných se sportem, respektive slov přímo svázaných se sportovní komunikací médií, i slova z ostatních oblastí života, které se často objevují ve formě metafor, metonymií a frazémů.⁹⁷ *„Hranice mezi spisovným a profesním výrazivem není ostrá, výrazivo obojí se prolíná, profesionalismy jsou pramenem obohacování spisovného odborného výraziva [...] je obtížné odlišovat profesionalismy od normalizovaných termínů.“*⁹⁸

Nejčastější a produktivní jsou při referování o sportu postupy metaforizace neboli metaforického přenášení významu. V případě hokeje se nejčastěji setkáváme s označeními, jako jsou *kanonýr*, *blafák*, *góelman* a podobně. I z otřelých metafor se vlivem nadužívání mohou stát klišé, která televizní projev zplošťují a je nutné se jim, pokud možno, vyvarovat.⁹⁹ To tvrdí i článek 9.3 Kodexu ČT: *„Slovní formulace ve vysílání užitě hlasateli, moderátory a redaktory by se měly vyhýbat frázím, klišé nebo jiným formám zplošťování obsahu jazyka. Při sdělování informace nelze upřednostňovat dobově populární výrazy či obraty na úkor přesnosti a věcnosti obsahu informace. Česká televize dbá, aby v pořadech nedocházelo k stereotypnímu opakování výrazů, jejichž obměnu lze při zachování přesnosti zajistit.“*¹⁰⁰

---

⁹³ *Tamtéž.*

⁹⁴ HUBÁČEK, Jaroslav. O českých slanzích. Ostrava: Profil, 1981. str. 66.

⁹⁵ SVOBODOVÁ, Ivana. K stylovému využití jazykových prostředků v televizní sportovní reportáži. *Naše řeč*. 1992, roč. 75, č. 2, s. 72-77. ISSN: 2571-0893.

⁹⁶ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 86.

⁹⁷ MERGEŠ, Jozef. *Jazyk mediálneho športu ako odraz jeho vlastností*. Jazyk a kultúra. 2017, č. 31-32, str. 95-102. ISSN: 1338-1148.

⁹⁸ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 72.

⁹⁹ Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

¹⁰⁰ *Kodex České televize*. Praha: Česká televize, 2003.

Za klišé považujeme často užívané, automatizované, frázovité obraty, které ztratily ráz slohové osobitosti. Středně častá a produktivní je ve sportovní žurnalistice metonymizace neboli metonymické přenášení významu. Mezi takové patří například slova jako *kanady* a *křídlo*.

Další pojmenovávací postupy jsou omezeně až málo produktivní. Takto označujeme tvorbu frazeologických spojení neboli frazémů, mezi které patří například spojení *otevřená zadní vrátka*, *světová špička*, *černá práce*, *bouřlivý potlesk*, *sladká tečka* a další. V neposlední řadě se dle českého jazykovědce Jaroslava Hubáčka řadí mezi omezeně produktivní pojmenovávací postupy tvorba sousloví, jakým je například *malá domů*, nebo postup mechanického krácení, jehož příkladem může být pojem *profihokej*.¹⁰¹

Sportovní frazémy tvoří v žurnalistice specifickou skupinu. „Texty sportovního zpravodajství a publicistiky po nich sahají jako po prostřednících urychlujících komunikaci. Nadto kromě ekonomičnosti sdělení zajišťují aktualizaci vyjádření a přispívají k intenzifikaci obsahu. Např. proměnit, nebo zahodit šanci, ladit formu, zmařit naděje, postoupit na nejvyšší příčku, horký favorit, nasadit (vysoko) laťku aj,“ míní bohemistka Eva Minářová a dále říká, že ona specifická sportovních frazémů spočívá ve skutečnosti, že se tyto frazémy, ačkoli jsou uplatňovány především sportovními novináři, často stávají oblíbenými formulacemi i v textech nespportovní povahy.

Jedná se především o sféru politickou a ekonomickou, odkud pak pronikají i do běžné mluvy. Vidět to můžeme například ve formulacích horký favorit poslaneckého klubu je jasný – diskuze se vymanila z mantinelů – privatizace se rozjela na plné obrátky.¹⁰² Expresivní sportovní frazémy jako urvat to silou vůle, cpát to nahoru, motat se v lajnách, semlelo se to tam, vlítnout do toho narušují kultivovanost projevu. Nelze však tvrdit, že by užívání nespisovných slangových výrazů a frazémů zcela vylučovalo kultivovanost vyjadřování konkrétního mluvčího.¹⁰³

Dále je dle bohemistky Evy Minářové pro sportovní žurnalistiku charakteristický vytýkácí opis typu *byl to dobrý kolektiv, který dokázal – a byli to právě soupeři, kteří rozhodli další zápas – byla to právě přesilovka v první třetině, která rozhodla*. V neposlední řadě jsou

---

¹⁰¹ HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava: Profil, 1981. str. 66.

¹⁰² Tamtéž, str. 217.

¹⁰³ HROMÁDKOVÁ, Lucie. *Kultivovanost mluveného vyjadřování v publicistických rozhovorech se sportovci*. 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra českého jazyka a literatury. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Ivana Kolářová, CSc.

pro sportovní zpravodajství a sportovní publicistiku typické také syntaktické konstrukce typu *mužstvo útočilo Dvořákem, hostující najížděli na branku útočníkem Novákem, bránění Bajerem se nezdařilo*.¹⁰⁴

S výše popsanými jazykovými jevy se můžeme setkat ve vyjadřování sportovců. I přes určitou profesionalizaci jejich komunikace s médii a častou snahou klubů o vhodné vystupování sportovců před kamerou, čemuž mají napomáhat povinné mediální kurzy, se zejména v prostředí hokejových rozhovorů setkáme s nadužíváním slangových slov a spojení typických pro daný sport. Slangem pak myslíme mluvu příslušníků určité společenské skupiny spojené nějakým společným zájmem nebo pracovníků určité profese.¹⁰⁵

„Proměna sportovně-mediálního prostředí, zejména nárůst počtu médií, a tím zvýšení tlaku na sportovce, s sebou přinesla nutnost profesionalizace komunikace. Ačkoliv jsou sportovci oproti dřívějším dekádam mediálně zdatnější, přesto jejich kontaktu s médii obvykle asistují pověřené osoby, např. tiskoví mluvčí.“¹⁰⁶ Způsob jazykového projevu jednotlivých respondentů před televizní kamerou, a obzvláště pak v živém vysílání, je poměrně nepředvídatelným elementem. Reportérova otázka či její formulace může respondenta zaskočit či jej zcela vyvést z míry. Respondentova odpověď pak může být velmi lámaná, nesrozumitelná, nevhodná nebo scestná. I na takovou situaci musí být reportér připraven a umět na ni vhodně zareagovat.¹⁰⁷ Adaptace na vzniklou situaci a rychlé uvažování jsou totiž pro vykonávání práce reportéra zcela nezbytnými atributy.¹⁰⁸

---

¹⁰⁴ MINÁŘOVÁ, Eva. *Stylistika pro žurnalisty*. Praha: Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-802-4729-794. str. 217.

¹⁰⁵ ČERVENÁ, Vlasta. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Edited by Vladimír Mejstřík. 3., opr. vyd. Praha: Academia, 2003. ISBN: 978-802-0010-803.

¹⁰⁶ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹⁰⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.06.2021. (Příloha č. 1)

¹⁰⁸ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. *Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age*. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 138.

1.3.2 Druhy otázek a výběr respondenta

Televizní reportér působí na hokejových utkáních jako prostředník mezi divákem a skutečným děním na zimním stadionu. Rozhovor tak musí být veden jménem diváka a za účelem zodpovědět divákovy otázky, aniž by je on sám vyslovil nahlas.¹⁰⁹ Dříve tedy než reportér začne vést rozhovor, je nutné, aby si promyslel jeho strukturu.

V případě přestávkových a pozápasových hokejových rozhovorů z prostředí extraligy ledního hokeje se ve vysílání ČT sport a pořadu *Buly hokej živě* dostává rozhovorům časová dotace do jedné minuty. „*Délku reportáže postihuje stejný úkaz jako všechny televizní (nikoli filmové!) žánry: zkracování.*“¹¹⁰ To souvisí s pozorností diváka, kterou je při nedostatečné zajímavosti reportáže komplikované udržet. Zkušení reportéři si zakládají na tom, že jsou i při limitované stopáži schopni vytvořit komplexní reportáž, která je nejen informativní a srozumitelná, ale nabízí rovněž i nějakou zajímavost.¹¹¹

Volba otázek ve vysílání hokejové extraligy ČT sport je obsahově závislá na požadavku ze studia *Buly hokej živě*. Moderátor nebo expert skrze takzvané ucho reportérovi určí téma, jehož by se měl přestávkový či pozápasový rozhovor držet. Toto téma je totiž následně předmětem segmentu věnovanému rozboru konkrétní akce elektronickou tužkou ve studiu. Zpravidla má reportér připraveny dvě až čtyři otázky, podle osobní preference. Otázky si reportér formuluje na základě daného tématu s blížícím se koncem herního času, v případě časového presu pak až přímo na místě rozhovorů – v mixzóně.¹¹² Novinář Miroslav Hladký ve své publikaci *Žurnalistika v televizi* zmiňuje, že způsobem kladení otázek se určuje přesvědčivost a účinnost interview, odpovědnost za kvalitu odpovědi respondenta tak nese sám reportér.¹¹³

Komentátor Michal Dusík tvrdí, že výběr otázek přímo souvisí s výběrem respondenta. S kým bude hovořit a jaké mu položí otázky, bylo v devadesátých letech na reportérovi a jeho iniciativě.¹¹⁴ V současnosti se volba respondenta do přestávkového rozhovoru se řídí požadavkem studia *Buly*, stejně je tomu s tématem rozhovoru. Jedná-li se o takzvaný

¹⁰⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.04.2021. (Příloha č. 1)

¹¹⁰ ZÁRUBA, Robert. *Posuny televizní reportáže*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 89.

¹¹¹ Tamtéž, str. 88.

¹¹² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview se všemi respondenty hloubkových rozhovorů. (viz Seznam příloh)

¹¹³ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 258-9.

¹¹⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

vstupovací zápas, tedy zápas, který není živě vysílán na obrazovkách ČT sport, a reportér z něj poskytuje do vysílání *Buly hokej živě* živé vstupy s informací o průběhu utkání, pak je výběr respondenta ponechán na něm.¹¹⁵

Zvolený respondent je pak pozván k rozhovoru realizačním týmem – například jej osloví kustodi jednotlivých mužstev, tiskový mluvčí hostujícího klubu nebo reportér osobně. Forma kontaktování hráčů v otázce žádostí o rozhovor se různí na základě preferovaného fungování klubu v této otázce.¹¹⁶

Dovoluje-li to čas, může reportér hráče předem informovat o tématu rozhovoru a poskytnout mu chvíli na rozmyšlenou a utřídění myšlenek pro lepší formulaci odpovědí. Navázání dobrého psychického kontaktu se zpovídaným je pro výslednou kvalitu rozhovoru rovněž klíčové.¹¹⁷

---

¹¹⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.04.2021. (Příloha č. 1)

¹¹⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹¹⁷ HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986. str. 258–9.

2. Metodologie

Metodologická část této práce bude nejprve zaměřena na osvětlení procesu výběru utkání ke zkoumání. Poté bude následovat stanovení cíle práce a výzkumných otázek k dosažení tohoto cíle. V poslední části této kapitoly budou popsány metody práce. Jednou metodou budou zpracována vybraná utkání a druhou metodou bude práce rozšířena o hlubší vhléd do problematik. Vzorkem, který budu v rámci této práce zkoumat, jsou finálová utkání nejvyšší české hokejové ligy v sezonách 1993/94, 1995/96 a 2018/19. Časové vymezení jednotlivých sezon ledního hokeje jsem zvolila na základě významných milníků technologického vývoje v kombinaci s dostupností archivního materiálu ke zkoumání.

2.1 Výběr hokejových utkání nejvyšší české ligy ke zkoumání

Pro srovnání práce reportérů České televize jsem si zvolila dvě utkání z devadesátých let a jedno utkání ze současnosti – respektive sezony 2018/19. Jedno utkání z daného období vždy stanoví úroveň procesu přípravy reportérů a druhé utkání tuto úroveň potvrdí. Rozsah posunu v procesu přípravy a práce reportérů na vybraných finálových utkáních bude určen na základě sémiotické analýzy.

Konkrétně budou srovnány rozhodující finálové utkání nejvyšší české hokejové ligy ze sezony 1993/94 mezi Olomoucí a Pardubicemi, dále rozhodující zápas finálové série sezony 1995/96 mezi Vsetínem a Litvínovem a konečně rozhodující finálové střetnutí Tipsport Extraligy ledního hokeje (TELH) ze sezony 2018/19, a to Třince a Liberce. Finálový zápas mezi Olomoucí a Pardubicemi byl v roce 1994 odvysílán na obrazovkách prvního kanálu České televize, finálové střetnutí Vsetína a Litvínova v roce 1996 odvysílala ČT na svém druhém kanálu a finálová utkání sezony 2018/19 již byla odvysílána na obrazovkách ČT sport.

Zvolení pouze finálových utkání, a nikoli kombinace s utkáními základní části či s počáteční fází vyřazovacích bojů, je podmíněno snahou o analýzu srovnatelných materiálů. Dalším důvodem je skutečnost, že právě v rámci finálových utkání se na televizní obrazovce objevily první televizní hokejové rozhovory, a to konkrétně v sezoně 1990/91. Tyto rozhovory nezískával reportér jakožto pověřená osoba, ale v případě zvoleného utkání sezony 1993/94 se jednalo o jednoho ze dvou komentátorů utkání. Ten rozhovory (konkrétně dva) získal v bezprostřední blízkosti ledové plochy.

Tuto práci komentátora při získávání interview lze považovat jako úplný prvopočátek vzniku hokejových reportérů jakožto specializovaných pracovníků.¹¹⁸

Konkrétní utkání jednotlivých sezon nejvyšší české hokejové ligy tedy bylo zvoleno na základě významných milníků technologického vývoje v kombinaci s dostupností archivního materiálu ke zkoumání. Volba utkání z finálové série sezony 1993/94 byla podmíněna vývojem fungování internetu v České republice. Zvolení některého utkání ze sezony 1991/2, během níž byla ČR připojena k internetu, či ze sezony následující nebylo možné, a to z důvodu nedostupnosti požadovaných archivních záznamů těchto sezon. Finálové utkání sezony 1993/94 bylo tím nejbližším, ke kterému od momentu příchodu internetu do ČR existovaly vypovídající archivní záznamy. Bohužel vybrané utkání sezony 1993/94 ještě neobsahovalo přestávkové rozhovory, dochoval se však rozhovor předzápasový a pozápasový. I to je důvodem, proč jsou z devadesátých let zvolena dvě utkání, a nikoli pouze jedno.

Volba finálového utkání ze sezony 2018/19 byla zcela zřejmá, jelikož se jedná o poslední kompletně dohraný ročník Extraligy ledního hokeje před příchodem koronavirové pandemie a s tím spojenými omezeními průběhu této soutěže.

2.2 Stanovení cíle práce a výzkumných metod

Cílem předkládané bakalářské práce je zachycení vývoje práce reportéra České televize na rozhodujících finálových utkáních sezon 1993/94 a 2018/19, čímž se pokusím zachytit v kterých sférách a konkrétních elementech došlo mezi lety 1994 a 2019 k posunu při procesu reportérské přípravy na utkání nejvyšší české hokejové ligy a práce v rámci těchto vysílání. Hokej v České televizi byl pro toto srovnání vybrán také proto, že někteří zaměstnanci a spolupracovníci působí v ČT dlouhodobě a mohou poskytnout autentické informace z obou konců zvoleného časové rozpětí.

Základní otázky, které jsem si v práci kladla, znějí: V čem se proměnila příprava reportérů na televizní utkání české nejvyšší hokejové ligy mezi lety 1994 a 2019? Jaký posun lze zaznamenat v podobě současných rozhovorů ve srovnání s rozhovory z vybraných utkání devadesátých let a co bylo jeho důvodem? Odpovědi získám pomocí poznatků získaných několika způsoby.

---

¹¹⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

První metodou je sémiotická analýza, již podrobím vybraná hokejová utkání – konkrétně tedy části se vstupy reportérů a jejich rozhovory s hráči a trenéry – a zaznamenám posun, který se ve vedení rozhovorů a práci reportérů udál. Druhým způsobem čerpání poznatků budou hloubkové strukturované rozhovory, jež osvětlí přípravu reportérů a její případnou proměnu.

2.3 Metoda práce

Forma práce s vybranými audiovizuálními záznamy finálových utkání bude kombinovat dvě metody. Reportérské vstupy v rámci televizních utkání nejvyšší české ligy podrobím sémiotické analýze, s jejíž pomocí bude vymezen posun v praxi hokejového reportéra. Druhou metodou práce budou hloubkové polostrukturované rozhovory, které poskytnou hlubší vhled do procesu přípravy a praxe reportéra televizního hokejového utkání.

2.3.1 Sémiotická analýza

Sémiotická analýza je hlavním způsobem, jak budu s vybranými archivními záznamy pracovat. „*Sémiotika jako obor vydělený z lingvistiky, nauky o přirozeném jazyce, zkoumá vlastnosti znaků, kódů a kulturních systémů, ve kterých znaky a kódy fungují. Její základy byly položeny řeckou stoickou filozofickou školou, ale označení sémiotika zavedl až Charles S. Peirce ve druhé polovině 19. století. Druhý z hlavních zakladatelů tohoto oboru Ferdinand de Saussure používal pojem sémiologie.*“¹¹⁹ Semióza je pak „*proces, při němž přiřazujeme k některému pojmu, předmětu, jevu, události nebo osobě příslušný znak. V zásadě se může jednat o pojmenování nebo označování. V prvním případě jde zpravidla o znak jazykový, tj. pojmenování něčeho pomocí určitého výrazu přirozeného jazyka. V druhém případě může jít o přiřazení nějakého znaku (symbolu, signálu, obrázku apod.) k čemukoli. O semióze můžeme mluvit jednak jako o procesu, v němž se určitý znak poprvé vytváří, jednak jako o procesu, při němž používáme už hotový systém znaků.*“¹²⁰

Sémiotická analýza „*se snaží o porozumění sociálnímu používání znaků a tvorbě významů z jejich vzájemných vztahů v rámci znakového systému. Jejím cílem je odhalit principy uspořádání zkoumaného materiálu a vypovídat o jeho významu.*“¹²¹ Již z hlediska samotné povahy analýzy se budeme v rámci výzkumu soustředit na několik aspektů.

¹¹⁹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha, Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9. str. 330.

¹²⁰ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha, Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 16.

¹²¹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha, Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9. str. 329.

Švaříček a Šedová ke kvalitativnímu výzkumu dodávají typy dat, které jsou k němu využívány: „Kvalitativní výzkumníci používají zejména tyto tři typy dat: data z rozhovorů, data z pozorování a data z dokumentů.“¹²²

„Sémiotickou analýzou můžeme zkoumat různé typy dokumentů, od statických vyobrazení po delší audiovizuální sekvence,“ definuje možnosti tohoto typu analýzy Sedláková.¹²³ Televizní vstupy hokejových reportérů v rámci utkání TELH se svou časovou dotací v celkovém souhrnu řadí mezi delší audiovizuální sekvence. „Zjištění sémiotické analýzy nevypovídají o tom, co chtěl sdělením komunikovat jeho tvůrce ani jak jej čtou jeho příjemci. Jde opět o jednu (nebo několik) z možných variant interpretace daného sdělení,“ popisuje dále úskalí sémiotické analýzy Sedláková.¹²⁴

Právě jednotlivé způsoby interpretace vybraných audiovizuálních podkladů jsou zcela klíčové pro dosažení cíle této práce. V rámci dat, která sémiotickou analýzou finálových utkání získáme, se nelze vyvarovat určité míry vlivu osobního přístupu ke zkoumání na jeho konečný výsledek. Cílem celé analýzy je však tento prvek co nejvíce eliminovat.

Finální vizuální podoba jednotlivých reportáží v kombinaci s doplňujícími komponenty televizního vysílání, jako jsou titulek, podkresová hudba, jmenovka a podobně, vytváří složený obraz zachycované události, nezachycuje však jeho reálnou podobu se všemi detaily. Veškeré detaily, které vybízejí k individuální interpretaci, v televizním vysílání již z jeho podstaty zachytit nelze. Vysílání (jakožto celek) či jeho jednotlivé komponenty (například reportáže) divákovi poskytují co možná nejobektivnější zkratku mezi realitou a televizní obrazovkou. Ačkoli je tak prostor pro individuální interpretaci jednotlivých audiovizuálních prvků minimální, každý divák si jej podvědomě nalezne a daný element zpracuje s osobním zaujetím. Z podstaty vnímání obrazových sdělení se vizuálním informacím přisuzuje schopnost emotivního ovlivnění příjemců a usměrnění jejich pohledu na prezentované informace.¹²⁵

Jak je z výše uvedeného zřejmé, sémiotická analýza je typem kvalitativního přístupu k výzkumu. Švaříček se Šedovou definují tento druh výzkumu ve srovnání s kvantitativním výzkumem takto: „Někteří autoři vymezují kvalitativní výzkum proti kvantitativnímu

---

¹²² ŠVAŘÍČEK, Roman; ŠEDOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha, Portál, 2007. ISBN: 978-80-262-0273-8. str. 15.

¹²³ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha, Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9. str. 330.

¹²⁴ Tamtéž, str. 331.

¹²⁵ TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, vyd. 1. ISBN: 978-80-736-7683-4.

na základě použitých metod. Zjednodušeně řečeno, nástrojem kvantitativního výzkumu je dotazník, zatímco kvalitativní výzkumníci používají rozhovor.“¹²⁶

2.3.2 Hlubkové polostrukturované rozhovory

Hlubkové polostrukturované rozhovory jsou na rozdíl od těch strukturovaných schopny získat od respondenta mnohem komplexnější informace, jelikož se nedrží přesné struktury, nýbrž jsou schopny reagovat na jednotlivé odpovědi a získat potřebnou informaci mnoha způsoby kladení otázek. Tento kvalitativní typ rozhovoru musí nutně provádět přímo výzkumník, protože se v probíraném tématu orientuje a je také na rozdíl od neměnného seznamu otázek k zodpovězení schopen otázku přidat či její znění pozměnit tak, aby přesně cílila na zjišťovanou informaci. „Cílem hloubkového a polostrukturovaného rozhovoru jakožto způsobu kvalitativního výzkumu je získat detailní a komplexní informace o studovaném jevu, zatímco účelem standardizovaného strukturovaného rozhovoru, který je druhem kvantitativního přístupu k výzkumu, je položit všem respondentům několik identických otázek ve stejném pořadí.“¹²⁷

Co se týče polostrukturovaného interview, říká Renáta Sedláková, že „je logické, že v rozhovoru nebudou položeny otázky, na které informant odpoví spontánně, aniž by se na ně tazatel ptal.“¹²⁸ Rozlišujeme proto dva druhy otázek, a to otázky primární, tedy ty připravené již před zahájením rozhovoru, a otázky sekundární neboli sondážní, které výzkumník pokládá za cílem doplnění získané informace či k postrčení respondenta k rozvinutí odpovědi. Tyto typy otázek „mohou mít podobu podpůrného projevu porozumění, souhlasu či zájmu nebo krátkého shrnutí informantovy výpovědi a žádosti o doplnění podrobností nebo zopakování primární otázky například její parafrází. Do značné míry má podobnou funkci často i mimika a gestika tazatele naznačující jeho zájem a vyzývající informanta k pokračování, například mlčenlivým pokyvováním hlavou.“¹²⁹

Respondenty tohoto typu rozhovorů budou v této bakalářské práci vybraní hokejoví reportéři ČT sport. Jeden z rozhovorů bude veden s Michalem Dusíkem jakožto reportérem rozhodujícího finálového utkání sezony 1994/95 mezi Zlínem a Vsetínem a bývalým

---

¹²⁶ ŠVARÍČEK, Roman; ŠEDOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007. ISBN: 978-80-262-0273-8. str. 13.

¹²⁷ Tamtéž, str. 13.

¹²⁸ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha: Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9. str. 211.

¹²⁹ Tamtéž, str. 211.

hokejovým komentátorem ČT sport. Michal Dusík díky své doposud ničím nepřerušené praxi sportovního novináře poskytne osobní pohled na vývoj reportérské praxe, srovnání tehdy a teď, jelikož se jí doposud aktivně věnuje. Z téměř totožných důvodů bude dalším respondentem i šéfkomentátor Redakce sportu ČT Robert Záruba. Ten plnil roli zkoumanou v této práci na obou zvolených utkáních ze sezon 1993/94 a 1995/96. O svou zkušenost s přípravou a prací na utkáních české nejvyšší hokejové ligy se rovněž podělí reportér Michal Dimitrov a reportérky Markéta Pernická a Jana Niklová.

Cílem rozhovorů bude získat vhled do proměny přípravy jednotlivých reportérů na televizní utkání nejvyšší české hokejové ligy. Následně bude cílem vyvodit z těchto odpovědí závěry relevantní pro konečné vymezení posunu v přípravě a praxi reportérů v rámci utkání české nejvyšší hokejové ligy.

3. Analytická část

Analytická část na základě sémiotické analýzy jejíž poznatky budou skombinovány se zjištěními z hloubkových polostrukturovaných rozhovorů zodpoví otázky, které jsme si v metodologické části stanovili.

3.1 Analýza práce hokejového reportéra na vybraných utkáních

Práce reportéra prošla za posledních několik desetiletí viditelnou proměnou. Co zpočátku začínalo jako vedlejší role, se vyvinulo v nepostradatelnou součást televizního hokejového vysílání.

Role reportéra ve smyslu specializované osoby nebyla v sezoně 1993/94 pravidelnou součástí vysílání a předzápasový i pozápasový rozhovor vedl jeden z komentátorů, v tomto případě Robert Záruba. K soustavnému využívání reportéra ČT přistoupila až od sezony 1994/95, kdy se rozšířil hokejový program a vysílat se začalo pravidelně.¹³⁰ Na pozici reportéra se tedy střídavě stavěli tehdejší hokejoví komentátoři vyjma Petra Vichnara.¹³¹ Specializovaný reportér se ve vysílání objevil záhy poté.¹³²

Rozhodující finálové utkání sezony 1993/94

V rozhodujícím finálovém utkání zmiňované sezony 1993/94 se střetly celky Olomouce a Pardubic. Komentátory tohoto utkání byli Jiří Lípa a Robert Záruba. Druhý jmenovaný vedl před utkáním rozhovor s hráčem Olomouce Miroslavem Chalánkem a po skončení utkání s trenérem Olomouce Josefem Augustou.

Rozhovor je veden z pozice přímo u ledové plochy olomouckého zimního stadionu. Kamera zabírá oba respondenty v detailu, kdy Záruba je k divákům otočen pravým bokem až zády. Proxemika, tedy vzdálenost mezi oběma aktéry rozhovoru,¹³³ je pouhý krok, což je však vzhledem k okolo panujícímu hluku pochopitelné. „*Prostředí, jeho kultura, místo a čas komunikace vždy usměřňují výraziva a modifikují styl,*“ napsala o elementech,

---

¹³⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

¹³¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹³² Tamtéž.

¹³³ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 84.

kteřé mají na výslednou podobu komunikace vliv, lingvistka Marie Čechová.¹³⁴ Záběr kamery v průběhu Zárubova předzápasového rozhovoru pohyblivý, jelikož se přizpůsobuje pohybům dotazovatele i respondenta do stran. V současnosti naopak při rozhovorech v mixzóně vidíme záběry spíše statického rázu.

Hned první otázkou mívá Záruba na taktiku týmu Olomouce se slovy, že nyní už ji hráč Chalánek může prozradit, jelikož utkání má začít jen za pár minut. Záruba zde naráží na fungování sportovních týmů, které médiím svou strategii před utkáními nesdělují, jelikož by se mohla dostat k soupeři a ohrozit plány připravené trenéry. Hokejový komentátor Tomáš Jílek v rozhovoru s Tomášem Lichnovským vyjádřil svůj názor na otázky směřované na strategii týmu takto: „*Neměly by to být jenom obecné otázky na taktiku a na to, jak se třetina vyvíjela, ale měl by tam být vždycky aspekt toho, proč mluvím zrovna s tím konkrétním hráčem. Takže nějakých pět šest aspektů, které určují zajímavost rozhovoru, by se určitě našlo. A samozřejmě velmi důležitý je i ten, že reportér, jak už jsem říkal, by měl dělat tuto práci delší dobu. Pak totiž ví, který hráč mu vždycky řekne něco zajímavého, a který, aniž by to bylo míněno negativně, prostě mikrofon úplně nemiluje a asi se od něj nedočkám dobré odpovědi...*“¹³⁵

Robert Záruba mluví v rozhovoru – jak již bylo řečeno – zřetelně a především hlasitě, což je mimo jiné způsobeno prostředím, ve kterém je rozhovor veden, tedy pod hlasitě skandujícími tribunami. Hlasitost projevu tedy můžeme připsat snaze Záruby o to, aby hráč jeho dotazy v rušné lokaci slyšel. Tato snaha je při kladení otázek doplněna ještě lehkým nakloněním k hráči. Hráč – postavený k Robertu Zárubovi velice blízko – na otázku odpovídá, jeho pohled však většinou uhýbá Zárubově pohledu a utkvívá především na okolních naplněných tribunách. To může podle psychologa a ekonoma Jamese Borge vyjadřovat nedostatek zájmu, neupřímné chování či odvedenou pozornost.¹³⁶ V Chalánkově případě se jedná spíše o druhý případ, jelikož z hlediska posturologie hráč zaujímá k Zárubovi pozitivní postoj, když téměř zrcadlí jeho řeč těla včetně náklonů vpřed při vyslechnutí otázky. Právě naklonění, společně pak s dominancí, patří k nejčastěji

---

¹³⁴ Tamtéž, str. 84.

¹³⁵ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹³⁶ BORG, James. *Řeč těla: jak poznat, co kdo doopravdy říká*. Praha: Grada, 2012. ISBN: 978-80-247-4474-2.

projevovaným formám emocí ve verbální i non-verbální komunikaci.¹³⁷ Naopak Robert Záruba ze svého respondenta nespouští zrak a stále se mu dívá do očí, což značí koncentrovanost na průběh rozhovoru. Poziční odezva respondenta pak v tomto případě značí, že má o rozhovor zájem.¹³⁸

Další otázky Záruba směřuje nejprve na předchozí utkání, když se Chalánka ptá, zda si myslí, že v minulém zápase olomoučtí „rozhodili“ pardubického brankáře Biegla. Rozhození je zde užito v přeneseném slova smyslu, označuje zneklidnění či vyvedení brankáře ze zápasového soustředění. Jedná se tedy o frazém.¹³⁹ Fakt, že se Záruba ptá na konkrétní dění z předchozího utkání, značí, že se ještě před začátkem tohoto utkání informoval o průběhu utkání předchozího. Olomoucký útočník odpovídá poměrně krátce, když vyjádří názor, že soupeřova gólmana nerozhodili a že Biegl bude opět patřit k oporám Pardubic.

V neposlední řadě se Záruba znovu dotazuje na taktiku, se kterou olomoucký tým hodlá hostující Pardubice porazit: „Když máte před sebou ten poslední krok, budete hrát tvrdě?“ Ze současného reportérského hlediska se jedná o ne zcela vhodně formulovanou otázku, jelikož reportér riskuje, že by respondent mohl odpovědět holé „ano“, či „ne.“¹⁴⁰ O preferenci otevřených reportérských otázek hovořil v rozhovoru s Tomášem Lichnovským i hokejový komentátor ČT Tomáš Jílek: „*Čím otevřenější otázka, tím lépe, protože přinutí respondenta, aby nad ní přemýšlel. A nenavede ho k tomu jednoduchému „jo, ne, tak určitě“.* Ale na druhou stranu jsou hráči, které je potřeba více navést, aby pochopili, co se po nich chce, co tou otázkou myslím. Univerzální recept na tohle neexistuje a je to o zkušenosti reportéra a o tom, jak zná člověka, se kterým se zrovna baví.“¹⁴¹

---

¹³⁷ ARGYLE, Michael. *Bodily Communication*. Methuen Publishing Company, 1988. ISBN: 978-02-037-5383-5. str. 86.

¹³⁸ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 164-164.

¹³⁹ JANOUŠKOVCOVÁ, Radka. *Literární stylizace mluvenosti jako problém překladu (francouzština a čeština)*. 2015. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav translatologie. Vedoucí práce Šotolová, Jovanka.

¹⁴⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁴¹ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

Mimo to užívá Záruba v této otázce metaforu *poslední krok*. Hráči pro vítězství musejí fakticky udělat mnohem víc než pouhý krok, proto toto slovní spojení můžeme považovat za metaforické označení pro vítězství, které by pro olomoucký tým znamenalo celkovou výhru v hokejové soutěži.¹⁴² Slovo *poslední* zde značí definitivnost¹⁴³ případného vítězství vedoucího týmu. Slovo *krok* pak v tomto případě znamená relativní blízkost týmu k zisku poháru pro vítěze ligy, uvědomíme-li si, že *krok* je starou českou jednotkou délky, podobně jakou je doposud *stopa* v angloamerickém měrném systému. Mezi významy slova *krok* patří úsek či část postupu.¹⁴⁴ Tu v tomto případě potřebuje domácí tým k zisku titulu mistra. Novináři metafory užívají, aby si usnadnili vyjádření některých jevů a dokázali je rychleji a pohotověji formulovat. Tyto obraty s ustáleným významem, ale volnou formulací se pak nazývají klišé.¹⁴⁵

Hráč na otázku s úsměvem odpovídá: „No určitě, tak jak jsme hráli celou dobu – tvrdě, nekompromisně a zezadu.“ Zde se projevuje velké plus televizních sportovních rozhovorů, kterým je jejich vizuální aspekt. Divák může emoce respondentů vnímat nejen po zvukové, ale rovněž po obrazové stránce. Podaří-li se reportérovi vyvolat v respondentovi rozhovoru nějaké emoce a zainteresovanost do rozhovoru, považuje to Tomáš Jílek za úspěch, který činí rozhovory i samotné sportovce zajímavějšími.¹⁴⁶ Emoce, ze strany sportovců jsou tedy vítané, nikoli však zcela podstatné.¹⁴⁷

Druhým dochovaným rozhovorem z tohoto utkání je rozhovor komentátora Roberta Záruby a trenéra vítězného týmu Olomouce Josefem Augustou. Rozhovor je do vysílání uveden komentátorem Jiřím Lípou, diváci ale v tu chvíli na obrazovkách sledují všeobecné veselí a hráče děkující z ledové plochy fanouškům na tribunách: „Vidím Roberta Zárubu, který je připraven k rozhovoru s Josefem Augustou, takže mu předávám slovo.“ Že se Robert Záruba k rozhovoru dostavil přímo z komentátorského stanoviště, potvrzuje i fakt, že si po dokončení první otázky stahuje z uší již napůl sundaná sluchátka. Rozhovor se odehrává na střídačce u ledové plochy a začíná reportérovou gratulací trenérovi k vítězství,

¹⁴² ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 164-166.

¹⁴³ Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

¹⁴⁴ Tamtéž.

¹⁴⁵ BEČKA, Josef. Metafora ve větě. *Naše řeč*. 1992, roč. 54, č. 1, s. 1-14. ISSN: 2571-0893.

¹⁴⁶ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹⁴⁷ PROUZA, David. *Analýza zvukové, obrazové a obsahové složky ve sportovním zpravodajství (na příkladě sportovních relací Branky, body, vteřiny na České televizi a Sportovní noviny na TV Nova)*. 2016. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, katedra žurnalistiky. Vedoucí práce: Lokšík, Martin.

kteřou doprovází pevným potřesením rukou. Gesto potřesení ruky je zde přímým symbolem společenské zdvořilosti, kterou reportér k respondentovi chová.¹⁴⁸

První Zárubova otázka míří na okolnosti týkající se kariéry Josefa Augusty, které trenéra dovedly až do chvíle, v níž se oba aktéři televizního rozhovoru nacházejí. Opět zde lze zaznamenat Zárubova informovanost o respondentovi, která značí průběžnou kvalitní přípravu: „Není to absurdní? Vy jste odcházeli ze Zlína, nevěděli jste, co bude, a najednou slavíte titul. To je asi něco úžasného pro vás a úžasný obrat v trenérské kariéře.“ Otázka je tedy položena formou Zárubova předpokladu, který může respondent potvrdit, či vyvrátit. Augusta odpovídá poměrně krátce a v podstatě odmítne jakkoli reagovat na prostřední část Zárubovy otázky, což vypovídá o citlivosti daného tématu: „Já se nebudu vracet k tomu, co bylo... ten konec sezony byl fantastičtější.“ Ze strany Záruby to můžeme vnímat jako snahu o vyvolání emocí či získání jedinečné výpovědi. Ten říká o formulaci dotazů na příkladu rozhovoru s hráčem toto: „*Tam je dobré toho hráče něčím vyprovokovat – myšleno pozitivně – inspirovat k odpovědi, která by byla zajímavější a trochu by vybočila z toho opatrného prostoru, kde se chce hráč pohybovat a nechce se k něčemu vyjádřit, nechce o něčem pořádně ani mluvit. Tam je potom jediná rada, že každá otázka, která ho přivede k něčemu, je dobrá.*“¹⁴⁹

Další otázku míří Záruba na průběh právě odehraného utkání: „Co myslíte, bylo to dneska hodně vyčkávání? Vy jste nechtěli udělat spíše chybu v tom závěru, nechtěli jste spíš pojistit náskok, spíš jste čekali nebo nechtěli udělat chybu...“ Otázka je opět založena na Zárubově předpokladu a nabízí respondentovi na výběr z několika možností, s ohledem na nesrozumitelnou formulaci dotazu však nelze ani přesně určit, kolik možností vlastně Záruba respondentovi předkládá. Právě nejasné znění otázky napovídá, že reportér při snaze vybavit si určitou informaci vyvedl sám sebe z míry,¹⁵⁰ a také může naznačovat momentální neschopnost rychle a jasně formulovat myšlenku.¹⁵¹ Dle Čechové je mentalita komunikujícího podstatným subjektivním elementem, jenž společně s psychosomatikou

---

¹⁴⁸ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 163-164.

¹⁴⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (příloha č. 5)

¹⁵⁰ EYRE, Maggie. *Speak Easy: The essential guide to speaking in public*. Exile publishing, 2016. ISBN: 978-1921966859. str. 180.

¹⁵¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

ovlivňuje sled myšlenek a jejich uspořádání, což se tentokrát v případě Záruby projevilo.¹⁵²

„No já si myslím, že trochu ten výsledek ovlivnila druhá třetina, kde jsme měli asi pět nebo šest gólovek, Biegel fantasticky chytil, a pak už to je prostě jednoznačný, teď už v té poslední třetině už jsme nesměli udělat chybu a já děkuju hráčům. Chtěl bych poděkovat všem sponzorům, vedení, rodině a všem přátelům, kteří mně drželi palce, za to že jsme to dokázali – ať žije Mora,“ odpovídá emotivně olomoucký trenér. V Augustově odpovědi zazní slangový výraz *gólovka* vyžívaný v hokeji pro označení gólové situace. Mimo jiné také zazní poděkování sponzorům týmu, čímž se potvrzuje úzká svázanost sportu a sponzoringu jako formy jeho financování již v minulosti. Vhled, který Augusta divákům do procesu poskytne, je mnohem komplexnější, než kdyby jako odpověď jednoduše zvolil jednu z variant nabízených reportérem. Můžeme tedy usuzovat, že Záruba otázku takto formuloval záměrně, a tedy že úspěšné provedení rozhovoru již v minulosti záviselo na reportérově znalosti respondenta, a to nejen po stránce informativní, ale rovněž po stránce osobnostní, díky které pak lze do jisté míry usuzovat, jak respondent na danou otázku zareaguje.¹⁵³ „*Když si vyberete hráče, tak už byste měla v rámci přípravy na utkání znát, kdo je vypravěč nebo takový mluvčí týmu, ačkoli to není třeba kapitán, a pak kdo je takový, že mluví ve frázích, sportovec, který mluví nerad... To jsou tři takové základní kategorie a vy si vyberete samozřejmě spíš někoho z té první, ale když to nejde jinak, tak je dobré připravit si to malinko pečlivěji, protože někoho stačí jen ťuknout a už to jede, ten rozhovor, a někoho musíte postrkávat,*“ popisuje potřebu znát respondenty Robert Záruba.¹⁵⁴ Toto potvrzuje i Marie Čechová, když tvrdí: „*Kvalitě komunikace napomáhá nejen znalost charakteru adresátů a znalost jejich navyklého vyjadřování, ale především vědomé respektování těchto faktorů.*“ Dále dodává, že nelze také přehlížet vztah, který mezi sebou komunikující mají.¹⁵⁵

Další otázkou míří Záruba v pozápasovém rozhovoru na tým jakožto celek: „Vy jste vyhráli titul s vlastně nejstarším týmem, který do play off nastoupil, nejstarším a nejzkušenějším. Znamená to něco pro náš hokej?“ Záruba zde užívá zájmeno *náš*

---

¹⁵² ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 88.

¹⁵³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

¹⁵⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

¹⁵⁵ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 85.

ve spojení s hokejem. Ačkoli se jedná o přivlastňovací zájmeno, kterým by fakticky připisoval vlastnictví hokeje jako sportu širšímu okruhu lidí, jeho užití není doslovné. Naopak, význam zájmena *náš* v tomto případě symbolizuje všeobecný zájem hokejové veřejnosti o to, zda se dá z vysokého věkového průměru olomouckého týmu vyvozovat nějaký závěr všeobecně platný na stav hokejového prostředí v ČR. S užíváním přivlastňovacích zájmen *náš*, *naši* apod. se můžeme rovněž často setkat při českém komentáři mezinárodních – nejen hokejových – utkání. To můžeme považovat za součást udržování národní a kulturní sounáležitosti veřejnoprávními médii, o které mluvil ve své knize David Ch. Rowe.¹⁵⁶ Josef Augusta na otázku odpovídá takto: „No, jestli to něco znamená pro náš hokej, to uvidíme, jak bude tohle mužstvo hrát na Poháru mistrů evropských zemí. Tam budeme už reprezentovat český hokej na mezinárodním poli a tam se to ukáže.“

Kamera v počátku tohoto rozhovoru zabrala vzájemné potřesení rukou obou aktérů a poté chvíli zabírá dvojici z detailu až velkého detailu a následně v současné praxi u hokejových přenosů poměrně nestandardním způsobem – z pohledu záběrem ve formátu detail, tedy od prsou nahoru, kdy pozadí obou respondentů tvoří strop olomouckého zimního stadionu. Takzvané „žabí perspektivy“ se využívá, chceme-li zvýraznit velikost zabírané osoby ve smyslu symbolickém. Záběr, který má za úkol vyvolat v divákovi pocit, že k zabírané osobě vzhlíží, je v této konkrétní situaci vypovídající.¹⁵⁷

Záruba je povětšinou času alespoň větší částí těla mimo záběr, ve výsledné podobě rozhovoru mu tak chybí temeno hlavy, ucho nebo je záběr v tak velkém detailu, že má divák možnost vidět pouze jeho pravou tvář v levém horním rohu obrazovky. Toto je způsobeno mimo jiné postavením respondenta a reportéra vůči sobě a také vůči kameře. Oba aktéři k sobě stojí téměř čelem a kamera na ně nabízí záběry z různých úhlů, ne však většího typu záběru než detail. Respondent rozhovoru Josef Augusta je však na rozdíl od reportéra vždy zabrán řádně tak, aby mu bylo vidět do tváře a nechyběla mu žádná její část. Ze záběru tak zcela jasně, kdo je hlavním zájmem tohoto rozhovoru. Obecně toto potvrzuje tvrzení reportérky ČT Dariny Vymětalíkové, která tvrdí, že osoba reportéra by se měla

---

¹⁵⁶ ROWE, David Charles. *Sport, Culture and the Media: Issues in Cultural and Media Studies*. 2. vyd. Maidenhead, Open University Press, 2003. ISBN: 978-03-352.1076-3. str. 29.

¹⁵⁷ WILLET, Amanda. *Media Production: A Practical Guide to Radio, TV and Film*. 2. Vyd. Routledge: 2021. ISBN 978-03-672-2638-1. str. 90.

v rozhovorech co nejvíce potlačit, jelikož hlavním zájmem diváka je respondent.¹⁵⁸ Výsledné záběry rozhovoru jsou proloženy záběry velkého celku zabírající radující se hráče a fanoušky na tribunách. Tyto záběry na okolí dokreslují radostnou náladu, která v tu chvíli na zimním stadionu panuje, a vtahují tak diváka více do dění. Dle šéfredaktora sportovního zpravodajství ČT Davida Lukšů se však ve sportu pracuje s různými velikostmi záběrů nikoli pro vyvolání emocí v divákovi, ale pro co nejvíce vypovídající vykreslení dané situace.¹⁵⁹ Mimo to Záruba průběžně při kladení dotazů pokyvuje hlavou, což můžeme vnímat jako takzvaně rytmickou gestikulaci, tedy gestikulaci, kdy dochází k pohybu do rytmu řeči.¹⁶⁰

Právě kvůli často se měnícím úhlům kamery, velmi rušnému prostředí za oběma aktéry a těsnému postavení Záruby s Augustou působí rozhovor v jistých momentech stísněně. Prostor mezi tazatelem a tázaným je zde totiž natolik malý, že se oba aktéři při kladení otázek dotýkají rameny. Záruba pokládá Josefu Augustovi otázku ze vzdálenosti daleko za hranici osobní zóny – tedy se nachází v podstatě v jeho intimní zóně.¹⁶¹ Stejně jako v případě rozhovoru s Miroslavem Chalánkem před utkáním je to však pochopitelný krok, jelikož hluk v prostorách stadionu je natolik silný, že je téměř nemožné, aby se oba aktéři slyšeli jinak, než že se k sobě velmi přiblíží a nakloní k sobě hlavy.

Záruba dále stáčí rozhovor k budoucnosti olomouckého hokeje: „Samozřejmě, že jste teď rád, že jste se dostal do tohoto týmu. Není to, když se podíváte na tu atmosféru kolem sebe, začátek nové hokejové dynastie na Hané?“ Tímto spojuje právě skončené utkání s aktuálním děním na zimním stadionu, které v danou chvíli diváci vidět nemohou, jelikož kamera zabírá oba aktéry rozhovory na ledové ploše. Užívá přitom slova dynastie, které je běžně užíváno ve spojitosti s vladařskými rody.¹⁶² V tomto případě se jedná o metaforu, jež označuje novou generaci hráčů, která by v budoucnu měla být oporou olomouckého týmu a pravidelně jej dovádět k nejvyšším příčkám a vládnout hokejové lize.

---

¹⁵⁸ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹⁵⁹ PROUZA, David. *Analýza zvukové, obrazové a obsahové složky ve sportovním zpravodajství (na příkladě sportovních relací Branky, body, vteřiny na České televizi a Sportovní noviny na TV Nova)*. 2016. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, katedra žurnalistiky. Vedoucí práce: Lokšík, Martin.

¹⁶⁰ DANESI, Marcel. *Messages, Signs, and Meanings: A Basic Textbook in Semiotics and Communication*. Canadian Scholar Press, 2004. ISBN: 978-15-513-0250-8. str. 59.

¹⁶¹ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 163-164.

¹⁶² Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

Trenér čerstvých mistrů České republiky v ledním hokeji na to odpovídá: „Ne ne ne, zatím mám smlouvu do 30.7. a o dalším prodloužení, nebo o setrvání tady se bude teprve jednat, až ta euforie všechna opadne až si prostě k tomu s panem inženýrem Čechem sedneme a řekneme si, jak to půjde dál.“ Poslední otázku směřuje Záruba zpátky k právě dohrané finálové sérii, čímž vytváří určité rámování celému rozhovoru: „Vím, že určitě byste nejradši pochválil celé mužstvo, ale kdybyste měl vybrat tři jména a říct tři jména, která se nejvíc zasloužila o titul – která byste vybral?“ Na tuto otázku odpovídá Josef Augusta výčtem několika jmen, načež mu Robert Záruba děkuje za rozhovor se slovy, že mu ještě jednou gratuluje a ať si jde převzít tu zaslouženou medaili.

Rozhodující finálové utkání sezony 1995/96

V rozhodujícím utkání finálové série sezony 1995/96 mezi Vsetínem a Litvínovem byl již reportér pevnou součástí vysílání, když zprostředkovával nejen předzápasové a pozápasové rozhovory, ale také vedl rozhovory během přestávek mezi třetinami. Reportérskou roli plnil v tomto utkání Robert Záruba, který nejdříve uvedl diváka do dění na vsetínském zimním stadionu a krátce na to – po rozhovoru komentátora Jiřího Lípy s jeho spolukomentátorem-expertem Jaromírem Látalem – uskutečnil rozhovor s litvínovským útočníkem Robertem Kyselou.

Na rozdíl od předzápasového rozhovoru v rozhodujícím finále sezony 1993/94 se tento rozhovor již odehrává na předurčeném místě – před zástěnou s logem sponzora, pivovaru Staropramen. Takové vymezení místa pro reportérské rozhovory s hráči lze vnímat jako jistou profesionalizaci této praxe, která je spojena se změnou vnímání sportu veřejností i ekonomickými subjekty různých velikostí a rovněž vznikem komerční sféry.¹⁶³ profesionalizace sportovních lig přímo souvisí také s příchodem sportovního marketingu a také s mediálním a technologickým rozvojem. S rozvojem technologií klesá jejich cena a zvyšuje se jejich diverzita, jež umožňuje konzumaci sportu skrze více komunikačních kanálů.¹⁶⁴

V důsledku toto působí rozrůstání publik, na něž pak lze těmito komunikačními kanály pomocí sponzoringu zacílit a oslovit je. Ekonomické subjekty, tedy společnosti a firmy,

---

¹⁶³ FRANDSEN, Kirsten. *Sport and mediatization*. Oxon: Routledge, 2020. ISBN: 978-0-429-32142-9. str. 69.

¹⁶⁴ MORAVEC, Václav. *Média v tekutých časech: Konvergence audiovizuálních médií v ČR*. Praha, Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2572-2. str. 108.

pak investují do toho, aby byly s konkrétními sportovními událostmi spojovány a díky médiím tak pronikly do širšího povědomí veřejnosti, z čehož následně finančně těží nejen jednotlivci či kluby, ale také celé ligy.¹⁶⁵

„*Tam to začalo tím, že ty kluby najednou začaly strkat za ty hráče tabule, dávali jim čepice se sponzorskými logy a nebylo to smluvně nijak ošetřené. Tím pádem to bylo i pro nás nebezpečné, začali jsme to ignorovat, respektive začal takový boj, kdy jsme tam ty tabule nechtěli a oni zase naopak ano. Pak se to upravilo vysílací smlouvou a dneska je to přesně dané a je v povinnostech klubu dodat ty hráče na rozhovory,*“ popisuje Robert Záruba počátky sportovního marketingu a jejich vliv na práci reportérů.¹⁶⁶ Dodává také, že se místa na rozhovory s takovými sponzorskými zástěnami v pozadí nedají považovat za předchůdce dnešní mixzóny, jelikož zde neexistovala téměř žádná pravidla. Česká televize se tak potýkala s obsahovou konkurencí ze strany písčících a rozhlasových novinářů, kteří televizní rozhovory, nebyly-li vysílány živě, předávali čtenářům a posluchačům ještě týž den, kdežto ČT chtěla tyto rozhovory využívat do rekapitulačních pořadů vysílaných o několik dní později.¹⁶⁷ Příkladem společností v současnosti úspěšně praktikujících sponzoring jsou například automobilka Škoda Auto či pivovar Radegast.¹⁶⁸ Od roku 1994 je výhradním marketingovým partnerem extraligy ledního hokeje agentura BPA sport marketing, a. s., která zastřešuje akce jako Zlatá hokejka, Hokejista sezony, Sportovec roku a další,¹⁶⁹ spravuje sociální síť TELH, národního týmu a také vlastní web Hokej.cz, který je v současnosti častým zdrojem informací při přípravě reportérů na utkání.¹⁷⁰

Robert Záruba se první otázkou vsetínského rozhovoru s Robertem Kyselou vrací k dosavadnímu průběhu finálové série: „Roberte, je možný návrat k prvnímu utkání, které jste tady sehráli ve finále?“ Záruba zde naráží na výkon litvínovského týmu v prvním utkání finálové série, kdy si hosté na vsetínském stadionu – takzvaně na Lapači – připsali první těsné vítězství 2:1, ale od té doby vítězil jen Vsetín. Samotná narážka na tuto

---

¹⁶⁵ BEDŘICH, Ladislav. *Marketing ve sportu*. [online]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/elportal/estud/fsps/ps07/mark/index.html>

¹⁶⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (příloha č. 5)

¹⁶⁷ Tamtéž.

¹⁶⁸ ČÁSLAVSKÁ, Eva. *Nové impulsy ve sportovním marketingu*. In: EGER, Ludvík; TLUČHOŘ, Jiří. *Management a marketing sportu a cestovního ruchu*. Západočeská univerzita v Plzni, 2009. ISBN: 978-80-7043-801-5. str. 26.

¹⁶⁹ *O nás*. [online]. Dostupné z: <https://www.bpa.cz/o-nas>

¹⁷⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview se všemi respondenty hloubkových rozhovorů. (viz Seznam příloh)

skutečnost je důkazem Zárubovy znalosti aktuálního finálového dění, a tedy jeho připravenosti na dané utkání. Litvínovský útočník na tuto otázku odpovídá: „No samozřejmě ve sportu je možný všechno, ale bude to hodně těžký dneska... budeme se snažit.“ Záruba další otázku pokládá nadvakrát, několik počátečních slov vysloví už ve chvíli, kdy Kysela klesne hlasem před dodání faktu, že se tým bude snažit. Reportéra to díky zkušenostem a také soustředěnosti, kterou lze vypozařovat ze snahy o udržení konstantního pohledu z očí do očí s respondentem,¹⁷¹ nijak nevyvede z míry a napodruhé se mu již podaří otázku položit v kompletním znění: „Litvínov sem přijel s malou výpravou. Když se podíváš na tu náladu tady kolem, kolik hráčů upřímně podle tebe z vašeho týmu věří, že ještě vrátíte sérii do Litvínova?“

V tomto případě můžeme vidět, že Záruba respondentovi na rozdíl od rozhodujícího finále 1993/94 tyká. Dle jeho pozdějších slov se však v případě finálového utkání Olomouc vs. Pardubice jednalo o vykání výjimečné, jelikož prvního respondenta Miroslava Chalánka ještě osobně neznal a Josefu Augustovi vykal z úcty – jakožto většině trenérů. Konsenzus pracovníků sportu České televize o vykání respondentům v rozhovorech vznikl až po vítězství Česka na Mistrovství světa v ledním hokeji 1996. „*Já si myslím, že to bylo rok po Vidni, protože to jsem byl opravdu v kabině s kamerou a všem jsem samozřejmě tykal, kromě Ludka Bukače, a ty rozhovory byly až moc žoviální.*“¹⁷²

Záruba Kyselovi tyká i v další otázce: „Podle oficiálních statistik ti zbývají dva body na Vladimíra Růžičku v kanadském bodování celé sezony. Může tě i tohle motivovat pro dnešní finále?“ Zde můžeme vidět položení otázky způsobem, kdy reportér sdělí divákovi a možná i hráči novou informaci ohledně vývoje hráčských statistik. Jedná se o informaci, kterou mohl reportér zjistit pouze z denního tisku, rozhlasu či z vedení vlastních statistik, jelikož internet v daném utkání ještě tyto informace neobsahoval.¹⁷³ Robert Záruba uvádí jako konkrétní zdroje Československý sport, týdeník Gól a oficiální statistiky hokejového svazu.¹⁷⁴ Statistický údaj v otázce je tedy nový a pro diváky se jedná o zajímavost, kterou

---

¹⁷¹ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 163-164.

¹⁷² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

¹⁷³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁷⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

Záruba považuje za esenciální pro zajištění různorodosti materiálů tohoto formátu.¹⁷⁵ Mimo to značí, že reportér se na dané utkání předem připravil a je dostatečně informován o dosavadním průběhu finálové série i o potenciálních blížících se milnících hráčů i jednotlivých týmů, což je dle slov Michala Dusíka podstatné zahrnout do reportérské přípravy.¹⁷⁶ Na závěr rozhovoru si reportér dovolí poměrně zvědavou otázku k odlehčení situace, na kterou však respondent z logických taktických důvodů odmítne odpovědět: „Když dneska pojeděš na Romana Čechmánka, kam budeš mířit?“ Otázka Kyselu, který se v této finálové sérii proti Vsetínu ještě gólově neprosadil, rozesměje: „To vám neprozradím, vy mu to pustíte o přestávce a...“

Rozhodující finálové utkání sezony 1995/96 nabídlo ještě jeden předzápasový rozhovor, tentokrát z protějšího tábora. Rozhovor se vsetínským kapitánem Rostislavem Vlachem uskutečnil opět Robert Záruba, tentokrát však na jiném místě vymezeném pro rozhovory. Poznat to lze ze zástěny v pozadí, na které se nyní nachází více sponzorů a světelné podmínky jsou zde taktéž odlišné.

Záruba nejprve Vlachovi pokládá otázku týkající se potenciální výhry Vsetína v daném utkání, čímž předbíhá výsledek zápasu. Z pravidelné konzumace současných přestávkových rozhovorů můžeme vysledovat, že se s takovými otázkami ze strany reportérů v dnešní době již spíše nesetkáme, právě vzhledem k nastaveným standardům komunikace sportovců s médii ze strany klubů a z důvodu profesionalizace sportu samotného.¹⁷⁷ „Rost’o, máte představu o tom, co všechno je přichystané k oslavám už dneska?“ táže se Záruba a umístěním příslovečného určení času *už dneska* na konec věty klade právě důraz právě na čas. Užití důrazového slovosledu v tomto případě upozorňuje, že dané utkání může být v případě vsetínské výhry tím posledním v sezoně.¹⁷⁸

Vlach na toto odpovídá: „No tak já si myslím, že je toho připraveného strašně moc, ale nejdůležitější bude, aby se udělal ten rozhodující krok, to znamená vyhrát dneska a ukončit celou sérii.“ Komplexní reakce respondenta v tuto chvíli vytváří plynulou spojnici první otázky se zbytkem rozhovoru, Záruba na ni totiž odpovídá stylem,

¹⁷⁵ ZÁRUBA, Robert. *Posuny televizní reportáže*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 88.

¹⁷⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. *Interview s Michalem DUSÍKEM*, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁷⁷ FRANDSEN, Kirsten. *Sport and mediatization*. Oxon: Routledge. 2020. ISBN: 978-0-429-32142-9. str. 90.

¹⁷⁸ TRÁVNÍČEK, František. *Slovosled při důrazu*. *Slovo a slovesnost*. 1939. Roč. 5, č. 3, s. 131-144. ISSN: 2571-0885

který naznačuje, že takovou odpověď od respondenta očekával: „Správně.“ Zde se potvrzuje výpověď Markéty Pernické o předvídání reakcí hráčů v rámci rozhovorů z vyřazovacích bojů: „*Ono to má své výhody i nevýhody – víte, kdo s kým hraje, znáte ty hráče, víte, co můžete od koho čekat, ale na druhou stranu hledáte pořád nové otázky.*“¹⁷⁹

Na souhlas s respondentovou odpovědí navazuje Záruba další otázkou, kdy zužitkovává informace z klubové historie vsetínského týmu. Divákům a možná i Rostislavu Vlachovi v ní připomíná, že Vsetín získal mistrovský titul i v předcházející sezoně, tudíž případná obhajoba titulu by byla vzhledem k teprve druhé sezoně Vsetína v nejvyšší lize podstatným hokejovým milníkem: „Nerozptyluje tým jenom ta představa o tom, co vás čeká potom, co jste prožili loni při oslavách titulu?“ Vlach v odpovědi zmiňuje zkušenost týmu, která by měla předčasně radosti z potenciálního vítězství předejít.

Stejně jako v rozhovoru s Robertem Kyselou i v rozhovoru se vsetínským útočníkem užívá Záruba tykání. „Vedl jsi k hráčům nějakou závěrečnou řeč teď v kabině?“ navazuje Záruba na Vlachovu odpověď a snaží se získat informaci z interního fungování týmu, které je divákům a fanouškům běžně skryto. Další otázka je namířena na dozvuky posledního odehraného utkání, kdy se reportér ptá, zda Vlachův spoluhráč Jiří Dopita uskuteční odvetu, kterou sliboval hráči Litvínova, jenž má na starosti jeho obranu. Záruba zde opět propojuje již odehrané utkání s utkáním nastávajícím a poskytuje tak divákovi formulaci své otázky jistou formu rekapitulace dění posledního zápasu. Jedná se opět o atraktivní informaci o aktuálním dění mezi oběma týmy, která činí rozhovor zajímavým,¹⁸⁰ a divákovi naznačuje možný nečekaný element utkání, ačkoli Vlach ve své odpovědi jakoukoli odvetu odmítá.

Robert Záruba se v roli reportéra znovu objevuje poměrně záhy. Diváci jej sice na obrazovkách televize spatřit nemohou, jeho hlas však fanouškům u televizních obrazovek sděluje aktuální informaci, kterou je změna v sestavě Litvínovského mužstva. Důraz je v tomto případě již kladen na samotné hráče a na utkání, které začne o několik okamžiků později, nikoli na reportéra, jelikož kamera zabírá celek rozvíčujícího se brankáře Vsetína Romana Čechmánka. Dle informací reportéra se u obránce Sergeje Butka, který se ještě před utkáním připravoval na ledě s týmem, projevil opakované

---

¹⁷⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

¹⁸⁰ ZÁRUBA, Robert. *Posuny televizní reportáže*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 88.

problémy se zády a do zápasu tak nakonec nenastoupil. Že se ze strany Roberta Záruby k divákům skutečně jedná o zcela čerstvou změnu v litvínovské sestavě, napovídá i fakt, že Sergej Butko byl před utkáním prezentován v televizní grafice hrajících hráčů hostujícího celku.

Dle Záruby se jedná o jeden z úkolů reportéra, který v současné reportérské praxi již není tolik častý, tedy o přinášení vlastních postřehů ze hry pramenících z jedinečného postavení reportéra v okolí ledové plochy.¹⁸¹ Michal Dusík hovoří o proaktivní praxi tehdejších reportérů velmi kladně a nastiňuje proces získávání takových informací: „*Tehdy to bylo čistě o tom, s čím ten reportér sám přijde. Naopak, tehdy fungovala mnohem užší spolupráce s reportérem v rámci vysílání – to jsme se jej snažili zapojovat do dění. Reportérský vstup byl dvakrát nebo třikrát za třetinu například s informací ze střídaček, což se tam právě děje.*“¹⁸² Toto Dusíkovo svědectví o činnosti reportéra v devadesátých letech je tak Zárubovou aktuální informací o změně v sestavě Litvínova těsně před zahajovacím hvizdem utkání potvrzeno. I v současné praxi se můžeme setkat s reportérskými vstupy, kdy jsou divákovi sdělovány zajímavé informace, například o zranění hráčů.

Bezprostředně po skončení první třetiny zpovídá Robert Záruba nehrajícího hráče Litvínova Tomáše Vlasáka. Rozhovor uvádí do vysílá komentátor Jiří Lípa a z jeho vyjádření je jasně znát, že sám netuší, koho vlastně Robert Záruba bude v příštích dvou minutách zpovídat: „Robert Záruba má připraveného zřejmě Tomáše Vlasáka.“

Ono to totiž tehdy ani zdaleka nefungovalo tak jako teď. V současnosti má každý klub tiskového mluvčího, kterému se nahlásí, jakého hráče reportér k rozhovoru chce, a mluvčí je zpravidla schopen daného hráče na rozhovor přivést. Tehdy to stálo na tom, že byl reportér domluven třeba s vedoucím týmu, aby po utkání hráče uvědomil, že s ním chce reportér dělat rozhovor. Stalo se třeba, že hráč na to neměl zrovna pomyšlení, takže se rychle hledalo, kdo půjde místo něj. V takových případech bylo dobré mít v těch týmech kamarády, kteří se vždy nechali přemluvit,“ popisuje Michal Dusík tehdejší proces reportérova výběru respondenta a také vlastní výhodu, kterou měl oproti svým kolegům

---

¹⁸¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

¹⁸² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

ve své vlastní hokejové minulosti, díky které znal spoustu v té době aktivních hráčů a dokázal tak snáze získat zákulisní informace.¹⁸³

První přestávkový rozhovor utkání se odehrává stejně jako rozhovory předzápasové u zástěny s logy sponzorů. Ve srovnání s rozhovory předzápasovými je prostředí klidnější, co se hlasitosti fanoušků týče, a oba aktéři tak mají více prostoru a nejsou nuceni narušovat své osobní prostory, naopak si je vzájemně ctí. Respondent se i díky tomu nachází dále od kamery, což v konečném výsledku nepůsobí stísněným dojmem, jako tomu bylo u předzápasových rozhovorů. Jakmile se na obrazovkách objeví reportér s respondentem, může divák spatřit, že Záruba hledí kamsi směrem k ledové ploše a důrazně kývá. Stejně tak respondent si se skloněnou hlavou upravuje posazení kšiltovky s logem národního týmu.

To, že by reportér ani respondent nebyli k rozhovoru přichystáni, se v současnosti u přestávkových rozhovorů spíše nestává, jelikož reportéři jsou vzhledem k časovému presu vysílání připraveni ještě dříve, než se objeví na obrazovce.¹⁸⁴ Na druhou stranu však u současných rozhovorů hraje velkou roli fakt, že až na pozápasové rozhovory jsou rozhovory mezi třetinami v živém přenosu vysílány ze záznamu, a reportér tak může s rozhovorem začít, kdy potřebuje. V případně nespokojenosti nebo technické chyby jej pak může natočit ještě jednou.¹⁸⁵ V případě tohoto rozhodujícího utkání 1995/96 byly rozhovory s hráči vysílány živě.¹⁸⁶

Logo na kšiltovce Tomáše Vlasáka by bylo v současné marketingové praxi hokejových klubů nepřijatelné. V současnosti jsou za komunikační kanály vizuálních identit včetně log klubů považováni i samotní sportovci. Proto jsou současní respondenti hokejových rozhovorů, nejsou-li oblečeni do výstroje a dresů, které rovněž nesou logo klubu, oděni do oděvů, ze kterých jasně vyplývá klubová příslušnost.¹⁸⁷ Upravování kšiltovky může být divákem vnímáno jako náznak nervozity na straně respondenta a můžeme tedy usuzovat,

---

¹⁸³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁸⁴ KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. *Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age*. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3. str. 138.

¹⁸⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021 (Příloha č. 3)

¹⁸⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

¹⁸⁷ FRANDSEN, Kirsten. *Sport and mediatization*. Oxon: Routledge, 2020. ISBN: 978-0-429-32142-9. str. 38.

že Tomáš Vlasák se před kamerou necítí úplně komfortně.¹⁸⁸ Tomáš Jílek tento neojedinělý jev označil tak, že takový hráč mikrofon úplně nemiluje.¹⁸⁹

Záruba rozhovor s Vlasákem zahajuje otázkou, která je soudě dle reportérovy formulace zprostředkovaná, což značí, že je v průběhu hry ve spojení se svými kolegy v režii: „Ano Tomáši, mám se tě ptát, jak tě svrbí ruce.“ V otázce je užito slovo *svrbění* pramenící ze staré češtiny, kde se toto slovo pojilo s onemocněním chorobné strupovosti kůže – se svrabem. Slovo je v tomto případě užito v abstraktním metaforickém smyslu, jenž označuje silné hráčovo nutkání zapojit se do utkání i přes svou zdravotní indispozici.¹⁹⁰ Litvínovský útočník na to odpovídá popisem problémů, které jej po předchozím utkání postihly a zapříčinily, že se nemohl dalšího zápasu účastnit.

Následující otázkou je výčet hráčů, kteří z různých důvodů nemohli do utkání se Vsetínem zasáhnout, a zda toto pro Litvínov není problém, který by mohl rozhodnout o vítězi daného utkání, tedy případně o mistru ČR. Otázka je poměrně dlouhá, zabírá patnáct vteřin, a dá se tedy tvrdit, že je opakem toho, jak o podobě otázky smýšlel pozdější šéfredaktor Redakce sportu Otakar Černý, tedy jako o švihnutí bičem – stručném a jasném.¹⁹¹

Záruba na podobu svých otázek z tohoto období reaguje takto: „*Kolikrát byly nesnesitelně dlouhé, a to mám dodneška. Tehdy jsme měli pocit, že musíme tu pozici reportéra uplatnit tím, že se prodlužovaly otázky, dělaly se hodně často vstupy. Což ty vstupy by nebyly na škodu, ale ty dlouhé otázky opravdu někdy překáží.*“¹⁹² Michal Dusík v rozhovoru na téma formulace otázky zmiňuje obdobný nešvar, kterého se může reportér dopouštět, má-li až příliš důkladnou přípravu. Ta totiž nemusí být pro rozhovor přínosem, nýbrž může reportéra svádět k přílišné obsáhlosti dotazu: „*Zase někdy člověka svádí, když má moc důkladné přípravy, aby tu přípravu „prodal“ a aby těm lidem ukázal, jaký je velký odborník a jak tomu strašně rozumí, takže se snaží v té otázce říct úplně všechno a tomu*

---

¹⁸⁸ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 163-164.

¹⁸⁹ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹⁹⁰ Elektronický slovník staré češtiny. Praha, oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR [online]. Dostupné z: <http://vokabular.ujc.cas.cz>

¹⁹¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁹² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

respondentovi moc prostoru nenechá.“¹⁹³ Odpověď Tomáše Vlasáka na reportérovu otázku je nakonec časově ještě obsáhlejší než Zárubova otázka – konkrétně 20 vteřin, a tak alespoň druhá část „poučky“ Otakara Černého o délce kladené otázky je v tomto případě splněna: „*Otázka má být kratší jak odpověď. Když je to naopak, tak je asi něco špatně na straně té otázky.*“¹⁹⁴

Následující otázka mířená na Vlasáka je bez jedné vteřiny stejně dlouhá jako ta předchozí. Opět obsahuje poměrně detailní popis určitého elementu první třetiny, a tedy snahu o rekapitulaci dané situace divákům. Konkrétní znění je takové: „Viděl jsi hru třetího útoku, který se snažil o forechecking? Trošku silově do toho šel, ne typicky litvínovskými technicky, ale snažil se Buchal třeba nebo další hráči forecheckovat dost tvrdě v útočném pásmu. Není tohle cesta?“ Ze strany Záruby se opět jedná o způsob formulace dotazu, o kterém Michal Dusík hovoří jako o ne úplně šťastném, jelikož se může stát, že respondent na takto popisnou otázku odpoví pouze „Ano,“ či „Ne.“¹⁹⁵ Otevřenější typ otázky zastává v rozhovoru s Tomášem Lichnovským i komentátor ČT Tomáš Jílek.¹⁹⁶ Záruba zde rovněž užívá anglicismus *forecheckovat*, který je součástí hokejového slangu. Užívání anglicismů ve sportovním slangu je způsobeno nedostatkem českého sportovního názvosloví v jeho počátcích.¹⁹⁷

Záruba v otázce rovněž zmiňuje technickou hru, kterou je dle něj Litvínov typický, a taky je schopen ke zmíněným rysům hry přiřadit vypovídajícího hráče, který takto opravdu hrál. Skutečnost, že si je reportér vědom, jaká herní strategie je pro tým Litvínova příznačná, svědčí o širokém přehledu nejen v otázce herních projevů extraligových týmů, ale také o znalosti výrazů typických pro toto prostředí. To samé pak platí o Zárubově schopnosti jmenovitě zmínit relevantní hráče, když je to zrovna potřeba. Tento všestranný hokejový přehled lze získat dlouhodobým zájmem o tento sport a pozorností věnovanou hranému utkání.¹⁹⁸ Dle Záruby právě z pozornosti vyplývají ty nejcennější otázky.¹⁹⁹ Litvínovský

---

¹⁹³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁹⁴ Tamtéž.

¹⁹⁵ Tamtéž.

¹⁹⁶ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

¹⁹⁷

¹⁹⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

¹⁹⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

nehrající útočník v odpovědi potvrzuje to, co zaznělo v položené otázce, a dodává tomuto tvrzení kontext týmové strategie a úloh jednotlivých hráčů ve hře.

Čtvrtý dotaz míří Záruba na výkon vsetínského útočníka Jiřího Dopity, který si v první třetině vypracoval gólovou šanci a následně ji i proměnil, a také na to, zda se dá tento hráč ve hře nějak pokrýt. Opět se zde potvrzuje tvrzení Michala Dusíka o aktivním přístupu hokejových reportérů k utkáním, kdy oceňuje pozornost, kterou tehdejší reportéři utkáním věnovali.²⁰⁰ Ačkoli Vlasák v odpovědi neposkytuje reportérovi ani divákům u televizních obrazovek konkrétní recept na to, jak zajistit, aby se vsetínský střelec v utkání dále neprosazoval, souhlasí s tvrzením Záruby a uznává, že má Jiří Dopita skutečně formu.

Znalost hráčů je skutečně Zárubovou doménou. I v současnosti je Robert Záruba známý nejen jako autor legendárních hlášek jako „Rachna, kachna, to to letělo“ či „Otevíráme zlatou bránu olympijského turnaje...“, ale také jako osobnost televizního sportu, která své kvality projevuje v praxi především na základě důkladné přípravy, která pramení z jeho vlastních statistik, poznámek a archivu hráčů, které průběžně doplňuje.²⁰¹ „*Jak jsem začínal, tak statistiky v novinách nebyly a internet nebyl vůbec. Když potom byl, tak ty statistiky tam byly strašně nepřesné a povrchní. Já jsem si ty statistiky dělal sám a tím pádem byly neoficiální, ale občas i z těch neoficiálních čísel se dalo vyčíst něco zajímavého. Mě na tom vlastně bavilo, že tady byla určitá originalita těch čísel, které neměl nikdo jiný. Já jsem se o to opravdu hodně zajímal, hodně jsem si to dělal tyto čísla a bavilo mě, že nikdo jiný je nemá. Takže to byla taková ta ambice mít to autorství i nad těmi čísly. Pak se to tedy začalo zlepšovat, dneska už opravdu všechno podstatné – ty nejpodstatnější statistiky najdete, ale je u toho zase větší výzva najít v nich něco, co v těch statistikách není, nebo dát dohromady kombinaci těch údajů, která je zajímavá zrovna pro tento zápas nebo tohoto hráče,*“ popisuje Záruba důvody, které ho vedly k tvorbě vlastních archivů statistik i informací o hráčích.²⁰²

Pátý a závěrečný dotaz následuje po poděkování reportéra za poskytnutí rozhovoru. Zárubův úsměv s počáteční nízkou intenzitou vyjadřující nejistotu postupně přechází

---

²⁰⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁰¹ LANGER, Jan. *Robert Záruba – klasik, který nikdy nezevšední*. ČT24.cz [online]. 26.4.2013 [cit. 07.07.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/1102412-robot-zaruba-klasik-ktery-nikdy-nezevshedni>

²⁰² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

do krátkého a pro diváky viditelného i slyšitelného zasmání značícího upřímnou radost.²⁰³ To když se od Vlasáka zrovna snaží získat zajímavou informaci a ozvláštnit tak přestávkový rozhovor dotazem, co konkrétně hodlá nehrající litvínovský hráč po skončení rozhovoru říci spoluhráčům v kabině. Ten odpovídá, že se hráče pokusí povzbudit, jelikož stav 1:0 pro Vsetín ještě nutně neznamená zisk třetího titulu v řadě pro domácí tým.

Ve srovnání jak s předzápasovým rozhovorem v rozhodujícím finále 1993/94, tak s rozhovory, které předcházely tomuto utkání, hovoří Záruba během přestávkových rozhovorů mnohem klidněji. Na rozdíl od rozhovoru s Josefem Augustou po finále 1993/94 nemusí reportér ani zvyšovat hlas právě z důvodu, že prostředí rozhovoru není tolik rušné. Dle Amandy Wilett by měl reportér používat hlas tak, jak jej používá v běžném životě. Dle jejího názoru není potřeba hlas zvyšovat nebo přecházet do jeho jiných hladin. Reportér by si rovněž při svém projevu měl uchovat v hlase určitou živost, která zaručí, že divák nenabude pocitu, že reportér o daný rozhovor nemá zájem a dělá jej jen z povinnosti. Zaujetí z reportérovy strany lze také vyjádřit úsměvem, což činí spousta reportérů podvědomě. Divák tuto změnu výrazu dokáže pocítit, ačkoli třeba zrovna nevěnuje obrazové stránce rozhovoru pozornost, nebo i když je v danou chvíli reportér ke kameře otočen tak, že mu do obličeje není vidět.²⁰⁴ Záruba si v rozhovorech udržuje spíše neutrální výraz, ze snahy udržovat oční kontakt s respondenty a rovněž z hlasu však může divák vycítit jeho upřímné zaujetí.²⁰⁵ V rozhovoru s nehrajícím Tomášem Vlasákem je rovněž znát, že hráč a tedy ani reportér nemají kam spěchat, a rozhovor je tak plně v reportérově režii.

Robert Záruba se znovu ke slovu dostává nejprve pouze po zvukové stránce již 8 vteřin před skončením druhé třetiny a to, když je hra přerušena z důvodu tvrdého naražení litvínovského hráče Jana Alinče na brankovou konstrukci při snaze překonat Romana Čechmánka. Ten diváky informuje o stavu jiného litvínovského hráče původem z Lotyšska Normundse Sejejse, který byl během druhé třetiny trefen do kotníku, a byl nucen minimálně do konce třetiny ze zápasu odstoupit. Diváci reportéra opět pouze slyší: „Já jsem se byl podívat v šatně litvínovské za Normundsem Sejejsem, který si leduje těžce nastřelený kotník, ale do třetí třetiny zkusí nastoupit.“ Ze Zárubova tvrzení, že se byl v Litvínovské kabině na hráče podívat, můžeme vyvodit značný kontrast mezi tímto

---

²⁰³ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 169.

²⁰⁴ WILLETT, Amanda. *Media Production: A Practical Guide to Radio, TV and Film*. 2. Vyd. Routledge: 2021. ISBN 9780367226381. str. 228.

²⁰⁵ ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha: Portál, 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4. str. 165.

počináním a počínáním současných hokejových reportérů, kteří tyto informace získávají buďto od tiskového mluvčího, členů realizačního týmu či týmového lékaře, jelikož do části zimního stadionu, kde se nacházejí šatny týmů, nemají přístup.²⁰⁶ Obsah sdělení je však v zásadě stejný jako jsou současná sdělení reportérů na toto téma – tedy o koho se jedná, jaký je jeho stav a jaká je jeho budoucnost v daném utkání. Reportér zde tedy funguje jako druhý pár očí pro diváka, když do vysílání poskytuje informaci, která je zcela aktuální a pro televizní fanoušky rovněž poměrně atraktivní. V opačném případě by se diváci návratu litvínovského obránce Sejeje by se jinak dozvěděli až v momentě, kdy by se případně opět objevil na ledě, pokud by k tomuto vůbec došlo. Reportér je zde tedy i mezi přestávkovými rozhovory činný a aktivně se podílí dotváření vysílání, kterým je i získ relevantních zákulisních informací – pro vysílání cenných.²⁰⁷ V kontextu zjištění o potenciálním návratu Sejeje do utkání upozorní Záruba diváky na aktuálně rychle se zužující kapacitu litvínovské obrany.

Předmětem rozhovoru druhé přestávky je vsetínský obránce a střelec druhé branky domácího týmu Jiří Veber. Volba tohoto respondenta je tak zcela odůvodněná. „Jirko, popiš nejprve ten gól – opravdu jsi puk tečoval?“ užívá v otázce Záruba slangový výraz *tečovat* původem z anglického slova *touch* neboli dotek. Hned první otázka míří na gól, který padl ve 38. minutě utkání po střele Jiřího Dopity a následné Veberově teči. Skutečný střelec branky byl nejdříve nejasný právě kvůli teči a sám Záruba sděloval po jeho vstřelení interně komentátorům, že se domnívá, že teč do Dopitovy střely vůbec nezasáhla, což značí, že se reportér v danou chvíli pohyboval v bezprostřední blízkosti ledové plochy. „No tečoval. Mně to trefilo do kopny, asi – já nevím – dvacet centimetrů a já sem to jako gól... jsem nedal... jako trefilo mě to, ale to byl gól – Lexa ho dal,“ připisuje Veber zásluhy svému spoluhráči Alexeji Jaškinovi. „Pozor, zkouška z pravidel – stál jsi v tu chvíli?“ zjišťuje Záruba okolnosti Veberovi teče. Zde se potvrzuje tvrzení, že by reportér měl mimo jiné znát i pravidla ligy, ve které se pohybuje. Ten velmi pohotově reaguje, že stál na zemi oběma nohama. „Takže tím pádem je ten gól v pořádku a platí...“ ujišťuje se Záruba ještě jednou. „No, já to dostal do kopny. Říkám – tak 10 centimetrů, to nebylo od nože,“ popisuje znovu danou situaci Veber za užití slangového *kopna*, zatímco záběr kamery sjede k hráčovým nohám, aby ilustroval, co to *kopna* je,

---

²⁰⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021 (Příloha č. 3)

²⁰⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

a při následující otázce se opět vrací zpět do detailu obou aktérů rozhovoru.

„Nejste trošku nervózní z toho posledního kroku, Litvínov teď vyrovnal hru, a i když už mu snad – já nevím, jestli – většina už mu asi nevěřila, a i ve Vsetínském táboře už byly velmi optimistické hlasy, ale není to tak lehké ten poslední krok, vid’?“ klade opět rozsáhlou otázku Záruba. „No to určitě ne, já myslím, že to je i vidět trošku na nás. Já nevím, říkám, že jsme to podcenili, ale budeme muset úplně hrát teďko jinak tu třetí třetinu,“ rekapituluje utkání o titul Veber. Záruba se odpovědi ihned chytí: „A jak?“ reaguje na ni velmi pohotově ve snaze získat informaci o případné změně v taktice domácího týmu v závěrečné části utkání. Jedná se o otázku velmi jednoduchou, krátkou a údernou – tedy v podobě o jaké mluvil Ota Černý.²⁰⁸ „Já nevím, asi víc bojovnosti, víc srdce do toho dát... víc bojovat,“ odpovídá Veber neurčitě.

„Myslíš, že můžete Litvínovu oplatit třeba to, že byste vyčkávali a brejkovali potom? Unikali, tak jako to hraje Litvínov obvykle a trošku byste si Litvínov přitáhli k sobě?“ přichází Záruba s možnou taktikou vsetínského mužstva do třetí části zápasu. Záruba zde prokazuje nejen znalost teorie, ale také praxe hokejové hry, když opět užívá v hokejovém prostředí běžně užívaná slangová označení jako *brejkovat* – pramenící z angličtiny²⁰⁹ či *přitáhnout si soupeře k sobě*.²¹⁰ Anglicismus *brejkovat* je slangové označení využívané nejen u ledního hokeje a označuje situaci, kdy se hráč dostává do samostatného úniku, kdy mezi ním a brankou soupeře není žádný z hráčů protějšího týmu, který by jej zastavil. Reportér si v tomto případě může dovolit nahradit zdouhavý popis situace slangovým *brejkovat*, jelikož se jedná o zažitá označení užívaná nejen sportovními profesionály, ale také amatéry²¹¹ a sportovními fanoušky, kteří tvoří nejpočetnější skupinu uživatelů.²¹² Robert Záruba považuje tyto označení za natolik zažitá, že dle něj už v podstatě o slang ani nejde.²¹³

„Ne, to já si nemyslím. Já si myslím, že budeme muset hrát dobře, napadat a tři minimálně aby byli vzadu no... a neustupovat – jako lajny abychom drželi,“ dementuje vsetínský obránce otázku reportéra, přičemž užívá dalšího anglicismu přejatého do českého jazyka –

---

²⁰⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁰⁹ Slovník nespisovné češtiny. Slangy.cz [online]. Dostupné z: <http://slangy.cz/>

²¹⁰ HUBÁČEK, Jaroslav. O českých slanzích. Ostrava, Profil, 1981. str. 66.

²¹¹ HUBÁČEK, Jaroslav. O českých slanzích. Ostrava, Profil, 1981. str. 66.

²¹² Slovník nespisovné češtiny. Slangy.cz [online]. Dostupné z: <http://slangy.cz/>

²¹³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

konkrétně slangového *lajna*, což je označení čáry na hřišti.²¹⁴ Záruba Veberovi následně děkuje za rozhovor, přičemž respondent, jakmile slyší, že je rozhovor u konce, nevyčká a ihned odchází ze záběru. Bohužel odchází tak, že projde mezi kamerou a Robertem Zárubou, který ještě ani nestačil doříct své poděkování a přání hodně štěstí do – dle jeho vlastních slov – „poslední třetiny... možná.“ Kamera po odchodu Vebera ze záběru zachycuje Zárubu v klasickém detailu, ve kterém mu na rozdíl od záběrů s respondentem tentokrát nechybí temeno ani týl hlavy.

Ačkoli komentátor utkání divákům těsně před začátkem třetí třetiny sděluje, že ještě dostane slovo Robert Záruba, Záruba informuje, že se o své sdělení s diváky podělí až při prvním přerušení hry. Opět zde můžeme zaznamenat do jisté míry nepřesnou domluvu, podobně jako tomu bylo v případě, kdy Jiří Lípa uváděl přestávkový program s Tomášem Vlasákem a nebyl si tak úplně jistý, zda se bude skutečně jednat o Tomáše Vlasáka. Reportéři v této době byli ve spojení s režií, s komentátory však přímo komunikovat nemohli. Ve sluchátku – takzvaném *uchu* – měli možnost slyšet, co jejich kolegové oficiálně sdělují do vysílání, a využít tyto informace například při kladení otázek v rozhovorech.²¹⁵

Přerušení hry přichází zhruba čtyřicet vteřin poté, když šanci Litvínova zlikviduje Roman Čechmánek. Zatímco na obrazovce běží opakovaný záběr šance, Záruba do utkání vstupuje opět pouze hlasem: „Litvínovský trenér Josef Beránek chce udělat všechno pro to, aby se Litvínovu podařil zvrat. Vidíme ještě jednu velkou šanci Jana Alinče a já vám mezitím povím, že Litvínov už hraje jenom na čtyři beky. Budou se střídát obranné dvojice Sejejs se Zetkem a Molnár s Prachařem. Odpočívají tedy Krátký a mladík Škoula,“ dělí se o výsledek své zákulisní reportéřské praxe Robert Záruba. Divákům tím poskytuje zásadní vhled do stavu litvínovské obrany, a tedy na komplikovanou situaci, ve které se hostující tým nachází. A to mimo jiné také díky tomu, že v té době měli reportéři možnost dostat se k hráčům až do kabiny. To v současnosti již není možné.²¹⁶

V rozhodujícím finálovém utkání sezony 1995/96 nakonec vítězí domácí tým HC Petra Vsetín nad HC Chemopetrol Litvínov, a to v konečném počtu čtyř výher a jediné prohry.

---

²¹⁴ Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

²¹⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²¹⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

Na rozdíl od vysílání z rozhodujícího finálového utkání sezony 1993/94 mezi Olomoucí a Pardubicemi, v tomto finále reportér nedělá rozhovory před převzetím poháru a medailí pro mistra a vicemistra české nejvyšší hokejové ligy, nýbrž až poté, co si hráče trofeje převezmou a navzájem si pográtují.

Po gratulaci Horsta Valáška poslednímu Litvínovskému hráči v řadě – Ondřeji Zetkovi, o kterém Robert Záruba hovoří jako o hráči, s nímž Valášek vybojoval postup do extraligy, si Záruba na ledě vsetínského trenéra doslova odchytil, aby od něj mohl získat první televizní reakci vítěze ligy pro sezonu 1995/96. Fakt, že reportér v takto extrémním prostředí, jakým je ledová plocha plná fotografů a radujících se či smutných hráčů, dokáže svůj vstup navázat zajímavým faktem, kterým bezesporu je vazba litvínovského Ondřeje Zetka a vsetínského trenéra, jen svědčí o jeho připravenosti na utkání a znalosti hráčů. Na konci této řady totiž mohl být z týmu Litvínova téměř kdokoli a atraktivní informace o vazbě obou gratulantů by se pak hledala složitěji – možná zcela bezvysledně. Pohotová reakce Záruby je tedy opět dobrou vizitkou jeho předzápasové přípravy. Ten dle svých slov považuje za podstatné, aby reportér věděl, kdy má z přípravy využít jakou zajímavost či statistiku, aby to ve výsledné podobě nepůsobilo, že je daná zmínka použita bez souvislosti.²¹⁷

Záruba rozhovor zahajuje gratulací, která na rozdíl od gratulace Josefu Augustovi po finále 1993/94 není spojena se zdvořilostním podáním ruky, a ihned pokládá první dotaz. „Co myslíte, že rozhodlo v té finálové sérii? To, jak jste zlomili Litvínov ve druhém zápase?“ připomíná divákům Záruba vysoké vítězství Vsetína 8:1 na domácím zimním stadionu a dodává tak otázce kontext. V otázce rovněž užívá metaforického významu slova *zlomit*, které v tomto případě nabývá významu překonat či přemoci soupeře.²¹⁸ „No, hlavně v tom třetím zápase u nich doma a myslím si, že dneska jsme prokázali, že jsme nejlepší mužstvo. Samozřejmě, trošku strachu z vítězství tam bylo vidět, a proto ty křeče,“ komentuje utlumený výkon vsetínského mužstva v určitých pasážích zápasu Valášek.

Záruba následně rovněž hodnotí průběh zápasu a dovolí si korektní uznání litvínovských kvalit: „Byl to krásný zápas, při třetí třetině se tajil dech – myslím, že i u televizních obrazovek, a myslím, že i Litvínovu můžeme složit velký kredit za to finále.“ Spíš než o otázku se jedná o slušnostní formulí a snahu vtáhnout diváka do děje zmínkou o tom,

---

²¹⁷ Tamtéž.

²¹⁸ Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

jak prožívá utkání doma u televize. Záruba do své mluvy zařazuje umělecký element, kterým je rčení *tajit dech*.²¹⁹ Jedná se o metaforické vyjádření pocitů, jaké dle něj diváci u televizních obrazovek v průběhu utkání zažívali.²²⁰ Mimo to užívá i slova *kredit*, jehož původ bychom hledali v italském slově *credito*, a jehož jedním z více významů je vážnost či důvěra, kterou si dle Zárubových slov Litvínov i přes prohru ve finále zaslouží.²²¹ Na to trenér vítězného týmu reaguje souhlasně: „Já bych Litvínov velice pochválil. Hráli celé finále korektně a na vynikající úrovni. Neměli třeba to potřebné štěstí, aby nám v té sérii pak zabránili, ale byl to soupeř nad všechny – lepší.“

Reportér stačí jen reagovat na respondentovu odpověď, čímž si připravuje půdu pro vstup do další otázky. V reakci si můžeme všimnout vícevýznamového slova *vůbec*, které mimo vyjádření nelibosti či zdůraznění záporu může rovněž zdůrazňovat všeobecnou platnost výrazu, k němuž se váže²²² – jak je tomu i v tomto případě, kdy zdůrazňuje postavení týmu Olomouce jakožto nakonec nejlepšího celku sezony. „Tak, ale vy jste byli vůbec nejlepší,“ stačí reagovat reportér, načež se však k němu respondent otáčí bokem a také zády ke kameře. Zpoza reportéra v mezíchase totiž přišel trenér poraženého týmu Josef Beránek st., aby pogrataloval svému pokořiteli. Emoce jsou tady ze strany účastníků utkání na prvním místě. U Roberta Záruby se opět zúročí zkušenosti s rolí reportéra, nedopustí při svém vstupu dlouhé mlčení a nečekanou situaci ihned komentuje: „Gratulace od trenéra Beránka, to nemůžeme přerušit.“ Čechová zmiňuje zkušenosti ve spojitosti se stylem komunikace takto: „*Zkušenostní komplex autora a jeho schopnosti kulturního komunikování, to vše – i když jde např. o nepřipravenou výměnu myšlenek, o komunikaci bezprostřední a spontánní – hraje významnou roli. Je třeba počítat se schopností autora vyrovnat se i s momentální nečekanou komunikační situací a v komunikaci obstát.*“²²³

Blahopřání k vítězství netrvá déle než pár vteřin, reportér se totiž nenechává odradit chvilkovým nezájmem vsetínského trenéra o rozhovor a pokládá další otázku: „Ještě... ještě na to, když se podíváte kolem sebe teď. Vy jste tohleto prožili předloni, když jste

---

²¹⁹ ZELENKOVÁ, Lenka. *Přísloví, rčení a pořekadla v různých historických obdobích*. 2013. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Budějovicích, Filozofická fakulta, Ústav bohemistiky. Vedoucí práce: Junková, Bohumila.

²²⁰ NĚMEC, Igor. *Obrazné výrazy a jejich lexikalizace*. *Slovo a slovesnost*. 1987. roč.48, č.2, s. 110-123. ISSN: 2571-0885.

²²¹ Příruční slovník a databáze lexikálního archivu. Ústav pro jazyk český. [online] Dostupné z: <https://bara.ujc.cas.cz/>

²²² *Slovník spisovného jazyka českého*. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>

²²³ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 87.

postoupili do extraligy, ale v extralize jste ještě nikdy ani doma nepostoupili, ani jste titul nevyhráli – ten jste vyhráli ve Zlíně. Co myslíte, že vás teď čeká na Valašsku?“ ptá se na odhad budoucnosti vsetínského hokeje ve valašské části Moravy. Jedná se opět o velmi dlouze formulovanou otázku, kde reportér využívá své znalosti hokejové historie Vsetína. Množství zajímavostí, které reportér do otázky zahrne, je dle Záruby podmíněno citem a nejde všeobecně říci, co je správně. Takový cit dle něj získá reportér pouze praxí: „*To je ale zase, že někomu stačí, aby tu praxi dělal měsíc, a někdo to může dělat třeba i pět let. Někdo to jednoduše vycítí. Taky je dobré se dívat, jak to dělají jinde – to si taky myslím, že hodně pomáhá.*“²²⁴

„No, velice těžké dny – možná těžší než finále...“ odpovídá Valášek a dodává s vtipem v hlase výčet míst, kde to po aktuálním vítězství nebude mít snadné. „My radši unikneme,“ přechází ke konci rozhovoru reportér, když vidí okolo panující bujaré veselí, a dodává poslední otázku: „Já se vás zeptám na poslední věc. Nemrzí vás trochu potom, co teď skandují tribuny, co předvedli hráči – nemrzí vás, že odcházíte od tohoto týmu?“ Záruba zde opět ukazuje svou informovanost, v tomto případě o kariérní budoucnosti Valáška. Vsetínský trenér na to odpovídá s dojetím: „Jo, mrzí. Mrzí mě to, ale někdy to anglický heslo – v nejlepším přestat – je taky dobrý. Já věřím, že zažiju něco ještě podobného i s jiným mužstvem.“ Po tomto se Záruba s respondentem loučí a ještě jednou gratuluje k výsledku finálového klání.

Rozhodující finálové utkání sezony 2018/19

První reportéřskou činnost, kterou v tomto utkání můžeme vidět, je rozhovor moderátora pořadu *Buly hokej živě* Jiřího Hölzela ze studia ČT v třinecké Werk areně s reportéřem Petrem Šaškem stojícím mezi střídačkami u ledové plochy.

Petr Šašek byl stejně jako v přechozím utkání finálové série i v tom rozhodujícím přiřazen k libereckému týmu, a tedy zprostředkovává divákům veškeré informace o tomto týmu. Jedná se o televizní vstup s rozhovorem, kde Šašek nezpovídá žádného libereckého hráče, nýbrž je sám respondentem Jiřího Hölzela. Otázek není položeno mnoho, konkrétně se jedná o otázku na téma změn v sestavě po prohraném 5. utkání série. Moderátor se táže na změny v liberecké sestavě v kontextu dlouhodobějšího trendu, takže předpokládá, že je reportér právě s dlouhodobým kontextem otázky obeznámen: „Když Liberec měnil

²²⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

sestavu, bylo to většinou na pozicích obránců. Jak Filip Pešán zareagoval na prohru v 5. finálovém zápase po téhle stránce?“ Šašek moderátorovi odpovídá, že největší změna v sestavě se tentokrát udála v útoku, ve kterém chybí Marek Kvapil. „Oficiálními důvody jsou menší zdravotní problémy v horní části těla a na místě Marka Kvapila ve druhém útoku dnes nastoupí Jan Ordoš a ve čtvrté formaci se potom objevuje Dominik Lakatoš,“ dodává Šašek divákům zajímavou informací s důvody Kvapilovy absence. Reportér při svém přednesu často krčí čelo a střídavě zvedá a stahuje obočí. Jedná se o výrazný mimický projev, který po non-verbální stránce značí soustředěnost Petra Šaška na živý vstup.²²⁵ Bez nutnosti dalšího dotazování pak reportér pokračuje v informování diváka o podobě sestavy Bílých Tygrů Liberec pro 6. finálové utkání i na ostatních herních postech, je tedy jasné: „Nic se nemění v brance, chytat bude Roman Will. Připravený bude Marek Schwarz.“

Po této informaci pokračuje Petr Šašek nejprve výčtem obranných párů a poté složením jednotlivých útoků. Reportér ve chvílích, kdy jej mohou na televizních obrazovkách diváci vidět, hovoří spatra. Ve chvíli, kdy jej překryjí izolované záběry (ISO) na jednotlivé hráče libereckého týmu a diváci jej tak mají možnost pouze slyšet, můžeme právě dle rytmu členícího obsah do menších celků²²⁶ – v tomto případě rozdělení hráčů do jednotlivých útoků a obranných dvojic – vycítit, že tato část živého vstupu je čtena z poznámek. Respektive reportér čerpá z line-upu, který současní reportéři dostávají z pověření svazu od tiskových mluvčích týmů, a případných neplánovaných změn zjištěných od téže osob či trenérů a realizačního týmu.²²⁷

Dle slov Roberta Záruby tomu však takto před vznikem pozic tiskových mluvčí jednotlivých klubů nebylo a line-upy si museli reportéři sami získávat od trenérů. „*Já je teda dodneška zjišťuju od trenérů, protože je jako komentátor potřebuju s určitým předstihem. Tehdy nebyl jiný zdroj,*“ dodává Záruba.²²⁸ Reportérský vstup Petra Šaška má v podstatě monologickou formu, jelikož moderátor Jiří Hölzel se již v otázce sestav Liberce a Třince do vysílání nevrátí, a slovo druhému reportérovi, respektive reportérce,

---

²²⁵ DANESI, Marcel. *Messages, Signs, and Meanings: A Basic Textbook in Semiotics and Communication*. Canadian Scholar Press, 2004. ISBN: 978-15-513-0250-8. str. 52.

²²⁶ ČERMOCHOVÁ, Klára. Úvaha o rytmu v řeči, poezii i tak vůbec. *Slovo a smysl – Word & Sense*. 2016, roč. 13, č. 26, s. 79-88. ISSN: 2336-6680.

²²⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²²⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

předává sám Petr Šašek slovy: „V jaké sestavě nastoupí domácí Oceláři, to ví kolegyně Darina Vymětalíková.“ Reportérem třineckého týmu je tedy v rozhodujícím finále jakožto protipól Petra Šaška žena – Darina Vymětalíková. Ta se na obrazovkách ČT sport v kontextu české nejvyšší hokejové ligy objevuje především v rámci televizních utkání, která jsou vysílána živě. Ze všech hokejových reportérů by tedy měla patřit v tomto ohledu k těm s největšími zkušenostmi z vysílání tohoto typu utkání, což se do jisté míry v rámci nejen tohoto vstupu potvrdí.

Jakmile se Vymětalíková objeví na televizní obrazovce, pozdraví diváky a ihned plynule navazuje na pobídku Petra Šaška: „Trenér Třince Václav Varaďa udělal změny pouze v útočných formacích. Po jednozápasové absenci způsobené zdravotními problémy se vrací do hry Jiří Polanský. To znamená, že David Cienciala bude jen na pozici třináctého útočníka.“ Můžeme zaznamenat, že Vymětalíková se dopustí přeroknutí, kdy místo „se vrací do hry“ řekne „se vrací do hry.“ Přeroknutí však reportérku nijak nerozhodí, a ve větě pokračuje bez problémů dál. Přisuzovat to můžeme právě jejím dlouholetým zkušenostem s přímými přenosy, na kterých se u TELH podílí převážně, a tedy schopnosti vypořádat se s nečekanými komunikačními situacemi.²²⁹ „No a také Václav Varaďa vyměnil levá křídla prvního a čtvrtého útoku. V prvním útoku bude tedy Ethan Werek a Aron Chmielewski se posunul do čtvrté formace. Sestava tedy vypadá tímto způsobem...“ pokračuje ve výčtu obranných a útočných formací Vymětalíková. Celý reportérský vstup má stejnou monologickou formu jako vstup jejího kolegy a reportérka jej ukončí slovy „To je sestava, které věří trenéři Václav Varaďa a Marek Zadina,“ po čemž následuje přesun opět k moderátorovi Jiřímu Hölzelovi do studia.

Oba reportéři se při vstupech nachází bezprostředně u ledové plochy, na níž se rozehrávají hráči Třince. Hráči domácího týmu, o kterém v tomto utkání referuje Darina Vymětalíková, se při reportérském vstupu nacházejí i za zády Petra Šaška. Nemůžeme tedy hovořit o tom, že by bylo pozadí pro tyto vstupy voleno s hlubší myšlenkou, která by udržovala koncept přiřazení reportérů k jednotlivým týmům v rámci tohoto utkání. Naopak v obou případech krátce po začátku popisu sestav jednotlivých týmů reportéři se na celé obrazovce či následně v její pravé polovině objevují záběry týmů, o jejichž sestavách reportéři hovoří. Dle Záruby na divákovu pozornost působí rušivě, pokud se podmět věty

---

²²⁹ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 87.

reportérový řeči neshoduje s osobou zobrazenou v dodaných záběrech,²³⁰ a tak je v tomto případě uděláno maximum pro to, aby zvuková i obrazová složka vysílání tvořila pro diváka koherentní celek.

Pro analýzu reportérských vstupů, nebo chceme-li rozhovorů, které reportéři poskytli moderátorovi Jiřímu Hölzelovi, je podstatné rovněž zmínit, jaké oblečení mají reportéři při vstupu na televizní obrazovky na sobě, jelikož volba oděvu vypovídá o přístupu dané osoby k události, na kterou se chytá, či se na ní nachází.²³¹ I toto je podstatný element vysílání, které prošel od doby zavedení reportéra do hokejového vysílání jistým vývojem. Petr Šašek volil velmi konzervativní oděv, kdy na sobě má bílou košili se stříbrnou kravatou a černé sako s odznáčkem Hokej Buly živě na klopě stejně, jako jej mají i moderátor a expert ve studiu Buly. Darina Vymětalíková, jakožto reportérka přiřazená v tomto utkání k třineckému týmu, odznáčkem pořadu *Buly hokej živě* narozdíl od kolegy nedisponuje a na sobě má černou halenku a přes ni svetřík právě v barvě domácího celku tedy v červené barvě. Volba této barvy má právě nejspíše symbolizovat náležitost této reportérky k týmu Třince pro toto utkání. Jana Niklová naopak dle svých slov přistupuje raději k barevně neutrálním oděvům, které nijak nenaznačují její vztah k jednomu, či druhému týmu: „*Já osobně se snažím dodržovat barvy, protože ty týmy jsou na to docela háklivé. V Litvínově jsou mi schopní vynadat za bledě modrou šálu, když hrají s Vítkovicemi. Dávám si pozor. Teď když jsem jela na utkání Boleslavi a Třince, tak jsem si červené sako cíleně nevzala. Přistupuji k tomu teda pragmaticky a samozřejmě že emoce jsou vyhrocené, takže by to nemuselo vypadat úplně dobře. Nechodím tomu teda naproti a snažím se oblékat do neutrálních barev, které se nevyskytují v klubových barvách týmů, na jejichž zápas jedu.*“²³²

Odivání reportérek a reportérů do televizního vysílání TELH popisuje Markéta Pernická: „*Od pasu nahoru musí být oblečení plus minus veřejnoprávní, ti chlapi to mají dané, takže pro ně je to sako, košile, kravata a k tomu odznáček. ... Určitě tam nesmím stát v tričku s krátkým rukávem, nebo v něčem, co má potisk či viditelnou značku.*“ Poté ještě dodává, že co mají pracovníci ČT sport před kamerou oblečeno od pasu níže, není tolik podstatné,

---

²³⁰ ZÁRUBA, Robert. *Sportovní reportáž lehce alternativně*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 91.

²³¹ DANESI, Marcel. *Messages, Signs, and Meanings: A Basic Textbook in Semiotics and Communication*. Canadian Scholar Press, 2004. ISBN: 978-15-513-0250-8. str. 177.

²³² HOLUBOVÁ, Jitka. *Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka*. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

jelikož to na kameře zpravidla není vidět.²³³ I toto tvrzení se při práci reportérů Vymětalíkové a Šaška na finálových utkáních sezony 2018/19 potvrdí, jelikož jsou při rozhovorech s hráči zabírání z detailu pouze pár vteřin. Kamera následně zpravidla přechází do detailu zpovídaného hráče, kdy jsou pak reportéři kromě mikrofonu zcela mimo záběr. V případě reportérských vstupů, jakým byly oznámení sestav jednotlivých mužstev jsou reportéři zabírání po celou dobu z detailu, často je pak mají diváci možnost pouze slyšet, jelikož jsou překryti záběry daných týmů.

První přestávkový rozhovor, tedy rozhovor po první odehrané třetině utkání vede reportérka Darina Vymětalíková s útočníkem Třince Vladimírem Svačinou z tzv. mixzóny, tedy prostoru určenému k setkávání hráčů s médii. Na rozdíl od prostor, kde se rozhovory odehrávali v rámci analyzovaných utkání 90. let, má mixzóna pravidla, která konkurenci do určité míry reguluje.²³⁴ Kromě výrazného zlepšení v kvalitě přenosu od finále sezon 1993/94 a 1995/96 může divák zaznamenat, že se za respondentem opět nachází stěna se sponzory ligy. To jen potvrzuje fakt, že se sponzoring stal nedílnou součástí sportu a televizního vysílání a konkrétně přímé sportovní přenosy jsou v současnosti tím nejpodstatnějším nejrozšířenějším způsobem sebezprezentace sportu a jeho sponzorů, jelikož tímto komunikačním kanálem lze oslovit zdaleka nejvíce potenciálních recipientů.²³⁵

Vymětalíková stejně jako v prvním živém vstupu i v tomto případě zúročí své reportérské zkušenosti a znalost jednotlivých hráčů. Rozhovor totiž zahájí blahopřáním Svačinovi k narozeninám, potřese mu rukou v gratulaci a ihned naváže na dění zápasu, ve kterém se právě Svačina dostal do velké šance: „Vy jste si vlastně mohl dát k narozeninám hned gól, protože jste měl první velkou šanci zápasu, ale po té střele Patrika Husáka už tam asi nebylo moc prostoru se zorientovat a poté v tom vyražení vlastně.

Vymětalíková se v otázce snaží přiblížit divákovi i samotnému útočníkovi Třince konkrétní situaci, na kterou se dotazuje, ale ke konci je otázka již spíše abstraktní. Poslední věta hlavní otázky už nemá informační hodnotu pro diváka ani pro samotného hráče a je spíše reportérčiných vyčkáváním na reakci Vladimíra Svačiny. Ten upřesňuje reportérčin

---

²³³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²³⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²³⁵ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. Bod (Dokořán). ISBN 978-80-7363-131-4. str. 62.

popis dané situace poznatky z pohledu zainteresovaného hráče. „Jo, tak o nějaké zorientování ani nešlo, ale ten puk poskakoval, já jsem se ho snažil prostě nějak trefit, a i kdyby Roman tu bránu neposunul, tak by to stejně nešlo do gólu – o pár centimetrů. Škoda toho, ale nějaký gól k narozeninám – na to prdím. Já chcu hlavně ten pohár a kéž by se to povedlo.“

„Vy vlastně hraje čtvrté finále, třikrát jste byl stříbrný. Ví aspoň člověk třeba do čeho jde už, když už to hraje po čtvrté?“ klade reportérka druhou otázku, ve které opět disponuje přehledem o minulosti daného hráče. Rovněž v ní užívá adjektivní metaforu *stříbrný* pro označení zisku druhého místa, které je odvozeno od stříbrné barvy cenného kovu, který hráči za toto umístění typicky získávají.²³⁶ „Tak hrál jsem tři finále, ale ani jednou, se dá říct, že jsem o ten pohár nebojoval, protože tři finále jsem vyhrál jediný zápas, takže ty boje o pohár jsou až v téhle sérii,“ reaguje na informaci předloženou v otázce Vladimír Svačina. „Dnes v první třetině měl velké chvíle Petr Vrána. Asi je to pak velké zadostiučinění pro toho hráče, když už se stane taková věc jako vlastňák, že to dokáže hned odčinit,“ odhaduje v další otázce Vymětalíková pocity třineckého Vrány po vlastním gólu a následné trefě do soupeřovy brány. Užívá u toho slovo *vlastňák*, které je výsledkem univerbizace z původní podoby vlastní gól, a ve sportovním slangu hojně využíváno.²³⁷ „Je to... je to těžké, každý se snaží na ledě udělat maximum pro to, abysme byli úspěšní, a dneska je to šestý zápas, je tam až, řekl bych, přemíra snahy. My se musíme hlavně uklidnit a nedávat si do hlavy, jak důležitý zápas to je dneska, a hrát si svoji hru a doufat a věřit, že to uděláme dneska,“ odpovídá na poslední otázku Svačina, načež mu reportérka popřeje hodně štěstí a první rozhovor utkání tímto končí. Samotnou reportérku zabírá kamera v detailu pouze prvních pár vteřina a poté se zaměří pouze na hráče.

Druhý rozhovor první přestávky vede Petr Šašek v mixzóně s obráncem Liberce Lukášem Dernerem. Stejně jako prvnímu rozhovoru předcházela mimo jiné i zmínka o šanci Vladimíra Svačiny, tak i tomuto druhému rozhovoru předchází segment, ve kterém komentátoři společně s moderátorem diskutují moment, kdy se respondent následujícího rozhovoru Lukáš Derner stal střelcem první branky Liberce. „Lukáši Dernerovi byl připsán ten šťastný liberecký gól. Lukáši, napadla vás i tahle varianta, že by se ten kotouč mohl takhle nějak šťastně odrazit?“ zahajuje rozhovor reportér. „Já jsem to tam dobře dostal

²³⁶ BEČKA, Josef. Metafora ve větě. *Naše řeč*. 1992, roč. 54, č. 1, s. 1-14. ISSN: 2571-0893

²³⁷ ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum Press, 2011. ISBN: 978-80-246-2360-3. str. 162.

po modrý čáře a už minule jsem si říkal, že prostě musíme začít střílet, a jak jsem měl napřaženo, tak vedle tyčky stál Kuba Valský, tak to směřovalo spíš na něj a díky odrazu to spadlo do brány, tak jsme za to rádi, že to je 1:1,“ reaguje střelec liberecké branky. V Dernerově odpovědi můžeme zaznamenat stejně jako u prvního respondenta prvky obecné češtiny, jako například *po modrý* – tedy po modré čáře. V tomto smyslu je slovo *modrá* součástí hokejového slangu. „Co že jste více nevyužili toho efektu prvního gólu, to srovnání přišlo poměrně záhy...“ klade další otázku Šašek. „Nevím no, to se prostě stává. My musíme koukat spíš dopředu, a ne co bylo,“ odpovídá liberecký hráč. Reportér následně volí krátkou údernou otázku: „Co by chtělo ještě zlepšit?“ „Nevím, tak si myslím, že víc to dávat nahoru a prostě to rozstřílet seshora. Já věřím, že se do toho teď dostanem během druhé třetiny a půjdem si za tím naším vítězstvím, odpovídá Derner, načež mu Šašek přeje hodně štěstí.“

V rozhovorech první přestávky je přístup obou reportérů odlišný, jelikož se zaměřují na rozdílné elementy hry. Vymětalíková se soustředí především na pocity respondenta po odehrané první části utkání a také jeho spoluhráče Petra Vrány. Dotaz ohledně Vránových pocitů mířený na jeho spoluhráče Vladimíra Svačinu je elegantním řešením, jak divákovi zprostředkovat pocity, které hráč při takových situacích na ledě zažívá, a zároveň získat reakci na samotnou akci a její vliv na hru týmu bez nutnosti mít dva respondenty. Šašek se na druhé straně v otázkách soustředí především na odehranou třetinu, když se dotazuje na konkrétní gólovou situaci a strategii týmu.

V další přestávce mezi druhou a třetí třetinou zpovídá Darina Vymětalíková třineckého útočníka Davida Ciencialu, který se ve druhé třetině zařadil mezi střelce utkání. „Druhý gól Třince vstřelil David Cienciala. Davide, vy už jste těch gólů takhle pár dal ve finále, vždycky to byla individuální akce. Je to tak, že když se vám to povede, tak pak už si vlastně víc věříte a nebojíte se takhle zkoušet?“ dokazuje Vymětalíková opět znalost herní minulosti třineckých hráčů. „A tak určitě je to v hlavě, ale Erik mi to tam výborně prostrčil ve středním pásmu a se štěstím se to ke mně doklouzalo ten puk a zkusil jsem to vystřelit a padlo to tam,“ odpovídá Cienciala. „Vy jste ale dnes na pozici 13. útočníka. Jak je vlastně jednoduché, nebo těžké, se udržet na provozní teplotě, protože tam nejdete každé střídání?“ pokládá reportérka další otázku, na niž třinecký hráč odpovídá, že s takovou rolí počítal a je na připraven. V reportérčině druhé otázce můžeme stejně jako v té první zaznamenat, že ji Vymětalíková prokládá zajímavostí, čímž dle slov Roberta Záruby může

obohatit nejen diváky ale i své kolegy z komentátorského stanoviště.²³⁸ „Vy jste vlastně první finále hrál už při debutu v extralize 2014, pak loni – zase stříbro. Tak vlastně je to tak, že člověk má víc zkušeností, že se cítíte letos líp?“ využívá Vymětalíková v další otázce opět znalosti Ciencialovy kariéry. „Tak nevím, ale asi trochu jo, ale беру to tak, že je to další zápas a je to finále, je to pěkné to hrát a cením si toho a jak říkám – snažím se odvést to nejlepší pro tým,“ zakončuje třinecký útočník rozhovor, načež se mu od reportérky dostane již tradiční popřání štěstí. Vymětalíková v tomto rozhovoru více než v tom předchozím zúročila své zkušenosti z působení u hokeje a rovněž přehled o hráčích, jejich výkonech a případných milnících, když hned do dvou ze tří otázek zahrnula informaci z minulosti zpovídaného hráče. Právě nezbytnost znalosti potenciálních milníků jednotlivých hráčů vyzdvihoval ve své přípravě na roli reportéra a následně i komentátora Michal Dusík.²³⁹

Druhý přestávkový rozhovor vede Petr Šašek s libereckým Dominikem Lakatošem, který se podílel na vyrovnávací brance hostujícího týmu. „Nahození Dominika Lakatoše tečoval Tyler Redenbach, Liberec vyrovnal na 2:2. Dominiku, zamýšlel jste to takhle jako nabídku pro Tylera?“ zahajuje Šašek rozhovor otázkou podobného rázu, jako byla otázka zahajující jeho rozhovor s Lukášem Dernerem v první přestávce utkání, tedy rekapitulací. Lakatoš na tuto otázku reaguje upřesněním jeho úmyslu při střele, načež reportér pokládá další otázku: „Vy jste nehrál všechny zápasy finále, tak jaké to je vždycky naskočit do rozjeté série?“ „Tak samozřejmě je to těžký, ale my musíme být prostě všichni připravený na 100 %, aby když tam prostě, když se dostaneme do toho zápasu, abysme prostě byli připravený a abysme tam prostě dělali to, co měli, na tom ledě,“ odpovídá Lakatoš za několikanásobného užití výplňového slova *prostě* a nespisovné češtiny. „A v čem konkrétně je těžké se naladit takhle do té série?“ reaguje další otázkou na Lakatošovu odpověď reportér. „Tak je to jiný, ale tak jako prostě trénujete jenom, nehrajete zápasy, ty zápasy jsou prostě... vždycky prostě jiný, ale prostě jsem tady a nad tím nepřemýšlím, prostě hraju,“ odpovídá ne úplně jasně Lakatoš, po čemž mu Petr Šašek děkuje za rozhovor.

Reportér se v tomto přestávkovém rozhovoru soustředil na dění probíhajícího utkání pouze v první otázce a těmi následujícími se snažil přiblížit divákovi pocity hráče, který nemá

---

²³⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²³⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

pevné místo v sestavě. V obou rozhovorech druhé zápasové přestávky můžeme najít společný rys, který se prolínal kladenými otázkami, a tím bylo zaměření reportérů na připravenost hráčů na tuto finálovou sérii. V případě Vymětalíkové mířily tři ze tří otázek na hráčovy pocity v kontextu daného utkání.

Ve šestém finálovém utkání zvítězil Třinec, a tak první pozápasový rozhovor vede ještě před předáním medailí a pohárů z ledové plochy Darina Vymětalíková s čerstvým mistrem TELH Jiřím Polanským: „No, u mého mikrofonu je Jiří Polanský, legenda Třince, který je tady od sezony 2003/04. Těch okamžiků s Třincem je asi hodně, ale tenhle bude patřit k těm nejlepším...“ Vymětalíková užívá slova *legenda*, které dle Českého národního korpusu není často užíváno v mluvené podobě, což svědčí o široké slovní zásobě reportérky.²⁴⁰ Polanský na toto odpovídá emotivním sdělením o své dceři a spojitosti zisku titulu v roce 2011 a jejího narození. „Bylo to tedy letos jiné, než v tom roce 2011?“ „Já si myslím, že to chutná úplně stejně, ale samozřejmě ta cesta je úplně jiná. Tehdy si myslím, že jsme měli tým, který už před sezonou pasovali na titul, a letos jsme ty zápasy vyhrávali bojovností – hrozně moc malýma věcmá, takovýma poctivýma bych řekl, a to se nám v play off potom vrátilo, když jsme dokázali otáčet výsledky. Nebyly to žádné přestřelky, ale možná na to budu vzpomínat ještě líp jak na ten poslední titul,“ odpovídá na poslední otázku stručného rozhovoru za užití nespisovných prvků (např. *věcma*) Polanský a přijímá gratulaci od reportérky.

Po rozhovoru Dariny Vymětalíkové přichází stejně jako v přestávkových rozhovorech na řadu Petr Šásek a jeho respondentem je obránce Liberce Ladislav Šmíd: „Vlád’o, ta série byla neskutečně vyrovnaná. Vzhledem k tomu průběhu, jak se zkoušává tahle porážka?“ „Hodně těžko no. Asi největší zklamání kariéry, no, zatím. Klobouk dolů před Třincem. Hráli výborně, byli na nás připravení... Jak jste říkal – vyrovnaný, rozhodly malé detaily, menší chyby. Bohužel byli trochu šťastnější, podle mě tady ty dva poslední zápasy se odehrály velice slušně, ale bohužel no... Jak říkám, prostě detaily, spadlo jim to tam, jako klobouk dolů před nima, blahopřeju jim asi zaslouženě no.“

„Napadají vás některé momenty, které vás budou mrzet asi nejvíce?“ pokládá druhou a poslední otázku reportér, načež Šmíd odpovídá popisem situace z utkání, které tomuto rozhodujícímu finále přecházelo.

---

²⁴⁰ Český národní korpus [online]. Dostupné z: www.korpus.cz

Darina Vymětalíková o pár chvil později poskytuje diváků rozhovor s Petrem Vránou: „Petr Vrána má zatím ve své kariéře sedmkrát stříbro z ligové soutěže, teď tedy konečně titul. Petře, neztrácel jste předtím někdy trošku naději, že už to třeba nevyjde, ... že jste stříbrně prokletý?“ Toto třinecký útočník s humorem neguje a svěřuje se reportérce s pocity, které měl před tímto utkáním. „Dokázal byste si něco představit v té polovině sezóny, když jste vlastně měnil tým, že se chytne a že se chytne takhle?“ táže se dál reportérka, za užití opakování slova *chytnout se*. Opakování v tomto případě slouží jako forma důrazu kladená právě na dobré výkony, které hráč v novém týmu předváděl.²⁴¹ Petr Vrána opět vyvrací danou otázku a vysvětluje, že jej nic takového vůbec nenapadlo. „Vy jste předtím působil klidně, říkal jste, že jste klidný i před finále, tak co teď? Teď jste pořád klidný?“ ptá se na závěr s humorem reportérka na hráčovy pocity. Vrána pobaveně popisuje, že si Třinec do tohoto utkání věřil, že byl tým klidný, a to se mu vyplatilo.

Ihned v zápětí zprostředkovává Petr Šašek rozhovor s Michalem Birnerem, který je zpočátku postaven ke kameře tak, že mu není vidět do obličeje: „Michal Birner bude také hodnotit sérii. Michale, celou dobu jsme se bavili, že je to o maličkostech, tak které ty maličkosti v součtu převážily v to, že se nakonec raduje Třinec?“ Hráč se po vyslechnutí otázky zklamaně otáčí k reportérovi a vyjmenovává soupeřovy kvality a naopak chyby, kterých se dopustil hostující tým. Mimo to Birner zmiňuje, že sám nebyl spokojen se svým vlastním výkonem ve finále, a uznává, že si soupeř vítězství zasloužil. Petr Šašek reaguje na respondentova sebekritická slova a táže se, zda do budoucna tým ocení zisk druhého místa, nebo či šli do finále s cílem získat pohár, nebo nic. Birner na tuto otázku odpovídá smírněji, když uznává, že v sestavě, kterou Liberec disponoval je zisk druhého místa úspěchem.

Ještě před předáním trofejí přichází Darina Vymětalíková s rozhovorem se Šimonem Hrubcem, třineckým brankářem, ve kterém opět disponuje hlubokou znalostí hráčů a jejich nejen sportovního života: „Teď je připraven na rozhovor Šimon Hrubec se synem, který se vlastně narodil loni před finále, teď slaví rok a taky slaví první finále, i když se na to moc netváří... Šimone, když navážu na to, co před chvílí zaznělo – je tohleto, proč vlastně člověk hokej, proč vstává, proč se dře?“ „Je možná škoda, že jsem ten titul nezískal před synem, protože já si myslím, že on je ten můj největší titul, moje největší výhra a ten titul je nádhernej, ale já mám pohár v ruce teď a tohleto je nejvíc, co může bejt... A to,

---

²⁴¹ ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum Press, 2011. ISBN: 978-80-246-2360-3. str. 301.

že se nám povede udělat ten titul, to je něco úžasného a já jenom doufám, že na mě bude jednou hrdej a bude se pamatovat,“ odpovídá Hrubec se synem v náručí. „Takové štěstí může mít člověk jako vy oboje, jak titul, tak syna,“ reaguje výpověď reportérka, načež se v této reakci potvrzuje tvrzení Čechové o tendenci žen tíhnout v komunikaci k větší emotivnosti.²⁴² Současně Hrubec skáče reportérce do řeči, že ji vůbec neslyší, jelikož v tu dobu zní v hale bubny a radost z tribun. Vymětalíkovou ale poznámka respondenta nijak nevyvede z míry, nakloní se blíže k respondentovi a pokračuje v otázce: „Byla to strašně dlouhá série, dvakrát prodloužení... brankář si vlastně nikdy nemohl odpočinout, tak jak se to dalo vydržet fyzicky a psychicky?“ Hrubec popisuje své fyzické a psychické rozpoložení při finálové sérii a ihned se mu dostává další otázky, tentokrát na jeho vlastní pocity a zda je pyšný i na tým. „Na tým? Ježišmarja, vždyť bez něj bych vůbec nic nebyl! Ti kluci padali do střel, dali úžasný góly a já bez nich bych byl úplně k ničemu a v tom je ten kolektivní sport nádhernej,“ odpovídá otázkou zděšen a zároveň pobaven pokorný třinecký gólman.

Další rozhovor z ledové plochy poskytne krátce po své kolegyni opět Petr Šašek, který tentokrát pro diváky získává reakci na finálovou porážku od Tomáše Filippiho: „Tomáši, kdybyste se měl ohlédnout v krátkosti za tou finálovou sérií?“ „Nechci nic moc hodnotit, je to teďka plný emocí a hrozně mě mrzí, že nemůžeme být na té druhé straně no a... prohráli jsme, gratulace soupeřům,“ odpovídá viditelně zklamaný liberecký útočník. „Co mrzí konkrétně nejvíc, když se na tu sérii podíváme?“ klade doplňující otázku reportér. „Těžko říct, asi nám chyběl ten krůček, byli jsme asi všude trochu pozadějc no, ale teďka nejvíc mrzí že musíme dívat, jak se Třinec raduje,“ uzavírá svižný rozhovor Filippi.

Bezprostředně po převzetí medaile poskytuje Petru Šaškovi rozhovor kapitán Liberce Petr Jelínek: „Petře, jaká byla tahle sezona?“ „Tak já si myslím, že můžeme bejt na sebe hrdý – na celý tým, myslím si, že jsme šlapali celou sezonu bez nějakých větších výkyvů. Akorát škoda toho finále, možná chyběla trochu zkušenost. Jak už jsem říkal, podle mého názoru jsme hráli jen čtyři zápasy ze šesti, a to na finále nestačilo,“ shrnuje Jelínek sezonu ze svého pohledu. Petr Šašek v další otázce již zahrne i vyhlídky Liberce na další sezonu: „Jaký ukázal tenhle tým potenciál do příští sezony třeba?“ „No tak obrovskej, tak máme tady plno mladejch hráčů, který ukázali nejen v tom play off ale i v celý tý sezoně,

---

²⁴² ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 88.

že prostě budou platný na další sezony, a já doufám, že navážeme zase,“ odpovídá kapitán Liberce za užití nespisovné češtiny a protetického *V-* ve slově „obrovskej“.

Další rozhovor z maratonu po sobě jdoucích rozhovorů přímo z ledové plochy přidává Darina Vymětalíková, když zpovídá obránce Třince Vladimíra Rotha: „Střelec vítězného gólu Vladimír Roth... Vy jste vlastně celou finálovou sérii nedal gól, ale schoval jste si to na tu nejdůležitější chvíli,“ konstatuje s úsměvem reportérka. „Kolikrát je to o štěstí. Bylo tam pár střel, který šly vedle, nebo gólman neviděl – nespadlo to tam. Zaplat' pánbůh, že to přišlo v pravou chvíli,“ oddechne si respondent. Stejně jako v předchozích rozhovorech tak se Vymětalíková i v tomto případě prezentuje v rámci otázek detailními znalostmi informací o kariéře jednotlivých hráčů: „Vy máte vlastně zlato, stříbro a bronz... tak stejně si člověk ale bude nejvíc pamatovat to zlato,“ odhaduje Rothovy pocity. „Jo, souhlasím. Dokud to nevyhrajete, tak je to hezký sice ty medaile na konci, ale vždycky se počítá jen když jste první.“ „Ono je to vždycky těžké, ale jak těžké bylo tohle konkrétní finále?“ chce znát Vymětalíková pocity z úspěšně zakončeného finále. „Bylo to těžký, protože klobouk dolů před Libercem. Každý zápas nám nedali vydechnout, chodili po nás, byli báječně fyzicky připravený, takže ještě jednou – klobouk dolů před nima.“ To, že Vymětalíková mluví na rozdíl od svých respondentů spisovnou hovorovou češtinou, můžeme zaznamenat v poslední slovní výměně tohoto rozhovoru, když se ptá, jak *těžké* toto finále bylo a hráč ihned v zápětí automaticky odpovídá obecnou češtinou, že to bylo *těžký*. I přes to, že tedy komunikuje s respondenty vyjadřujícími se jiným způsobem, dokáže si v průběhu všech rozhovorů udržet své spisovné vyjadřování, které by měla dle Kodexu ČT užívat.

Poslední rozhovor z ledové plochy a rovněž celého finálového vysílání vede Petr Šašek s trenérem poraženého týmu Filipem Pešánem: „Pane Pešáne, které ty maličkosti, o kterých jsme se bavili po celou sérii, podle vás nakonec rozhodly ve prospěch Třince?“ V reportérově volbě kladených otázek můžeme při zpětném ohlédnutí na rozhovory z tohoto konkrétního utkání spatřit trend dotazů na ony maličkosti a detaily, které měly být pro celou sérii tím rozhodujícím elementem. Odpověď, kterou Filip Pešán volí, je velmi podobná odpovědi Michala Birnera, který při otázce obdobné formulace vyjmenoval v podstatě obdobné rozhodující elementy tohoto utkání jako následně jeho trenér. Variabilita Šaškových otázek tak zde již není zcela ideální. Následná otázka je opět obdobná jako otázka, která zazněla v Šaškově rozhovoru s Petrem Jelínkem: „V čem ten váš tým podle vás ukázal největší sílu a třeba i potenciál do příštích sezon?“ Na rozdíl

od výše popsané podobnosti je zde tato analogická otázka na místě, jelikož komentátoři ve vysílání dříve spekovali o dalších krocích tohoto trenéra, a při otázce na budoucnost libereckého týmu by Filip Pešán mohl zmínit i své příští kroky. To se však nestane, trenér Liberce ocení zapojení mladších věkových kategorií do play off a tedy slibnou budoucnost. Petr Šašek se tedy v poslední otázce dotáže na budoucnost Filipa Pešána v Liberci konkrétně: „Hovoří se o vaší budoucnosti, tak můžete naznačit, jestli budete v příští sezoně na lavičce Bílých tygrů?“ „Nevím, nevím. Omlouvám se, nevím,“ reaguje Pešán. Petr Šašek se tedy pokusí získat alespoň aktuální rozpoložení trenéra: „Bude hrát nějakou roli ten letošní výsledek v tom rozhodování?“ „Já opravdu jsem se snažil soustředit jenom teďko na jednu věc, a to byl dnešní zápas – vyhrát, dostat sérii domů a bohužel se to nestalo,“ vyhne se respondent odpovědi na svou budoucnost.

Zatímco Darina Vymětalíková se v pozápasových rozhovorech soustředila především na pocity hráčů, které hráči Třince po zisku titulu měli, Petr Šašek se u svých respondentů snažil ve většině případů zjistit, co byly konkrétní důvody – dle jeho slov maličkosti – toho, že se libereckému týmu finále nevyvedlo. Vymětalíková své otázky často prokládala informacemi z minulosti hráčů, zajímavými statistickými údaji, a dokonce disponovala i osobními informacemi například o Šimonu Hrubcovi a věku jeho syna, což značí široký přehled ve sféře hokejové nejvyšší ligy. Právě i vzhledem k častému využití přípravy byly otázky Vymětalíkové ve srovnání s jejím kolegou delší, což však hráčům nijak neubíralo na prostoru k vyjádření. Petr Šašek informace o kariéře členů týmu využil v pozápasových rozhovorech pouze jednou, a to v posledním rozhovoru s libereckým trenérem Filipem Pešánem, když se jej dotazoval na jeho příští kariérní kroky. V tomto srovnání se tak vzhledem k tíhnutí reportérky k otázkám na pocity hráčů a jejich spoluhráčů potvrzuje, co říká Čechová o emotivnosti žen při komunikaci. Přesto však otázky reportérky nikdy nesklouzly k iracionalitě.²⁴³

Při kladení otázek nedošlo ze strany reportérů ani v jednom z rozhovorů tohoto utkání k zaváhání, které by mohlo značit jakoukoli psychickou či fyzickou nepohodu. Volba samotných dotazů byla výsledkem individuálních stylů komunikace obou reportérů, který jež byl ovlivněn odrazem situace, v níž se reportéři nacházeli, a individualitou jich

---

²⁴³ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 88.

samotných.²⁴⁴ Vymětalíková i Šašek si dokázali bez jakékoli nepřírozenosti ve verbální a non-verbální stránce komunikace udržet jazykový standard stanovení Kodexem ČT i ve chvílích, kdy komunikovali s respondenty hovořící nespisovným jazykem, což značí jejich zkušenost, schopnost metajazykového myšlení a koncentrovanost na správné provedení rozhovoru.²⁴⁵

3.1.1 Srovnání přípravy hokejového reportéra

Příprava reportérů na vysílání začíná ještě před samotným utkáním a je to individuální proces, který probíhá u jednotlivých reportérů rozdílně.

Liší se především zdroje, ze kterých reportéři při své přípravě čerpají informace včetně těch aktuálních. Nejpodstatnější novinkou mezi zdroji je užívání internetu. Dotázaní reportéři často mezi internetovými zdroji pro přípravu na hokejová vysílání uváděli klubové weby. Ty si dle slov Markéty Pernické mohou obsahovat exkluzivnější informace než jiný reportéry často využívaný zdroj – web *Hokej.cz*, který obsahuje oficiální statistiky nejen z TELH.²⁴⁶ Internet dal vzniknout fenoménu současné doby – sociálním sítím. Využívání jedné takové sítě při přípravě na hokejová utkání komentuje Michal Dusík takto: „*V současné době je Twitter velkým zdrojem informací. Nejsem úplně takový, že bych prošmejdil facebookové stránky hráčů, ale tweety klubové a hráčské jsou někdy docela zajímavé. Člověk v tomto musí být opatrný a informace si ověřovat, protože to, že se někde něco objeví, ještě neznamená, že je to nutně pravda.*“²⁴⁷ Twitter jako zdroj informací využívá i Jana Niklová, ačkoli dle jejích slov ve většině případů kopíruje obsah klubových webů.²⁴⁸ Naopak reportér Michal Dimitrov při přípravě sociální sítě vůbec nevyužívá. Právě obezřetnost je dle jeho slov v procesu současného čerpání informací při přípravě podstatnější než kdy dříve.

Do kontrastu se zde dostává dřívější nedostatek informací a současná doba informačního nadbytku. „*Dřív to býval boj o informace, naopak dnes je to tak, že člověk ty informace musí filtrovat a nenechat se jimi zahltit. Dřív to bylo tak, že informací bylo málo a každá*

---

²⁴⁴ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 88.

²⁴⁵ Tamtéž, str. 88.

²⁴⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²⁴⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁴⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

byla cenná, teď je informací moc a člověk mezi nimi musí hledat valounek toho, co smysl dává a nechytit se úplně všeho,“ říká Michal Dusík.²⁴⁹ Že příprava reportérů na utkání nejvyšší české ligy prošla proměnou si myslí i reportér ČT sport Michal Dimitrov: *„Ta příprava je pro mě dnes jiná než dříve. Jednak tedy tím, že se v tomto prostředí pohybují už zhruba 15 let a velkou část hráčů znám, a vím tak, co od nich můžu na hřišti očekávat a také co o nich můžu říct. Jednak dnes díky informačním technologiím, jako je právě internet, který je dnes ve většině případů dostupný na zimních stadionech, člověk může dohledávat informace v průběhu toho zápasu, byť na úkor snížené pozornosti věnované průběhu utkání.*“²⁵⁰

Internet se stal zdrojem pro přípravu všech dotázaných reportérů. Robert Záruba i Michal Dusík však nespolehnou čistě na informace, které internet nabízí, a tvoří si vlastní statistiky a soubory poznámek i zajímavostí o hráčích, které jim dávají při tomto dlouhodobém přístupu k přípravě širší kontext. Markéta Pernická si pak uchovává texty, které si pro své reportérské vstupy připraví.²⁵¹ Dle Záruby byla tato forma jeho předzápasové přípravy podmíněna jeho touhou po originálních informacích, které v době před internetem nikdo neměl, jelikož internet v té době nedisponoval takovými informacemi. Když už se pak zpočátku na internetu daly dohledat informace, nebyvaly přesné.²⁵² Michal Dusík stejně jako Záruba čerpal v době před internetem především z tisku. Záruba pak jako další zdroj své tehdejší přípravy uvádí oficiální zápisy, které mu k nahlédnutí poskytoval statistik na hokejovém svazu: *„V novinách ty statistiky nebyly, ale byly tam ty základní údaje. Československý sport měl část, kde byl zápis o utkání, sestavu a gólu a přihrávky. Z toho já jsem si dělal to bodování. To jsem pak konfrontoval s týdeníkem Gól, kdy to vycházelo opožděně, a pak jsem se zajímal o to, kde ten Gól ty statistiky bere, a zjistil jsem, že na svazu pracuje statistik, tehdy to byl nějaký Jan Novák, který sbíral ty oficiální zápisy – což dnes je oficiální dokument, byť tehdy neměl takovou validitu s ohledem na to, že asistence se tam psaly velice nepřesně, a o zákrocích brankářů ani nemluví. Údaj to ale nějaký byl, takže já jsem si to potom začal upravovat i v těch svých statistikách, to jsem ještě dělal do sešitu, když jsem si to nejdřív udělal nanečisto podle*

---

²⁴⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁵⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.06.2021. (Příloha č. 1)

²⁵¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²⁵² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

Československého sportu a potom jsme si to obtáhl podle zápisů, když jsem chodil k tomu Novákovi na svaz a kontroloval si ty statistiky podle těch zápisů. Já jsem to pak měl opravdu přesně a dřív, protože ten Gól to vydával jednou za měsíc.“²⁵³

Záruba i Dusík s rozvojem technologií přešli na elektronickou evidenci těchto statistických údajů, kdy si Michal Dusík vzhledem ke svému počítačovému vzdělání vytvořil program, který mu data z internetu automaticky sbírá.²⁵⁴ Záruba své statistiky neustále aktualizuje ručně. Internet se dle něj začal aktivně využívat v době, kdy přešel právě na elektronickou evidenci, tedy mezi lety 1998 a 1999: „*Statistiky a bodování jsem měl nejdřív v Excelu, ale poznámky o hráčích jsem si dělal ve Wordu. Pak jsem to dělal pořád znovu a znovu, takže jsem to dělal v Excelu všechno.*“

Ještě před začátkem samotného utkání, jsou divákům tradičně prezentovány sestavy jednotlivých týmů. Dělo se tak již v utkáních 90. let analyzovaných v této práci. Tehdy prezentovali sestavy týmů komentátoři skrze grafiku na televizních obrazovkách. Například ale při úvodním vstupu z rozhodujícího finále sezony 1995/96 Robert Záruba zmiňuje, že Litvínov nastupuje s problémy v sestavě. S jakými problémy již divákům nesdělí, ale tato poznámka znamená, že i on je obeznámen se složením jednotlivých týmů pro toto utkání ještě dříve, než je komentátoři odprezentují divákům. V rámci rozhodujícího finále sezony 2018/19 jsou informace o sestavách prezentovány samotnými reportéry. Ti je dle slov dotázaných reportérů získávají zpravidla od tiskových mluvčí jednotlivých klubů. Povinnost poskytnutí těchto informací sdělovacím prostředkům je přímo zanesena v herním řádu Tipsport extraligy. Vedoucí tiskového centra daného zimního stadionu, kterým je zpravidla tiskový mluvčí, je dle odstavce 7.4. povinen před každým utkáním poskytnout kopie oficiálního zápisu utkání a line-up.²⁵⁵ V době koronavirové pandemie úkol komunikace týmů s médii zastávají dle slov Jany Niklové kromě tiskových mluvčích i marketingoví pracovníci jednotlivých klubů.²⁵⁶

Sestavu, line-up týmu lze získat také z online webového zpravodajství poskytovaného například internetovým zdrojem, což je však pro reportéry televizního utkání v době,

---

²⁵³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁵⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁵⁵ *Herní řád extraligy ledního hokeje 2018-2019*. Oficiální web Českého hokeje. Dostupné z: <https://www.ceskyhokej.cz/data/document/file/2018-08-10-herni-rad-tipsport-elh-18-19-zmeny-.pdf>

²⁵⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

kdy sami tímto line-upem disponují. Internet tak pro tyto účely používají reportéři tzv. vstupovacích či střihacích utkání, kteří jej často používají i k dohledávání informací.²⁵⁷ Jako zdroj předzápasové přípravy využívá internet i komentátor rozhodujícího finálového utkání sezony 2018/19 Michal Dusík. Ten popisuje, jak takové zdroje reportérům přípravu usnadnily: „*Dnes navíc mimo to, že jsou specializované stránky jako třeba, kde by měly být aktuální oficiální statistiky, tak se tam také objevují ty preview k zápasu – takže to, že je někdo zraněný, že někdo má šestizápasovou sérii v bodech. Spousta reportérů si žádnou zásadní větší přípravu nedělá – před zápasem si otevřou statistiky v mobilu a pročtou si to, co napsali do preview pišící novináři.*“²⁵⁸

Předzápasové preview je informačně velmi bohaté, jelikož zpravidla obsahuje kromě rekapitulace minulých střetnutí i informace o zdravotním stavu hráčů, kteří například odstoupili z předchozího utkání vinou zranění. Reportér pak může na základě zjištění z obdobných online zdrojů, či informací přímo od realizačního týmu, disponovat atraktivními informacemi o jednotlivých mužstvech, které může následně při rozhovorech využít. Obdobně pracuje při přípravě na utkání i reportérka Markéta Pernická: „*Když dorazíme na zimní stadion a nejsou v platnosti zrovna covidová nařízení, tak sejdu mezi střídačky, kde prohodím pár slov s trenéry a také s kustomy. Přijdu a zeptám se jich na cestu. Zrovna ti kustomi si rádi popovídají a často řeknou věci, které třeba nejsou veřejné. Například co se týče sestavy, nebo zranění. To je taky určitá forma přípravy.*“²⁵⁹

Dalším klíčovým elementem přestávkových rozhovorů je výběr respondenta. Podle volby respondenta si totiž reportéři na základě svých znalostí získaných přípravou na utkání formulují dotazy, které hráči v rozhovoru položí. Volba reportéra je v současné době do jisté míry závislá na přestávkovém programu daného utkání. Markéta Pernická popisuje tento proces takto: „*Pokud je to do živého vysílání, tak si moderátor ve studiu může říct, kterého chce hráče a proč. Neřekne mi vyloženě, na co se mám zeptat, ale ten důvod, proč je daný respondent vhodný pro rozhovor. Toho tématu bych se měla při kladení otázek držet a ve studiu pak tu danou akci nebo situaci, na kterou se dotazuju, rozeberou v elektronické tužce.*“²⁶⁰ Podobně popisuje proces tvorby přestávkových rozhovorů

---

²⁵⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.06.2021. (Příloha č. 1)

²⁵⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁵⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²⁶⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

i Michal Dimitrov: „V průběhu utkání zůstávám v kontaktu s tiskovým mluvčím, a pokud se jedná o televizní utkání, tak jsem v kontaktu se studiem, ze kterého dostávám skrze „ucho“ pokyny ohledně přestávkových rozhovorů. Konkrétně dostávám téma, kterému by se měl rozhovor s vybraným hráčem věnovat, což může být například vstřelený gól, nevyužitá šance a podobně.“²⁶¹ Může se stát, že ani po výběru respondenta studiem Buly není reportérovi zřejmé, proč byl vybrán právě daný hráč, obzvláště pak když během třetiny nepadl žádný gól, ale hráči si vypracovali spoustu šancí. V tomto případě se reportér studia Buly, se kterým je během utkání v kontaktu, může dotázat na náplň daného rozhovoru, jak popisuje Jana Niklová: „Vzhledem k tomu, že rozhovor navazuje na tužku, tak v případě, že poté co dostanu ze studia jméno, není zjevné téma toho rozhovoru, tak potřebuju komunikovat s tím expertem, který tu tužku kreslí, aby mi řekl, jaké téma tam bude mít.“²⁶²

Studio Buly má tedy v současné době většinový vliv na výběr respondentů pro přestávkové rozhovory. Většinový a nikoli však absolutní vliv má studio Buly na výběr respondenta právě proto, že se může stát, že se studiem vybraný respondent nebude moci z nějakého důvodu k rozhovoru dostavit. V takovém případě je volba náhradního respondenta přímo na reportérovi.²⁶³ S volbou reportéra tomu takto dle slov komentátora Tomáše Jílka nebylo vždy: „Jsem hrozně rád, že jsem zažil ještě takové to období svobody výběru. Protože dříve to bylo výhradně na reportérovi, koho si o přestávce zvolí. Mám pocit, že dneska, a potvrdí ti to asi lépe lidi, kteří toho bench reportéra pořád dělají, ať už na mistrovství světa, nebo v extralize, jsou hodně ovlivnění tím, jakou situaci vybere ve studiu expert na „tužku“. Protože ten rozhovor by se k ní měl vždycky nějak vztahovat.“²⁶⁴

Michal Dusík dává minulost a současnost do kontrastu: „Ono to totiž tehdy ani zdaleka nefungovalo tak jako teď. V současnosti má každý klub tiskového mluvčího, kterému se nahlásí, jakého hráče reportér k rozhovoru chce, a mluvčí je zpravidla schopen daného hráče na rozhovor přivést. Tehdy to stálo na tom, že byl reportér domluven třeba s vedoucím týmu, aby po utkání hráče uvědomil, že s ním chce reportér dělat rozhovor.“

---

²⁶¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.04.2021. (Příloha č. 1)

²⁶² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

²⁶³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²⁶⁴ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

Stalo se třeba, že hráč na to neměl zrovna pomyslení, takže se rychle hledalo, kdo půjde místo něj. V takových případech bylo dobré mít v těch týmech kamarády, kteří se vždy nechali přemluvit.“²⁶⁵

Ohlédneme-li se za systémem pokládání otázek ve vybraných utkáních 90. let a současnosti, můžeme vidět mezi jednotlivými reportéry odlišné přístupy. Ty jsou však spíše než dobou ovlivněny kombinací situace, ve které se reportéři nachází, a jejich individuálním přístupem ke sportovnímu rozhovoru. Pro představu: předzápasový rozhovor z finále 1993/94 s Miroslavem Chalánkem má půl minuty, pozápasový s Josefem Augustou pak dvě a půl minuty. Oba předzápasové rozhovory z finále sezony 1995/96 mají trvání zhruba minutu, všechny přestávkové rozhovory tohoto utkání mají časovou dotaci od jedné do dvou minut, pozápasový rozhovor pak krátce přes minutu. Současný přestávkový vstup má délku okolo jedné minuty, pozápasový z ledové plochy pak rovněž minutu, což potvrzuje Zárubovo tvrzení o zkracování televizních reportáží.²⁶⁶ Počet otázek pro respondenty se v jednotlivých rozhovorech liší právě na základě času, který mají reportéři k dispozici. Darina Vymětalíková pokládala v přestávkových rozhovorech rozhodujícího finále 2018/19 zpravidla tři otázky, v pozápasových rozhovorech dvě maximálně však tři. Obdobný počet otázek pokládal svým respondentům i reportér Petr Šašek. Otázky byly ve všech případech směřovány na konkrétní herní situace, jimž byli respondenti na ledě přítomni, či na pocity týmu, spoluhráčů nebo jich samotných. (např. „Vy jste si vlastně mohl dát k narozeninám hned gól, protože jste měl první velkou šanci zápasu, ale po té střele Patrika Husáka už tam asi nebylo moc prostoru se zorientovat a poté v tom vyrazení vlastně.“ nebo „Vy jste nehrál všechny zápasy finále, tak jaké to je vždycky naskočit do rozjeté série?“).

V sezonách 1993/94 a 1995/96 pokládal Robert Záruba více otázek, než můžeme slyšet v současné praxi. V předzápasovém rozhovoru vybraného utkání sezony 1993/94 to byly tři otázky, v pozápasovém rozhovoru s trenérem vítězného týmu pak otázek pět. V rámci finále sezony 1995/96 pokládá Záruba čtyři otázky předzápasovým respondentům, přestávkovým pak dokonce pět otázek. Po utkání pokládá respondentovi čtyři otázky. Oba reportéři finále 2018/19 ve srovnání s Robertem Zárubou v letech 1994 a 1996 však

---

²⁶⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁶⁶ ZÁRUBA, Robert. *Posuny televizní reportáže*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7. str. 89.

na úkor nejen menšího počtu otázek zprostředkovali celkem devět pozápasových rozhovorů a čtyři přestávkové, Záruba rozhovory celkem dva – respektive celkem pět.

Počet otázek v rámci rozhovorů není nijak určen. Michal Dimitrov si k přestávkovým a pozápasovým televizním rozhovorům připravuje zpravidla otázky tři, Jana Niklová si formuluje dvě až čtyři otázky. Konkrétní znění otázek je po zadání tématu ze studia Buly již v režii samotných reportérů – otázky se tématu však musejí držet.²⁶⁷ K tomuto však Michal Dusík dodává následující postřeh: „*Je pravda, že se v současné době stává, že je příprava reportérů až podceněna. Zažil jsem i to, že reportér či reportérka vůbec nesleduje hokej během třetiny a přijde až na přestávkové rozhovory do mixzóny. V podstatě ten reportér pak jen čeká, až dostane nápovědu od experta nebo do moderátora, na co se má hráče zeptat. Což rozhodně není dobře. ... Někdy úplně konkrétně chtějí ti reportéři vědět, na co se mají zeptat – opravdu konkrétní otázku.*“²⁶⁸ Formulace otázek je pro jejich následný počet v rozhovoru klíčová. Pro reportéry by tento proces mohl být v rámci play off teoreticky o něco snadnější, Markéta Pernická o něm ale uvažuje takto: „*Je to snadnější, ale jak v čem. Víte, kdo s kým hraje, ale už nevíte, na co se jich máte ptát. Pokud je ta série na sedm zápasů, tak na co se jich chcete pořád ptát, protože to je pořád to samé dokola. – „Dneska jste prohráli...“, další den „Dobře, dneska jste vyhráli...“.* On vždy musí někdo vyhrát – neexistuje remíza. To znamená, že můžu jednou říct „Dnes jste prohráli, Boleslav vás překvapila...“, ale to už se pak nemůžu ve čtvrtém nebo pátém zápase, čím Boleslav překvapila, protože už je to třeba čtvrtý duel. ... Ono se s těmi otázkami v hokeji zase tolik kouzlit nedá.“²⁶⁹

3.1.2 Srovnání jazykového projevu hokejového reportéra

V přestávkových a pozápasových rozhovorech vybraných utkání lze srovnat hned několik aspektů jazykového projevu hokejových reportérů.

Jedním takových aspektem je forma komunikace reportéra s respondenty. V rozhodujícím finálovém utkání sezony 1993/94 reportér Robert Záruba má v dochovaném materiálu respondenty dva. V předzápasovém rozhovoru je to hráč Olomouce Miroslav Chalánek

---

²⁶⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

²⁶⁸ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁶⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

a v tom pozápasovém pak olomoucký trenér Josef Augusta. Stejně jako Chalánkovi („Miroslave, Olomouci zbývá poslední krok, který bývá většinou nejtěžší. Jak dnes začnete? Teď už to můžete prozradit.“) tak i Augustovi reportér vyká („Není to absurdní? Vy jste vlastně odcházel ze Zlína, nevěděl jste, co bude...“), jak je v současné reportéřské praxi na základě úzu, který v ČT ohledně této problematiky funguje, běžné.²⁷⁰ Forma oslovení, kterou Záruba zvolil v případě olomouckého hráče – tedy oslovení křestním jménem a následné vykání, je používána reportéry i v současnosti. „*To mi přijde jako dobrý kompromis. Ve sportu – to je prostředí, kde se běžně tyká, a dokonce i starší lidi vám velice rychle nabídnou tykání. Jsou to i situace, které vám nejsou příjemné, ale ti lidi to tak berou,*“ vyjadřuje svůj názor na současnou reportéřskou praxi Záruba.²⁷¹

Darina Vymětalíková i Petr Šašek k této formě oslovování respondentů přistoupili ve všech přestávkových i pozápasových utkáních, které v rozhodujícím finále sezony 2018/19 uskutečnili, vyjma rozhovoru Petra Šaška s libereckým trenérem Filipem Pešánem. V tomto konkrétním případě volil vykání i v oslovení: „Pane Pešáne, které ty maličkosti...“

V rámci rozhodujícího finále sezony 1995/96, přistoupil Robert Záruba ke zcela opačnému pojetí, když všem respondentům v rozhovorech tykal („Roberte, je možný návrat k prvnímu utkání, které jste tady sehráli ve finále? ... Když se podíváš na tu náladu tady kolem, kolik hráčů upřímně podle tebe z vašeho týmu věří, že ještě vrátíte sérii do Litvínova?“). Tehdy se dle jeho slov jednalo o běžný postup, který se proměnil ve vykání až o necelá dva roky později.²⁷²

Mezi pracovníky ČT platí ustálený postup ve věci vykání v respondentům rozhovorů a Michal Dusík o něm hovoří takto: „*To byl zavedený úzus v České televizi, že v rozhovorech vykáme. Dodnes se to snažíme dodržovat, protože já si myslím, že to tykání v rozhovorech není dobře. Za prvé to někdy svádí k familiárnosti, za druhé to pak člověka svádí k úsudku, že ten člověk dává najevo, jak dobře se s těmi hráči zná. To vykání by tam mělo být i v rozhovorech s lidmi, se kterými se reportér dobře zná a tyká si*

---

²⁷⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁷¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁷² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

s nimi.²⁷³ V podstatě totožný názor zastával v rozhovoru s Tomášem Lichnovským i hokejový komentátor ČT sport Tomáš Jílek, který však hovoří přímo o vyhýbání se tykání v rozhovorech: „U nás v redakci je takový úzus, že bychom se tykání v přímém přenosu měli vyhýbat. A naprosto to chápu. I když někdy dojde k situaci, že sportovec mi odpovídá takovým stylem, ze kterého jde jasně poznat, že si jinak tykáme. Takže divák tam může vnímat určitý rozpor, ale myslím si, že je to správně.“²⁷⁴ Kolegyně těchto dvou zkušených hokejových komentátorů Jana Niklová, která je v současné době aktivní hokejovou reportérkou, dává problematiku tykání a vykání respondentům přestávkových a pozápasových rozhovorů do perspektivy konkrétních situací: „Zásadně hráčům do rozhovorů vykám. Pokud je ten rozhovor po zápase na dotáčky, tak už to není tak striktní. V play off se kolikrát stane, že se ten rozhovor odvysílá v podstatě hned, protože se čeká na nějaký vstup, takže razím přístup, že v play off vykám zásadně všem, protože nikdy nevím, kdy se ten rozhovor se odvysílá.“²⁷⁵ Že se postup vykání respondentům rychle uchytil, potvrzuje i skutečnost, že Michal Dusík dostal dle svých slov v roce 1998 pokutu za tykání v exkluzivním rozhovoru s Antonínem Stavjaňou oznamujícím konec své hráčské kariéry.²⁷⁶

Řeč obou reportérů je v celém vysílání rozhodujícího finále sezony 2018/19 zřetelná, jak po zvukové, tak i vizuální stránce. Vymětalíková i Šašek kladou důraz na správné vyslovování, když pohyby čelisti a práce s vlastním aktivním artikulačním orgánem – horním rtem – napomáhají divákům při případném odezírání z úst ve chvílích, kdy se reportéři objevují na obrazovce.²⁷⁷ Artikulace zde probíhá běžným procesem na základě výdechového proudu. K výjimečné situaci, kdy se uplatňuje proud vdechový, nedochází.²⁷⁸ U Roberta Záruby ve finálových utkáních sezony 1993/94 a 1995/96 bylo těžké toto pozorovat, jelikož jeho postavení vůči kameře v podstatě neumožňovalo divákům vidět mu do dostatečně do obličeje, po zvukové stránce byla jeho mluva rovněž zřetelná.

---

²⁷³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁷⁴ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

²⁷⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

²⁷⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁷⁷ SKARNITZL, Radek; ŠTURM, Pavel; VOLÍN, Jan. *Zvuková báze řečové komunikace: Fonetický a fonologický popis řeči*. Praha: Karolinum Press, 2016. ISBN: 978-80-246-3300-8. str. 24.

²⁷⁸ ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum Press, 2011. ISBN: 978-80-246-2360-3. str. 117

Volba slovníku Vymětalíkové i Šaška vzhledem k občasnému užití sportovního slangu odpovídá komunikační sféře, ve které se oba nachází.²⁷⁹ Jazyk ve všech otázkách odpovídá Kodexu ČT – konkrétně 9. článku a jeho pododdílům, které pracovníkům ČT udělují vyhýbat se jakémukoli zplošťování českého jazyka, tedy frazémům, klišé, opakováním slov a nepřesným obměnám různých formulací.²⁸⁰ Mluva Šaška i Vymětalíkové je spisovná hovorová, na druhé straně vyjadřovacím jazykem respondentů je mluva s lokálními zabarveními obsahující tvary obecné češtiny a nespisovné výrazy. Příkladem tohoto jevu může být rozhovor Dariny Vymětalíkové s třineckým hráčem Vladimírem Svačinou a dalšími. U tohoto konkrétního hráče můžeme zaznamenat specifika ve vyjadřování, jakým je volba nespisovného jazyka s výrazy „chcu“ a „na to prdim“ a krátké vyslovování dlouhých samohlásek typické pro moravskoslezský region, kde se mísí lašské nářečí se silným vlivem spisovné češtiny.²⁸¹

Spisovnou hovorovou češtinou hovořil Robert Záruba již při rozhovoru s Miroslavem Chalánkem před rozhodujícím finále v roce 1993/94 a při finále o dva roky později. Její užívání ve vysílání je tedy dlouholetým standardem hokejových reportérů ČT sport. To i přesto, že v roce 1994, kdy se první analyzované finále odehrálo, ještě Kodex České televize jako takový neexistoval, i když jeho vznik předjímal již zákon o České televizi č. 483/1991 Sb.

Součástí užívání spisovného hovorového jazyka reportéry ve vysílání je i příprava právě na jeho užívání. Všichni dotázaní pracovníci ČT, kteří v současné době působí v České televizi mimo jiné jako hokejoví reportéři na utkáních nejvyšší české hokejové ligy, se před svými vstupy nerozmlouvají. A to bez ohledu na to, zda se aktuálně nachází ve vysílání televizního utkání, tzv. vstupovacího zápasu či na zápase tzv. střihacím. Komentátor ČT sport Michal Dusík se dle svých slov v době svého reportérského působení u hokeje v 90. letech rovněž moc nerozmlouval, před úvodním stand-upem si však řekl několik jazykových říkaček. Komentátor hokejového utkání by se však měl dle jeho názoru rozmlouvat vždy, ačkoli si myslí, že ne vždy to všichni komentátoři skutečně dělají.²⁸²

---

²⁷⁹ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 86.

²⁸⁰ *Kodex České televize*. Praha: Česká televize, 2003.

²⁸¹ ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4. str. 73.

²⁸² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

3.1.3 Posun v přípravě a práci hokejového reportéra

Práce a příprava hokejového reportéra prošla za více než dvě uplynulá desetiletí nepopíratelným vývojem. Posun v přípravě a práci hokejového reportéra potvrzují mimo výše popsané skutečnosti i samotní reportéři.

K soustavnému zařazení role reportéra do vysílání došlo díky rozšíření hokejového programu České televize od sezony 1994/95.²⁸³ „*Rámeček tomu vysílání dělal právě ten reportér, co se pohyboval dole okolo plochy a mezi střídačkami. Tehdy tam nebyla ani kamera na komentátory, což znamená, že reportér tam byl jako tvář, která celý ten přenos spojuje. Jak jsem říkal, na té pozici jsme rotovali všichni kromě Petra Vichnara,*“ komentoval toto období hokejových vysílání Michal Dusík.²⁸⁴

Příprava reportérů se dle Dusíkových slov v současné době velmi podobá té komentátorské, což jen potvrzuje samotný fakt, že specializovaná role reportéra se zrodila z funkce třetího komentátora, který na utkáních plnil roli reportéra. Na rozdíl od přípravy na roli komentátora v živých vysíláních nejvyšší české hokejové ligy dle něj ale není příprava na roli reportéra stejného typu utkání tolik podrobná a časově náročná.²⁸⁵ Mírně odlišný názor na přípravu reportérů pak zaujímá v rozhovoru s Tomášem Lichnovským Tomáš Jílek, který si myslí, že reportér přímého přenosu by se na vysílání měl připravit v podstatě stejně pečlivě, jako se připravuje komentátor. Na přípravě totiž dle něj závisí výsledná zajímavost rozhovoru. Připravený reportér totiž dle něj dokáže předejít nezajímavým odpovědím respondenta spíše než reportér, který přípravu podcenil.²⁸⁶

Robert Záruba zastává názor, že z výkonu reportéra se dá poznat, zda se na utkání připravil: „*To se určitě dá, ale někdy je to ku prospěchu věci, když je otázka, příspěvek nebo reportáž je ústrojně zapojený do toho zápasu, do děje, do příběhu, ale někdy to prostě vadí, když úplně bez souvislosti vy tam vypálíte nějakou statistiku, ale ona v tu chvíli nedává vůbec smysl – ten zápas je úplně o něčem jiném. Takže někdy ta příprava, že se ten reportér nebo komentátor připravili, ale připravili se na něco jiného. Ten zápas by třeba potřeboval jiný typ statistiky, jinou poznámku, vůbec žádnou statistiku, nebo naopak více*

²⁸³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁸⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁸⁵ Tamtéž.

²⁸⁶ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

statistiky. Někdy je to právě, že to ten komentátor takzvaně předvádí tu přípravu, ale to vlastně není smysl toho. Smysl je, že když se něco stane, přesně z té přípravy vytáhnout to, co se nejlépe hodí. Samozřejmě to nejde vždycky a ta souvislost je velmi volná s tím zápasem, ale pak se musí najít místo adekvátní k tomu – přerušená hra nebo nedramatická situace.“ Mimo to dodává, že výsledná podoba otázky záleží na citu, který reportér může získat praxí.²⁸⁷

Podstatu nabytých zkušeností vyzdvihl v rozhovoru s Tomášem Lichnovským i komentátor Tomáš, jelikož dle něj si takový reportér je vědom, který hráč mu vždy dokáže říct něco zajímavého a který hráč se naopak před mikrofonem necítí komfortně a rozhovory sním tak nejsou jedněmi z těch zajímavých.²⁸⁸ Reportérka Markéta Pernická vnímá své zkušenosti jako formu dlouhodobé přípravy²⁸⁹. Robert Záruba však vyvrací zmínku o dlouhodobé přípravě, jelikož dle něj je u reportérské praxe minimální – jestli vůbec nějaká. „*Tam ta dlouhodobá příprava asi spočívá spíš v tom, že se díváte, sledujete ten sport.*“²⁹⁰ Michal Dimitrov stejně jako Pernická při své práci spoléhá na zkušenosti, které za léta práce pro ČT získal, a nyní mu praxi usnadňují, a jako hybnou sílu vývoje reportérské praxe zmiňuje technologii – respektive internet.²⁹¹ Pernická srovnala současnou praxi s praxí v roce 2005, kdy nastoupila do České televize takto: „*Tak internet tu přípravu samozřejmě usnadnil a vlastně celá ta technologie se posunula. Když si vzpomenu, jak jsem v tom roce 2005 začala s hokejem, a jezdili jsme na Vsetín, kde jsme museli tu kazetu s materiály vzít a běželi jsme na kopec k vysílači, odkud se to všechno trasovalo do Prahy, a pak zase zpět dolů k zimnímu stadionu – teď už se to dělá všechno přímo z toho zimního stadionu.*“²⁹²

Dle vyjádření všech respondentů můžeme zaznamenat největší posun v reportérské praxi zejména po technologické stránce. S ní totiž přímo souvisí jejich příprava na hokejová vysílání, a to konkrétně v rozšířených možnostech čerpání informací – znásobení jejich

---

²⁸⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁸⁸ LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.

²⁸⁹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

²⁹⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁹¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DIMITROVEM, nar. 1984, Praha, 06.04.2021. (Příloha č. 1)

²⁹² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Markétou PERNICKOU, nar. 1978, sportovní reportérka. Praha, 08.04.2021. (Příloha č. 2)

počtu a snazší přístup. I reportérka Jana Niklová se po polemice uchyluje k tomuto názoru, ačkoli si zpočátku konkrétní změny nevybavovala „*Ta příprava se za ty roky v podstatě nezměnila kromě toho, že je k dispozici spousta pokročilých statistik. Jinak ta příprava je v zásadě stejná, protože ta práce se vlastně skoro nezměnila. Převažují tam pouze detaily. ... Dobře, když nad tím teď tak uvažuju, tak se ta příprava proměnila. Dost věcí je online, takže se dají dělat tiskovky z domu, dřív jsme je museli odjíždět. Odtamtud se také dají získávat informace, ale není to pro mě primární zdroj.*“²⁹³

Michal Dusík mluví o reportéřské praxi takto: „*Posun tam rozhodně je. Já si myslím, že nejvíc se ta změna projevila v tom, kolik věcí může člověk mít před tím, než jde na dané utkání. Z té sféry osobních kontaktů se to přesunulo do sběru informací – nechci říct stalkingu – kdy jsem schopen informace o hráčích nasbírat, aniž bych je detailněji znal. Dřív, když jsem chtěl hráče vyzpovídat, tak jsem o něm musel něco vědět. Co se o něm neobjevilo v novinách, to jsem si od něj musel zjistit.*“²⁹⁴

Z přípravy na utkání poté vychází formulace dotazů v rozhovorech před, při a po utkání. Právě díky vlastním statistikám mohli Záruba a Dusík nabídnout televizním divákům údaje, kterými disponovali pouze oni. V současnosti využívají všichni dotázaní reportéři k přípravě internet. Mezi nejčastějšími zdroji byly zmiňovány oficiální webové stránky hokejových klubů a web Hokej.cz disponující oficiálními statistikami. Robert Záruba však zmiňuje úskalí internetových zdrojů. Dle něj je v současné době, kdy jsou statistiky takto dostupné, výzva najít v nich něco jedinečného nebo tam najít kombinaci údajů zajímavou pro dané utkání.²⁹⁵ Michal Dusík zmiňuje využití sociální sítě Twitter: „*Hodně nejen u hokeje ale i u atletiky dělám, že mám Twitter puštěný jenom proto, že když se někdo zraní, tak se to občas na Twitteru objeví rychleji než oficiální informace.*“ Takové informace však v minulosti získávali reportéři svou aktivitou během utkání a pozorností.²⁹⁶

Samotné formulace dotazů doznaly změn především ve své délce. Záruba zmiňuje tehdejší praxi, kdy sám pokládal dlouhé otázky, které ani tolik nesměřovaly k jednomu tématu, a srovnává formulaci dotazů: „*Takže to se nějak vyvinulo do kratších otázek,*

---

²⁹³ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Janou NIKLOVOU, nar. 1980, sportovní reportérka. Praha, 14.04.2021. (Příloha č. 3)

²⁹⁴ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

²⁹⁵ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁹⁶ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

ale samozřejmě to bylo za určitých obětí, protože dneska některé ty otázky vypadají strašně povrchně a nenápaditě, že nejsou kolikrát moc zajímavé, ale je tady snaha dát co největší prostor tomu sportovci – respondentovi, aby se mohl vyjádřit. Takže ten posun je určitě bliž k tomu, že se otázka zkrátila, nebo by měla být kratší než na začátku, a měla by být víc zacílenější k nějakému jednomu tématu. Tenkrát jsme probírali páté přes deváté, což se stane i dneska, ale přeci jenom už častěji směřuje k určitému tématu.“²⁹⁷

Komunikace reportérů je nyní stejná jako v minulosti, kdy nejsou ve spojení přímo s komentátory, ale navzájem se slyší. Komentář utkáni pak mohou reportéři využít nebo naopak to, co říkají reportéři, mohou využít komentátoři. „Ten reportér totiž pak někdy může obohatit toho komentátora nebo ten komentář, když sám přijde s nějakým objevem, který je zajímavý. Pak je příprava ještě otázkou určité pozornosti, protože ten reportér je tam dole, aby si všiml něčeho, čeho si ten komentátor všimnout nemohl,“ popisuje vzájemnou vazbu komentátora a reportéra Záruba a dodává. „Například, že seshora se zdálo, že ten moment vypadal tak a tak, tak otázka je pak na to, jak ten moment vypadal ze hřiště. Ten reportér to navíc vidí trochu z jiné perspektivy. On to vidí více z pozice toho hráče, ale ten nadhled je mnohokrát určující pro rozuzlení té situace a celkový přehled. Takže ten komentář tam byl nutný, protože ten reportér si pak mohl představit, jak asi to ve skutečnosti bylo, protože jemu se to míhá před očima – překrývá se to tam, kdežto ten komentátor, jak to vidí z nadhledu, tak to má přehlednější,“ popisuje doposud nezměněnou praxi Záruba.²⁹⁸

Formulace dotazů po obsahové stránce byla v minulosti čistě na uvážení reportérů. V současnosti by toto mělo také platit, ačkoli z rozhovorů s reportéry vyznívá, že se snaží své otázky formulovat tak, aby navazovaly na následující elektronickou tužku. Toto potvrzuje i samotný Záruba, který zmiňuje, že se stává, že si reportérky volají do studia, aby zjistili, co bude předmětem elektronické tužky, a s Michalem Dusíkem se shoduje v tvrzení, že někdy chtějí reportérky přímo znát znění otázky.^{299, 300}

S formulací otázek se pojí volba respondenta. Ta byla v minulosti stejně jako samotné otázky zcela v režii reportérů, kteří si hráče doslova odchyťovali při cestě ze střídačky do šaten. V současnosti komunikaci s hráči ve většině případů zprostředkovávají tiskoví

²⁹⁷ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

²⁹⁸ Tamtéž.

²⁹⁹ Tamtéž.

³⁰⁰ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

mluvčí. Výběr respondenta je pak v případě, že se jedná o televizní utkání, často řízen požadavkem ze studia.³⁰¹

K přípravě na utkání využívají někteří dotázaní reportéři mimo internet i tradiční zdroje. Mezi takové patří vlastní například materiály, které si za dobu svého působení sami nashromáždili. Takovými zdroji disponuje Markéta Pernická, Robert Záruba i Michal Dusík. Michal Dusík si pak vede databázi hráčů, kterou si při technologickém pokroku převedl do digitální formy a sběr dalších informací o hráčích si díky počítačovému programu zautomatizoval. Přípravu na utkání před vznikem internetu popisuje takto: *„V těch úplných začátcích internet ještě nebyl, tak jak je dnes, to znamená, že si člověk dělal statistiky sám na základě zápisů z těch utkání. Spoustu věcí si musel člověk chystat sám, což ale bylo na jednu stranu jednodušší, protože jak ani lidé neměli moc informací, tak když člověk nějakou informaci získal, tak byl ten jediný a mohl to těm lidem ve vysílání nálezitě prodat.“* Dusík mimo jiné čerpal v minulosti informace z časopisů novin, tiskových konferencí ale třeba i z osobních setkání s hráči. Dle jeho slov měl výhodu v tom, že sám je bývalým hráčem ledního hokeje a mezi tehdejšími hokejisty tak měl spoustu přátel, kteří byli ochotni mu informace poskytnout.³⁰²

---

³⁰¹ HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Robertem ZÁRUBOU, nar. 1967, sportovní komentátor. Praha, 12.7.2021 (Příloha č. 5)

³⁰² HOLUBOVÁ, Jitka. Interview s Michalem DUSÍKEM, nar. 1971, sportovní komentátor. Praha, 15.04.2021. (Příloha č. 4)

Závěr

Z provedené analýzy a z pěti hloubkových rozhovorů s pracovníky sportovní redakce České televize jsme dokázali zaznamenat proměny v přípravě reportérů na televizní utkání české nejvyšší hokejové ligy mezi lety 1994 a 2019 a rovněž proměny v podobě současných rozhovorů s hráči a trenéry ve srovnání s rozhovory z vybraných utkání 90. let.

Relativní usnadnění reportérské praxe přišlo v jejích několika aspektech. První posun v přípravě reportérů nastal díky internetu. Tam je v současnosti spousta informací potřebných pro dostatečnou reportérskou přípravu na utkání. Informace jsou snadno přístupné na volně dostupných platformách. V minulosti museli reportéři pracovat se zdroji, jakými byly například tisk, tiskové konference nebo třeba osobní kontakty. Přesto někteří reportéři pro svou přípravu doposud čerpají z vlastních statistik a materiálů, které však nyní vytváření na základě informací získaných na internetu.

Výzvou se však oproti minulosti stal proces hledání informací a souvislostí, které by svou hodnotou vystupovaly z masy ostatních informací. Reportéři tak v současnosti musejí informace dávat do kontextu či je spojovat v zajímavé celky, které by obohatily výsledky jejich činnosti. Někteří si z těchto důvodů vedou vlastní statistiky a archivy informací o hráčích a trenérech.

Komunikace respondentů prošla od devadesátých let profesionalizací. Přesto by i nyní reportéři měli tázané hráče či trenéry znát a mít přehled, kdo je pro daný rozhovor nejvhodnějším respondentem. V minulosti si reportéři respondenty volili zcela dle vlastního úsudku, v současnosti v případě programu se studiem nejsou dotazováni hráči a trenéři volbou reportérů, nýbrž jsou většinou vybíráni studiem.

Jazyk užívaný při kontaktu s účastníky rozhovorů nebo v živých vstupech do vysílání je stejně jako v minulosti spisovný za užití slangových výrazů, hokejových anglicismů, specifického slovosledu a metafor ozvláštňujících vyjadřování reportérů. Ti však ve srovnání s analyzovanými utkáními devadesátých let užívají v současnosti při komunikaci s respondenty formu vykání vyjadřující odstup, který by si novináři měli nejen při rozhovorech udržovat.

Formulace otázek do rozhovorů by měla být v současnosti stejně jako v minulosti úkolem reportérů. Do příštích sezon se však chce ČT soustředit na to, aby přestávkové rozhovory

přinášely vlastní téma a nebyly reportéry napojovány na rozbor akcí elektronickou tužkou ve studiu, jak je tomu často v současnosti. Současné formulace otázek bývají tematicky zacílenější než tomu bylo v minulosti.

Styl reportérů je stejně jako v minulosti otázkou jejich individualit, jako je všeobecný přehled v dané sféře nebo třeba pohlaví. Ve srovnání se svými mužskými protějšky se reportérky častěji uchylují k emotivnějšímu jazyku. Styl je rovněž ovlivněn prostředím a situací, ve které se reportéři nacházejí.

Co se na rozdíl od minulosti neusnadnilo je tlak, který je na reportéry kladen. V současnosti musejí reportéři pracovat s limitovaným časem, který je jim na uskutečnění rozhovoru přidělen. Reportér tedy musí najít rovnováhu mezi dostatečně zajímavými otázkami a jejich délkou tak, aby byl respondentovi poskytnut dostatečný prostor pro vyjádření. Na rozdíl od minulosti tak volí současní reportéři otázky kratší a věcnější, které častěji než v minulosti směřují k určitému tématu.

S limitovaným časem na jeden rozhovor však pracují reportéři za jiných vysílacích podmínek. Na rozdíl od minulosti jsou přestávkové rozhovory předtáčený a do vysílání pouštěny ze záznamu. To poskytuje možnost rozhovor zkrátit a navázání rozhovoru na přestávkový program je mnohem snazší.

Reportéři ve srovnání s minulostí mají také – odhlédneme-li od limitovaného – větší klid na uskutečnění rozhovorů, jelikož nyní přestávkové rozhovory s hráči a trenéry natáčejí v prostorech mixzóny, kde je přesně určeno, v jakém místě jednotlivé druhy žurnalistů – píšící novináři, rozhlasoví novináři a televize konkurující ČT – stojí. Nemělo by se tedy stávat, že se v televizním záběru objeví mikrofony a diktafony cizích médií. Oproti místům u ledové plochy s či bez paravánů s logy sponzorů využívaných v minulosti má mixzóna stanovená pravidla.

Ze získaných poznatků můžeme vyvodit závěr, že příprava a práce reportérů na utkání prošla vývojem a v současnosti do jisté míry usnadnila. I to má však dle našich zjištění svá úskalí.

Literatura

Knižní zdroje

1. ARGYLE, Michael. *Bodily Communication*. Methuen Publishing Company, 1988. ISBN: 978-02-037-5383-5.
2. BARTOŠEK, Jaroslav. *Základy žurnalistiky*. 1. vyd. Zlín, Univerzita Tomáše Bati, 2002. ISBN 80-73118-059-6.
3. BORG, James. *Řeč těla: jak poznat, co kdo doopravdy říká*. Praha: Grada, 2012. ISBN: 978-80-247-4474-2.
4. ČÁSLAVSKÁ, Eva. *Nové impulsy ve sportovním marketingu*. In: EGER, Ludvík; TLUČHOŘ, Jiří *Management a marketing sportu a cestovního ruchu*. Západočeská univerzita v Plzni, 2009. ISBN: 978-80-7043-801-5.
5. ČECHOVÁ, Marie. *Současná stylistika*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. ISBN: 978-80-7106-961-4.
6. ČERMÁK, František. *Jazyk a jazykověda*. Praha: Karolinum Press, 2011. ISBN: 978-80-246-2360-3.
7. ČERNÝ, Jiří; HOLEŠ, Jan. *Sémiotika*. Praha, Portál 2001, vyd.1. ISBN: 978-80-717-8832-4.
8. ČERVENÁ, Vlasta. *Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost: s dodatkem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky*. Edited by Vladimír Mejstřík. 3., opr. vyd. Praha: Academia, 2003. ISBN: 978-802-0010-803.
9. DANESI, Marcel. *Messages, Signs, and Meanings: A Basic Textbook in Semiotics and Communication*. Canadian Scholar Press, 2004. ISBN: 978-15-513-0250-8.
10. DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. Bod (Dokořán). ISBN 978-80-7363-131-4.
11. EYRE, Maggie. *Speak Easy: The essential guide to speaking in public*. Exile publishing, 2016. ISBN: 978-1921966859.
12. FRANDSEN, Kirsten. *Sport and mediatization*. Oxon: Routledge. 2020. ISBN: 978-0-429-32142-9.
13. HLADKÝ, Miroslav. *Žurnalistika v televizi*. Praha, Novinář, 1986.
14. HROMÁDKOVÁ, Lucie. *Kultivovanost mluveného vyjadřování v publicistických rozhovorech se sportovci*. 2015. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Fakulta pedagogická, Katedra českého jazyka a literatury. Vedoucí bakalářské práce PhDr. Ivana Kolářová, CSc.
15. HUBÁČEK, Jaroslav. *O českých slanzích*. Ostrava, profil, 1981.
16. KIAN, Edward; SCHULTZ, Bradley; CLAVIO, Galen; SHEFFE, Mary Lou. *Multimedia sports journalism: a Practitioner's Guide for the Digital Age*. New York, Oxford University Press, 2019. ISBN: 978-0-19-063563-3.
17. KÖPPLOVÁ, Barbara, a kol. *Dějiny českých médií v datech: Rozhlas – Televize – Mediální právo*. Praha, Karolinum, 2003. ISBN 80-246-0632-1.

18. LICHNOVSKÝ, Tomáš. *Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích*. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce: Záruba, Robert.
19. MARŠÍK, Josef. *Výběrový slovníček termínů slovesné rozhlasové tvorby*. Praha: Sdružení pro rozhlasovou tvorbu Praha, 1999. ISBN: 978-80-238-5619-4.
20. MINÁŘOVÁ, Eva. *Stylistika pro žurnalisty*. Praha, Grada, 2011. Žurnalistika a komunikace. ISBN 978-802-4729-794.
21. MON, Lorri. *Social media and library services*. Sanrafael: Morgan&Claypool, 2015. ISBN: 978-1-6270-5439-3.
22. MORAVEC, Václav. *Média v tekutých časech: Konvergence audiovizuálních médií v ČR*. Praha: Academia, 2016. ISBN 978-80-200-2572-2.
23. MORAVEC, Václav. *Rozhovor v rozhlasovém a televizním vysílání*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2009. ISBN 978-80-246-1618-6.
24. OSVALDOVÁ, Barbora. *O reportážích a reportérech*. Praha: Karolinum, 2010. ISBN: 978-80-246-1781-7.
25. PROUZA, David. *Analýza zvukové, obrazové a obsahové složky ve sportovním zpravodajství (na příkladě sportovních relací Branky, body, vteřiny na České televizi a Sportovní noviny na TV Nova)*. 2016. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, katedra žurnalistiky. Vedoucí práce: Lokšík, Martin.
26. ROWE, David Charles. *Sport, Culture and the Media: Issues in Cultural and Media Studies*. 2. vyd. Maidenhead: Open University Press, 2003. ISBN: 978-03-352.1076-3.
27. SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií*. Praha: Grada, 2015. ISBN: 978-80-247-3568-9.
28. SKARNITZL, Radek; ŠTURM, Pavel; VOLÍN, Jan. *Zvuková báze řečové komunikace: Fonetický a fonologický popis řeči*. Praha: Karolinum Press, 2016. ISBN: 978-80-246-3300-8.
29. ŠVAŘÍČEK, Roman; ŠEDOVÁ, Klára. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha, Portál, 2007. ISBN: 978-80-262-0273-8.
30. TEJKALOVÁ, Alice. *Sportovní reportáž lehce alternativně*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN 978-80-246-1781-7.
31. TRAMPOTA, Tomáš; VOJTĚCHOVSKÁ, Martina. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010, vyd. 1. ISBN: 978-80-736-7683-4.
32. VYSEKALOVÁ, Jitka. *Psychologie reklamy*. 4. vyd. Praha: Grada, 2012. ISBN: 978-80-247-4005-8.
33. WILLETT, Amanda. *Media Production: A Practical Guide to Radio, TV and Film*. 2. Vyd. Routledge: 2021. ISBN 978-03-672-2638-1.

34. ZÁRUBA, Robert. *Posuny televizní reportáže*. In: OSVALDOVÁ, Barbora; KOPÁČ, Radim; TEJKALOVÁ, Alice. *Rozhovory o interview*. Vyd. 1. Praha: Karolinum, 2010. ISBN: 978-80-246-1781-7.
35. ZÁRUBA, Robert. *Svědectví o historii Hlavní redakce tělovýchovy a motorismu Československé televize Praha*. 1989. Diplomová práce. Univerzita Karlova Fakulta Žurnalistiky. Vedoucí práce: prof. Hladký, Miroslav.

Elektronické zdroje

1. *10 let kanálu ČT sport*. 2015, Mediaguru.cz [online]. Dostupné z: <https://mediaguruprodstorage.blob.core.windows.net/wp-content/uploads/2016/02/10-let-kanalu-CT-sport.pdf>
2. *Archiv a programové fondy ČT*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/archiv-a-programove-fondy-ct/>
3. BEČKA, Josef. *Metafora ve větě. Naše řeč*. 1992, roč. 54, č. 1, s. 1-14. ISSN: 2571-0893
4. BEDŘICH, Ladislav. *Marketing ve sportu*. [online]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/elportal/estud/fsps/ps07/mark/index.html>
5. *Bylo zahájeno vysílání 2. programu Československé televize – 1970*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10266819072-vypravej/ve-stopach-doby/1970/168-bylo-zahajeno-vysilani-2-programu-ceskoslovenske-televize/>
6. ČERMOCHOVÁ, Klára. *Úvaha o rytmu v řeči, poezii i tak vůbec. Slovo a smysl – Word & Sense*. 2016, roč. 13, č. 26, s. 79-88. ISSN: 2336-6680.
7. *Česká televize ve vašich barvách – nová vizuální podoba ČT*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/press/tiskove-zpravy/?id=6486>
8. *Český národní korpus* [online]. Dostupné z: www.korpus.cz
9. *ČST v datech: Československá televize do roku 1992*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/cst-v-datech/>
10. ČT SPORT. *Už 15 let s vámi. Program ČT sport se po roce "bez sportu" chystá na extrémní sezonu*. [online]. 10.2.2021 [cit. 2021-3-53.5.2021] Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/archiv/uz-15-let-s-vami-program-ct-sport-se-po-roce-bez-sportu-chysta-na-extremni-sezonu/6023978248bff33081308e92>
11. *Elektronický slovník staré češtiny*. Praha, oddělení vývoje jazyka Ústavu pro jazyk český AV ČR [online]. Dostupné z: <http://vokabular.ujc.cas.cz>
12. *Facebook*. Encyclopedia Britannica; Britannica.com [online]. Dostupné z: <https://www.britannica.com/topic/Facebook>
13. *Herní řád extraligy ledního hokeje 2018-2019*. Oficiální web Českého hokeje. Dostupné z: <https://www.ceskyhokej.cz/data/document/file/2018-08-10-herni-rad-tipsport-elh-18-19-zmeny-.pdf>

14. *Hokej bude v televizi pětkrát za týden, placená O2 hraje prim.* Sport.cz [online]. 4.4.2018 [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/hokej/extraliga/clanek/977481-hokej-bude-vtelevizi-petkrat-za-tyden-placena-o2-hraje-prim.html>
15. JANKO, Michal. *Bez sociální sítě to (ne)jde. Voráček by mohl školit, zato Řepík je nepolíbený.* [online] 20.05.2019 [cit. 14.04. 2021]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/ms-hokej-2019/socialnim-sitim-mezi-ceskymi-hokejisty-vladne-voracek-i-bez-facebooku-20190520.html>
16. JANOUŠKOVCOVÁ, Radka. *Literární stylizace mluvenosti jako problém překladu (francouzština a čeština).* 2015. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filozofická fakulta, Ústav translátologie. Vedoucí práce Šotolová, Jovanka.
17. *Kodex České televize.* Praha: Česká televize, 2003.
18. *Konec federální televize: Československá televize do roku 1992.* Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/konec-federalni-televize/>
19. LAGORIO-CHAFKIN, Christine. Kevin Systrom and Mike Krieger, Founders of Instagram. Inc.com [online]. 09.04.2012 [cit. 25.03.2021] Dostupné z: <https://www.inc.com/30under30/2011/profile-kevin-systrom-mike-krieger-founders-instagram.html>
20. LANGER, Jan. *Robert Záruba – klasik, který nikdy nezevšední.* ČT24.cz [online]. 26.4.2013 [cit. 07.07.2021]. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/media/1102412-robert-zaruba-klasik-ktery-nikdy-nezevsedni>
21. MANDÁT, Pavel. *Legendární Vichnar vypráví: Jak začínal v televizi a co je jeho nejhorším zážitkem?* [online] 4.7.2020. [cit. 25.03.2021] Dostupné z: <https://www.hokej.cz/legendarni-vichnar-vypravi-jak-zacinal-v-televizi-a-co-je-jeho-nejhorsim-zazitkem/5049547>
22. MEDIAGURU. *Práva na hokejovou extraligu získaly O2 TV a ČT.* [online]. 4.4.2018 [cit. 08.03.2021]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2018/04/prava-na-hokejovou-extraligu-ziskaly-o2-tv-a-ct/Prehistorie: Československá televize do roku 1992. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televizhladke/prehistorie/>
23. MERGEŠ, Jozef. *Jazyk mediálneho športu ako odraz jeho vlastností.* Jazyk a kultúra. 2017, č. 31-32, str. 95-102. ISSN: 1338-1148.
24. NĚMEC, Igor. *Obrazné výrazy a jejich lexikalizace.* Slovo a slovesnost. 1987. roč.48, č.2, s. 110-123. ISSN: 2571-0885.
25. *O nás.* [online]. Dostupné z: <https://www.bpa.cz/o-nas>
26. *Otevřené zdroje.* Bezpečnostní informační služba České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.bis.cz/otevrene-zdroje/>
27. *Prehistorie: Období 1968-1969.* Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/vse-o-ct/historie/ceskoslovenska-televize/1968-1969/>

28. Příruční slovník a databáze lexikálního archivu. Ústav pro jazyk český. [online] Dostupné z: <https://bara.ujc.cas.cz/>
29. Slovník nespisovné češtiny. Slangy.cz [online]. Dostupné z: <http://slangy.cz/>
30. Slovník spisovného jazyka českého. Ústav pro jazyk český [online]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/>
31. SOCHOROVÁ, Kateřina. *Dělení vysílacích práv na extraligu? Nám to nevadí, vyšli jsme z toho dobře, říká Záruba*. [online] 11.09.2018. [cit. 02.04.2021]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/hokej/extraliga/deleni-vysilacich-prav-na-extraligu-nam-to-nevadi-vysli-jsme-z-toho-dobre-rika-zaruba/5bca070359841d79e18a8ecb>
32. SVOBODOVÁ, Ivana. K stylovému využití jazykových prostředků v televizní sportovní reportáži. *Naše řeč*. 1992, roč. 75, č. 2, s. 72-77. ISSN: 2571-0893
33. ŠENK, Michal. *Naší ambicí je exkluzivita na fotbalovou ligu, říká šéf sportu O2 TV*. [online]. 14.9.2017. [cit. 14.04.2021]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/nasi-ambici-je-vyhradni-exkluzivita-na-fotbalovou-ligu-rika/r~e1a63428994811e7a3060025900fea04/>
34. ŠMÍD, Milan. *Padesát let televize v Česku*. Louc.cz [online]. 2003 [cit. 13.04.2021]. Dostupné z: <http://www.louc.cz/03/950310.html>
35. TRÁVNÍČEK, František. Slovosled při důrazu. *Slovo a slovesnost*. 1939. roč.5, č.3, s. 131-144. ISSN: 2571-0885.
36. VYLEŤAL, Martin. *Kanál ČT4 Sport byl přejmenován na ČT4*. [online] 28.10.2008 [cit. 03.02.2021]. Dostupné z: <https://www.parabola.cz/zpravicky/8631/kanal-ct4-sport-byl-prejmenovan-na-ct4/>
37. *Zákon o České televizi: Zákony*. Oficiální webové stránky České televize. Dostupné z: https://img.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/zakony/pdf/zakon-o-ceske-televizi-2017.pdf?verze=2021-04-01-15:20:43&_ga=2.165407484.2105261419.1617276769-1934298099.1585653791
38. ZANDL, Patrick. *Historie českého Internetu II*. [online] 12.9.2003 [cit. 24.2.2021]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/historie-ceskeho-internetu-ii/>
39. ZELENKOVÁ, Lenka. *Příslovní, rčení a pořekadla v různých historických obdobích*. 2013. Diplomová práce. Jihočeská univerzita v Budějovicích, Filozofická fakulta, Ústav bohemistiky. Vedoucí práce: Junková, Bohumila.

Videomateriály

1. Buly hokej živě, HC Oceláři Třinec - Bílí Tygři Liberec [vysílání sportovního programu], Česko, Česká televize. ČT sport, 28.4.2019, 17:00.
2. Vlcahafak, 2019, Mora Olomouc vs HC Pardubice - 4. finále 1994, Youtube video [cit. 15.6.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=PPnvlmmff8w&t=3756s>
3. Zlínský Beran, 2020, Česká hokejová extraliga 1995/1996 - Finále - HC Petra Vsetín vs. HC Chemopetrol Litvínov [cit. 22.6.2021]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=tvUQ9V2NUac>

Teze bakalářské práce

SCHVALENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK											
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce											
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:											
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Jitka Holubová	Razítko podatelny: <table border="1"><tr><td colspan="2">Univerzita Karlova</td></tr><tr><td colspan="2">Fakulta sociálních věd</td></tr><tr><td>Došlo dne: -7 -09- 2020</td><td>-1-</td></tr><tr><td>Čj: 10</td><td>Příloh:</td></tr><tr><td>Přiděleno:</td><td></td></tr></table>	Univerzita Karlova		Fakulta sociálních věd		Došlo dne: -7 -09- 2020	-1-	Čj: 10	Příloh:	Přiděleno:	
Univerzita Karlova											
Fakulta sociálních věd											
Došlo dne: -7 -09- 2020		-1-									
Čj: 10	Příloh:										
Přiděleno:											
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2018/2019											
E-mail diplomantky/diplomanta: 38318690@fsv.cuni.cz											
Studijní obor/forma studia: Žurnalistika/ prezenční											
Název práce v češtině: Srovnání práce televizního komentátora, moderátora a reportéra ve vysílání československé a české nejvyšší hokejové ligy v sezónách 1991/92 a 2018/19											
Název práce v angličtině: Comparison of the sports commentator, host and reporter's routine of the broadcasting of the Czechoslovakian and Czech professional hockey league in 1991/92 and 2018/19.											
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2012/2013): (diplomovou práci je možné odevzdat <u>nejdříve po dvou semestrech</u> od schválení tezí) LS 2020/2021											
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Bakalářská práce bude srovnávat práci komentátora, moderátora a reportéra na utkání české nejvyšší hokejové ligy v letech 1991/92 a 2018/19. Možnosti novinářů se za toto období značně rozšířily, kdy největší pokrok přišel po připojení České republiky k internetu. Příprava a práce komentátorů, moderátorů a reportérů se během necelých třiceti let výrazně proměnila. Bakalářská práce bude zkoumat posun v těchto profesích a faktory, které ovlivňují výsledný produkt.											
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): 1. Úvod 2. Teoretická část 2.1. Jazyková stránka sportovní žurnalistiky 2.2. Sportovní rozhovory 2.3. Příprava komentátorů a reportérů 2.4. Vývoj internetu v ČR 3. Metodologie 3.1. Stanovení cíle práce a výzkumných metod 3.2. Sémiotická analýza 3.3. Hlubkové polostrukturované rozhovory 4. Analytická část 4.1. Analýza komentátorů, moderátorů a reportérů na vybraných hokejových utkáních 4.2. Jazyková stránka přípravy hokejového komentátora a reportéra 4.3. Srovnání získaných poznatků 4.4. Vymezení posunu přípravy sportovního komentátora, moderátora a reportéra ve zkoumaném období 6. Závěr 7. Literatura											
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Bakalářská práce bude srovnávat žurnalistickou práci sportovního komentátora, moderátora a reportéra na vysílání utkání české nejvyšší hokejové ligy v rámci České televize/ Československé televize, a to v začátcích internetu v Československu (České republice), tedy sezoně 1991/92 a následně z finálových bojů sezony 2018/2019. Informace budou čerpány z odborné literatury, z vlastních rozhovorů s hokejovými komentátory, moderátory a reportéry, jakožto i ze záznamů jednotlivých utkání vysílaných Českou televizí/ Československou televizí.											

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Vybraný materiál bude zpracováván pomocí sémiotické analýzy. Doplňkovou metodou bakalářské práce budou rozhovory s komentátory, moderátory a reportéry, kteří příslušné zápasy nejvyšší hokejové ligy ve vysílání České televize/ Československé televize osobně pokrývali. Získané informace dá bakalářská práce do souvislostí a vymezí posun, kterému práce hokejového komentátora, moderátora a reportéra za zkoumané období dostala.

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

SCHULTZ, Brad, SHEFFER Mary Lou. An Exploratory Study of How Twitter Is Affecting Sports Journalism. (2010). International Journal of Sport Communication. 3. 226-239.10.1123/ijsc.3.2.226.

Tato studie se zabývá vlivy, jaké měla na svět sportovní žurnalistiky platforma sociální sítě Twitter po svém vzniku a jaké změny rozšíření jejího užívání na sportovní žurnalismus zapříčinila. Autoři studie zde zkoumají i rozličné vnímání informací zprostředkovaných jejími uživateli.

WANTA, Wayne. "Reflections on Communication and Sport: On Reporting and Journalists." Communication & Sport, vol. 1, no. 1–2, Mar. 2013, pp. 76–87, doi:10.1177/2167479512471334.

Tato esej se zaměřuje na sportovní žurnalistiku jako celek a dává ji do kontextu jejího tradičního fungování. Její první část se zabývá důležitostí komunikace a problematikou získání respektovaného postavení v rámci sportovní žurnalistiky, druhá část pak zvažuje teorii vývoje a úskalí, které s sebou rámec sportovní žurnalistiky přináší.

KRAUS, Jiří: Jazyk v proměnách komunikačních médií. Praha: Karolinum, 2008. 172 s. ISBN 978-80-246-1578-3

Kniha přibližuje problematiku mediální komunikace, konkrétně praktického užívání jazyka a interpretace strategií pro analýzu textu.

ANDREWS, Phil. Sports journalism: a practical introduction. 2014. ISBN 9781446253380.

Publikace se zaměřuje na hlavní aspekty referování v rámci sportovního žurnalistiky. Rozebírá mimo jiné problematiku rozhovorů, reportování nebo třeba zdrojů. Dále zohledňuje mediální prostředí jako důležitý aspekt sportovní žurnalistiky.

BOČÁK, Michal. Súčasný mediálny šport: (tri prieniky do fungovania športu v televízii) / Michal Bočák, Jozef Mergeš, Peter Sasák. 2018. ISBN 9788055521749.

Autor v knize přibližuje mediální sportovní sféru, kde se zabývá vývojem prezentace sportu v rámci televizního vysílání. Na praktickém příkladu hokeje poté rozebírá jednotlivé aspekty sportovního zpravodajství.

BILLINGS, Andrew C., HAHRDIN, Marie. Routledge handbook of sport and new media. 2014. ISBN 9780415532761.

Kniha rozebírá nástup internetu, respektive sociálních sítí je Twitter, blogů a fenoménu fanouškovských webových stránek, jakožto nových zdrojů informací pro širokou veřejnost. Dále se zaměřuje na vliv nových technologií, které ovlivňují proces tvorby a vnímání sportu.

SCHULTZ, Bradley. Sports media: Reporting, Producing, Planning. 2005. ISBN: 9780080551173

Kniha shrnuje potřebné dovednosti k tvorbě kvalitního sportovního zpravodajství a popisuje funkce, které musí sportovní reportér a komentátor plnit v televizním prostředí.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

LICHNOVSKÝ, Tomáš. Sportovní interview a jeho specifika – se zaměřením na praxi v českých audiovizuálních médiích. 2018. *Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Záruba, Robert.*

RÍMSKÝ, Prokop. Historie Redakce sportu České televize v letech 1993-2015. 2016. *Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Bednařík, Petr.*

MUZIKANT, Michal. Vliv internetu na proměnu přípravy sportovních komentátorů. *Bakalářská diplomová práce. Univerzita Palackého v Olomouci, Fakulta filozofická, Katedra mediálních a kulturních studií a žurnalistiky. Vedoucí práce Páral, Karel.*

CHRAMOSTA, Tomáš. Jazyková analýza komentáře ledního hokeje v roce 1968 a 2018. 2019. *Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Svobodová, Ivana.*

SVITÁKOVÁ, Martina. Srovnání vysílání České televize z MS v ledním hokeji 2004 a 2015. Praha, 2017. *Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Doc. PhDr. Jan Halada. Csc.*

Datum / Podpis studenta/ky

....

.

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

VEDOVIK4 MACKOVÁ'

Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

Datum / Po podpis pedagožky/pedagoga

.....

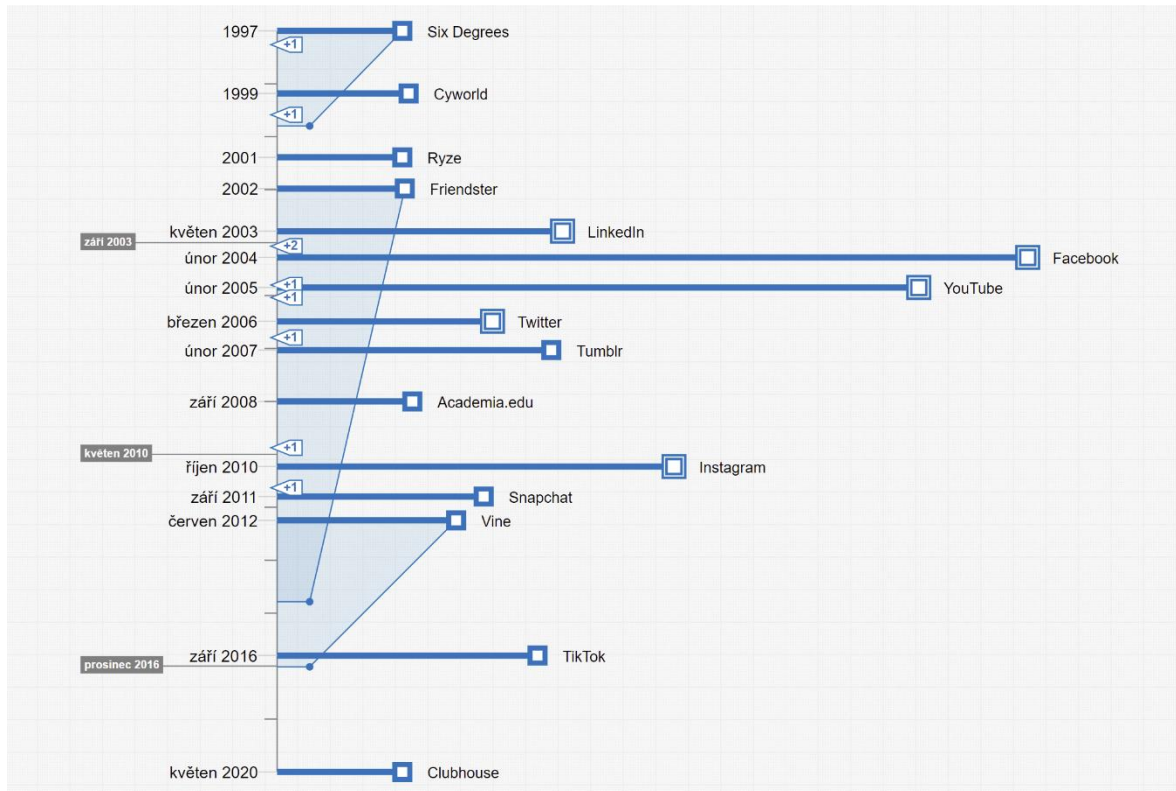
TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO V HARMONOGRAMU PŘÍSLUŠNÉHO AKADEMICKÉHO ROKU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO OBOU VÝTIŠKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO OBORU.

Seznam obrázků

Obrázek 1:

Zdroj: <https://www.timixi.com/timeline/detail/551?noredirect=1#langs>

Obrázek 2: Historie sociálních sítí: přehled vzniku aktuálních a dřívějších sociálních sítí. Zdroj: redakce Timixi.com

Seznam příloh

Příloha č. 1: **Hlubkový polostrukturovaný rozhovor s Michalem Dimitrovem**

6. 4. 2021 – Praha, online forma – *Michal Dimitrov pracuje v České televizi od června roku 2005. Svého prvního samostatného vysílání hokejové extraligy v pozici reportéra ČT sport se dočkal na začátku října téhož roku. Kromě pár krátkých přestávek vyplněných zahraničními studijními povinnostmi a jednou dvouměsíční zkušeností s prací pro jiné médium je 16 let pracovníkem hokejové redakce sportovního kanálu České televize.*

Když se připravujete na hokejová utkání, odkud čerpáte informace ohledně jednotlivých týmů nebo třeba statistiky hráčů?

Příprava na každé extraligové utkání je dlouhodobá a krátkodobá. Dlouhodobá příprava sestává ze zkušeností z předchozích utkání, která člověk viděl, protože týmy se samozřejmě střídají a reportér nejezdí celou sezonu na jeden tým, ale jezdí na více týmů, byť tedy reportéři z pražské redakce ČT sport jezdí především po Čechách. Týmy z Moravy a Slezska, jako jsou Vítkovice, Třinec, Zlín a Brno tak logicky často nevidí, přesto ale dlouhodobě sleduje soutěž jakožto celek, to znamená, že sleduje i ta utkání, na kterých osobně není přítomen a nedělá z nich reportáž.

Při přípravě na extraligové utkání je důležité, v jaké fázi se sezona zrovna nachází. Pokud se nachází na svém počátku, tak si já osobně vytáhnu z ČTK poměrně obšírné statistiky, kde jsou uvedeny soupisky všech týmů, realizační týmy jednotlivých mužstev a jsou zde rovněž uvedeny statistiky, počet zápasů, počet klubů, jejich počet sezon v nejvyšší lize, samozřejmě také góly, body, asistence nebo i datum narození, které je dobré sledovat, má-li v den zápasu hráč narozeniny. Před každým utkáním vždy navštívím webovou stránku klubů, které se v daném zápase střetnou, kde sleduji základní věci, jako je série zápasů – zda tým prohrává či vyhrává a formu těch hráčů, kteří mají předpoklad, že se v utkání prosadí.

Vypadala vaše příprava vždy takto, nebo vnímáte nějaký proces vývoje?

Ta příprava je pro mě dnes jiná než dříve. Jednak tedy tím, že se v tomto prostředí pohybují už zhruba 15 let a velkou část hráčů znám, a vím tak, co od nich můžu na hřišti očekávat a také co o nich můžu říct. Jednak dnes díky informačním technologiím, jako je právě internet, který je dnes ve většině případů dostupný na zimních stadionech, člověk

může dohledávat informace v průběhu toho zápasu, byť na úkor snížené pozornosti věnované průběhu utkání.

Když je přestávka – komerční nebo mezi třetinami, tak člověk může rychle získat informace, které pak při reportážních vstupech využije, ale je dobré být co nejvíce připraven už před zápasem, aby tímto neztrácel čas.

Stále ale platí, že si vždy udělám výtah z článků a poznamenám si své dílčí výpočty, které jdou už nad rámec toho, co se v těchto článcích lze dočíst. Díky zkušenosti už vím, jak jednotlivé týmy hrají, znám klíčové hráče, vím, na co konkrétně se mám v té přípravě zaměřit a co se v tom zápase může pravděpodobně udát. Člověk to nemusí v tom daném zápase využít, ale může se mu to hodit do dalšího utkání, protože to má v dlouhodobé paměti.

Co předchází začátku utkání přímo na zimním stadionu. Máte ještě nějakou další přípravu?

Na utkání musíme být nejpozději se začátkem rozbruslení, ideálně ale ještě dřív, abychom mohli zjistit aktuální, třeba i zákulisní informace od klubu, respektive tiskových mluvčích a dalších pracovníků. Mimo to si natočíme záběry z rozbruslení, které se nám budou následně hodit při tvorbě reportáží a reportážních vstupů nejen pro pořad *Buly hokej živě*, ale také pro zpravodajský pořad *Buly bez přímého přenosu* jednoho z utkání (dříve *Dohráno*). Mimo covidovou dobu tedy s kameramanem scházíme mezi střídačky, abychom získali detailní záběry z dalšího, vizuálně zajímavého úhlu pohledu na úrovni ledu.

Po natočení rozbruslení mám já jako reportér ještě zhruba 20 minut na to, abych se na stanovišti, které je na tribuně v nadhledu v úrovni středu hřiště, dopřipravil na utkání. Znovu se podívám na rozestavení týmů dle soupisky, kterou dnes už standardně dostáváme k dispozici od tiskových pracovníků pořadajícího klubu již před rozbruslením, a porovnáám ji s rozestavením z předcházejícího zápasu z minulého kola, zda došlo k nějakým změnám. To už ale samozřejmě můžu anticipovat z článků například na webu, který navštěvuji poměrně často, kde už samozřejmě může být zpracováno téma, že se například některý hráč zranil nebo dostal disciplinární trest. Při pročitání soupisky se soustředím především na hráče, které neznám, to znamená třeba na mladé hráče – juniory, takže zjišťuji, odkud přišli, jestli jsou členy mládežnických výběrů toho klubu, jestli hrají někde v druhé nejvyšší soutěži, kde se rozehrávají, jestli tam získali nějaké body a tak dále. Tohle všechno jsou věci, o kterých už člověk ví, že se mu při tom zápase můžou hodit.

Liší se nějak příprava reportéra v záležitosti na výstupu, který má pro televizi vytvářet?

Částečně ano. Někdy dělá reportér pouze reportáž pro *Branky body vteřiny*, což je 30vteřinový šot, většinou je to ale reportáž i pro *Buly hokej živě*. To v případě standardních neboli takzvaně stříhacích zápasů – zápasů označovaných čísly *čtyři až sedm* – znamená delší reportáž v délce od minuty třicet až do tří minut. Já osobně dělám ty reportáže delší, takže maximálně tři minuty, s tím, že je to reportáž hotová k odvysílání v určitém čase dle bodového scénáře pořadu, který připravuje hlavní redaktor Robert Záruba.

Trochu odlišnou přípravu pak vyžadují reportérské vstupy z takzvaně vstupovacích utkání do přímého přenosu studia *Buly hokej živě*. To jsou aktuálně dvě utkání vysílaná v neděli a případně v úterý. Když je plné kolo v úterý, tak je vysíláno televizní utkání kompletně v přímém přenosu a pak vstupovací zápasy *dva a tři*, kde reportér pracuje jinak – dělá vstupy do přestávek televizního utkání, před jeho začátkem nebo po jeho skončení. Ty probíhají formou konference mezi mnou a moderátorem ve studiu, na což musím svou přípravu více zaměřit, abych o daném zápase nebo nějaké herní situaci mohl mluvit trochu obecněji. Jako reportér se snažíte v té konferenci se studiem zachytit dlouhodobější trend daného týmu, který není charakteristický pouze pro to dané utkání ale pro nějakou sérii zápasů.

Příprava se tedy liší podle toho, zda jede reportér na standardní výjezd, kde udělá zpravodajství a delší reportáž do pořadu *Buly hokej živě*, nebo případně na další den do pořadu *Hokej den poté*.

Jak se tedy liší příprava na utkání, o kterých víte, že z nich budete vytvářet reportáž až na ten další den, právě třeba do pořadu *Hokej den poté*? Je tam nějaký zásadní rozdíl?

V případě reportáže pro pořad *Hokej den poté* představuje příprava zase trochu jinou výzvu, kdy se člověk musí připravit a dívat se trochu do budoucnosti i do minulosti, aby znal dlouhodobé trendy, co ten tým čeká dál, jak se mu aktuálně daří či nedaří, proč tomu tak je a podobně, aby dokázal v těchto informacích najít třeba i nějaký zajímavý fakt, že například vítěznému týmu v posledních pěti zápasech dobře funguje obrana, nebo aby si dokázal spočítat procento využití přesilových her a mohl to vše v té reportáži postavené především na ohlasech hráčů a trenérů zachytit.

Vzhledem k tomu, že Hokej den poté je skutečně den poté, tak je zde prostor hledat hlubší trendy, zatímco v klasické reportáži jde o zprostředkování komentáře k jednotlivým akcím – tedy k tomu nejzajímavějšímu, co se na tom utkání událo. Takový komentář by měl doplňovat obraz – tedy být dostatečně popisný, aby divák věděl, kdo se na záběrech zrovna pohybuje, resp. je v daném záběru podstatný. A mimo čistý popis je také ve vhodných chvílích možné přidat do komentáře nějaký relevantní statistický údaj. Naopak když se jedná o reportáž pro Hokej den poté, jde spíše o to sesbírat potřebné záběry a data, analyzovat je, vyhodnotit, použít je a na základě tohoto udělat rozhovory. Při tvorbě reportáží pro Hokej den poté je třeba dát pro diváka věci do kontextu, tedy že se jim oproti předchozím zápasům daří nebo nedaří, protože dnes hrají v jiném rozestavení, a podobně. Nejpodstatnějším úkolem reportéra je zprostředkovat to, co se děje na hřišti, což znamená, že je to vždy o výběru událostí – nejen tedy gólových situací, ale i dalších šancí. Já osobně to dělám tak, že si vezmu nějaký rys toho zápasu, který se tam pravidelně děje. To znamená třeba nějakou šanci, která následuje po ztrátě puku bránícího družstva na rozehrávce, které se snaží dostat puk z pásma, a to se mu nepovede. Ačkoli se nejedná o velkou šanci, tak se to ale za zápas opakuje třeba třikrát, a já tak můžu říct, že ten tým se dostává pod tlak při vlastní rozehrávce. Na té jedné akci tak můžu ilustrovat obecnější trend v tom zápase.

Na zimním stadionu je tedy v rámci štábu vždy k dispozici pouze jeden reportér?

Standardně je to tak, že při výjezdu na reportáž vyjíždí dva nejdůležitější lidé – tedy kameraman a reportér, přičemž je zde ještě možnost, aby se k týmu připojil také technik, který tým dopraví na místo utkání a rovněž garantuje technickou připravenost vybavení pro natáčení, což je v zásadě kamera, zvuk a případně světla. Pokud se vyskytnou technické problémy je technik nebo v jeho nepřítomnosti kameraman tím, kdo je řeší. Často ale vypomůže i reportér.

V případě televizního utkání se štáb skládá z komentátora, spolukomentátora – experta a reportéra. V době koronavirových opatření je mezi střídačkami přítomen pouze jeden reportér, ačkoli při play off bývají běžně zpravidla dva, kdy každý má na starosti jeden tým. Na vstupovacím zápase je součástí štábu kromě jednoho až dvou techniků, kameramana a reportéra zpravidla také pomocný reportér, který jde po dohodě se vstupujícím reportérem do mixzóny na rozhovory s konkrétními hráči a na konkrétní témata, zatímco si vstupující reportér připravuje závěrečný souhrnný vstup.

Televizní platformu v průběhu vstupovacího utkání neopouštím – jen ve velmi výjimečných situacích jako třeba v roce 2009, když se na konci třetí třetiny utkání Litvínova s Libercem bez cizího zavinění skácel olympijský vítěz z Nagana Jiří Šlégr k zemi s rozpřaženými rukama a obličejem k ledu. To je pak moment, kdy jdete dolů zjišťovat, co se děje, zatímco kameraman natáčí, jak jej odvázejí na nosítkách pryč. Takovou informaci pak rychle posíláte do studia *Buly hokej živě*, protože se jedná o informaci závažného dopadu. Pokud se nejedná zrovna o klíčového hráče, nemusí reportér sbíhat z tribuny, ale informace o zdravotním stavu hráčů, kteří nedohráli třetinu nebo celé utkání, lze při dobrých vztazích reportéra s klubem zjistit i telefonicky skrze tiskového mluvčího.

S kým vším tedy v rámci utkání komunikujete, a to jak z ohledu výběru respondenta pro přestávkové a pozápasové rozhovory

V současné době koronavirových omezení je důležité vědět, jaká jsou pravidla vstupu na zimní stadion, což řeší naše produkce s tiskovým mluvčím. S tím já komunikuji před zápasem, pokud chci pro televizní utkání získat ještě před nebo po rozbruslení rozhovor s některým hráčem, nebo to tedy opět řeší produkce ČT sport přímo s klubem tak, aby daný hráč nebo člen realizačního týmu byl ve smluvený čas k dispozici. V průběhu utkání zůstávám v kontaktu s tiskovým mluvčím, a pokud se jedná o televizní utkání, tak jsem v kontaktu se studiem, ze kterého dostávám skrze „ucho“ pokyny ohledně přestávkových rozhovorů. Konkrétně dostávám téma, kterému by se měl rozhovor s vybraným hráčem věnovat, což může být například vstřelený gól, nevyužitá šance a podobně. Tři otázky si pak už vymýšlím sám a kladu je na základě konkrétní situace a reakce daného hráče, tedy jedna může rozvíjet druhou, nebo může být cílena na jiný element.

Dá se důslednou přípravou předcházet nečekaným situacím, které mohou v rámci vysílání nastat?

Může se klidně stát, že pokud televizní utkání skončí, na vstupovacím zápase se bude stále hrát a v programovém schématu vysílání ČT sport ještě bude prostor, tak budu muset jakožto reportér své utkání chvíli komentovat. Příprava na utkání, kde k tomuto může dojít, se blíží spíše přípravě komentátorského výkonu – jako bych opravdu šel primárně komentovat hokej. Faktická příprava je na taková utkání hlubší, než když na utkání jedu vytvářet reportáž, která se odvíjí od toho, co já na tom hřišti vidím a podle čehož vybírám záběry, kde jsou klíčoví hráči toho utkání, o kterých si můžu další informace ještě zjistit.

Dalo by se tedy říct, že v reportérské praxi existuje určitý multiskilling, když si vezmeme, že reportér může v konečném výsledku dané utkání i komentovat?

Reportéři v rámci střihacích utkání spolupracují na střihu a skladbě reportážních výstupů s kameramany, sami ale školením na střih nutně procházejí. Pokud jsou na utkání přítomni právě jen kameraman s reportérem, je na reportérovi, aby materiál – tedy zaznamenaní hodné akce – které se v reálném čase nahrávají do počítače, ihned sestříhal a odeslal jej na datové úložiště, ke kterému má studio *Buly hokej živě* přístup. Kameraman musí i nadále zaznamenávat dění na hřišti, jelikož by se mohlo stát, že ve chvíli, kdy by se věnoval střihu materiálu, by některé z mužstev vstřelilo branku, nebo by se udála jiná podstatná akce a neexistoval by její audiovizuální záznam. Práce se střihnou je pak v podstatě sama o sobě přípravou na další utkání a další střih, kdy se učíte ovládat editovací program, učíte se klávesové zkratky, které vám tu práci usnadní. Ta pravidelná praxe vám pomůže v odolnosti proti stresu a dodržování deadlinů, které vzhledem k charakteru živého vysílání velmi tvrdé.

Příloha č. 2: Hlubkový polostrukturovaný rozhovor s Markétou Pernickou

8. 4. 2021 – Praha, online forma – *Markéta Pernická začínala svou televizní dráhu ve zpravodajství televize Nova. Ve sportu České televize pracuje od roku 2005, kdy ji k reportéřské praxi přivedl novinář Otakar Černý, který zde od roku 2002 působil jako šéfredaktor sportovní redakce. Mimo hokej působí Markéta rovněž u volejbalu a florbalu.*

Jak vy konkrétně přistupujete k praxi hokejové reportérky, co se týče předzápasové přípravy?

Já mám nějaké svoje materiály. On každý tým absolvuje 4 vzájemná utkání, z čehož já si ukládám veškeré ty texty, které si v rámci referování o utkání napíšu. Mám teda přehled, jak se hrálo, s kým se hrálo, kolik gólů padlo, protože si ukládám veškerý text, který posílám do Buly. Před utkáním si teda přečtu tady toto a podívám se taky na stránky těch klubů, kde oni můžou mít víc informací, protože si chtějí zachovávat určitou exkluzivitu. Mimo to se podívám i na web Hokej.cz a především mám štěstí na kolegu kameramana, který je naprostý blázen do hokeje, takže když je potřeba, klidně i během utkání, tak se jej můžu doptat na nějaké doplňující informace. Když potřebuju nějaký statistický údaj, tak Ondřej zamazal vytvořil knihu, kde se dají najít nejpřesnější statistiky. Ne vždy v ní mám čas listovat, takže případně volám přímo Ondrovi.

Přímo před utkáním, když už se nacházíte na zimním stadionu, probíhá u vás nějaká dodatečná příprava – rozmlouváte se jako reportérka?

Vysílání se hraje ve většině případů večer, takže mluvím celý den před tím a rozmluvení jsem tím pádem dost. Samozřejmě někdy na sobě cítím, že ten můj přednes asi nebude úplně dobrý, třeba kvůli únavě – i to se stává a je to na tom hlase znát. Kdybych šla ale dělat hokej někdy v osm hodin ráno, tak bych se rozmlouvala tak, že bych někomu zavolala, klidně i klasicky formou dialogu, protože takové ty jazykolamy a podobné, to si neříkám. Ale jak říkám, mluvím celý den. Když dorazíme na zimní stadion a nejsou v platnosti zrovna covidová nařízení, tak sejdu mezi střídačky, kde prohodím pár slov s trenéry a také s kustody. Půjdu, zeptám se jich na cestu a zrovna ti kustodi si rádi popovídají a často řeknou věci, které třeba nejsou veřejné. Například co se týče sestavy, nebo zranění. To je taky určitá forma přípravy

Cítíte nějaký posun v procesu té přípravy třeba právě oproti roku 2005, kdy jste nastoupila do České televize? A teď narážím například na příchod internetu a podobných technologií.

Tak internet tu přípravu samozřejmě usnadnil a vlastně celá ta technologie se posunula. Když si vzpomenu, jak jsem v tom roce 2005 začala s hokejem, a jezdili jsme na Vsetín, kde jsme museli tu kazetu s materiály vzít a běželi jsme na kopec k vysílači, odkud se to všechno trasovalo do Prahy, a pak zase zpět dolů k zimnímu stadionu – teď už se to dělá všechno přímo z toho zimního stadionu. Na to máme takzvaný *kufr*, který se otevře a je v tom obrazovka, připojení na kamery a vše potřebné, takže to znamená, že v Praze ve střížně okamžitě nabírají to, co kameraman na ledě zaznamenává. Do toho si já jako reportér dělám poznámky a pak se to všechno propojuje s Prahou obrazově i zvukově a já vlastně komentuju všechno, co jsme se s tím stříhačem domluvili, že půjde do sestřihu. On pustí do vysílání obrázku a já je ze zimního stadionu komentuju s popisem, co se událo třeba v první a druhé třetině. Hlavně je tam teda zpoždění v přenose, takže já jako reportér musím komentovat s předstihem asi pět až šest vteřin, aby se to divákům ve finální podobě přenosu vše spojilo tak jak má, takže abych komentovala, co se na obrazovce zrovna opravdu děje. Samozřejmě technika je zrádná, takže to občas vypadne, nebo to na obrazovce nevidím, nebo třeba komentuju něco úplně jiného, než tam je.

Co se týká komunikace, s kým vším při zápase komunikujete, jak z hlediska organizačního na místě, tak i z hlediska skladby vysílání?

Záleží, o jaký jde zápas, jestli jde o klasický zápas (pozn. zápas, ze kterého je po jeho skončení odvysílána pouze reportáž (*shot*) se sestřihem nejdůležitějších momentů), takzvaný *kufr* (pozn. vstupovací zápas), nebo přímý přenos (pozn. televizní utkání). Ta příprava je na jednotlivé typy vysílání odlišná, celý postup je vlastně jiný. Když mám udělat jen *shot* do Buly, tak přijedu na místo, pozdravím se s tiskovým mluvčím a trenéry, od tiskového mluvčího dostaneme soupisky a line-upy, vybalíme techniku, dáme si kafe, já si vezmu sestavy, abych měla přehled i o případných změnách, a úplně v klidu sleduju hokej, zapisuju si kódy, akce a píšu si situace. Po každé třetině mi dá kameraman disk, stříhač si to nabere, vytáhne ty akce, které jsem si zapsala, a uděláme první třetinu. Pak po stejném postupu uděláme druhou a třetí třetinu a já to pak celé namluvím včetně nějakého úvodu, který bude navazovat na studio. Takže při takovém utkání komunikuju se svým kameramanem, stříhačem a s tiskovou mluvčí.

To všechno namlouváte přímo v tiskovém centru nebo s tím chodíte třeba do dodávky, ve které jste přijeli na utkání?

My to namlouváme přímo na stadionu, kde máme svoje místo. Chození do auta se dělo v devadesátém roce. Teď to vlastně vše od A po Z uděláme na zimním stadionu a tím pádem odjíždíme tak hodinu a půl po zápase, pokud teda neděláme materiál pro Hokej den poté – to jsme tam někdy i dýl, protože musíme vymyslet ty stand-upy a celý příběh té reportáže.

A při zbylých dvou typech hokejového vysílání jste v kontaktu s kým?

Když je *kufir*, tak to probíhá podobně, jako když se dělá *shot*, s tím rozdílem, že jakmile začne utkání, tak mám sluchátka na uších a komunikuju se stříhačem, který je v Praze a stříhá ty akce tak, jak mu řeknu, aby šly za sebou. V každé přestávce přímého přenosu (pozn. v přestávkovém programu televizního utkání) vstoupím do vysílání a na obrazovce jede to, co jsme si s tím stříhačem domluvili. Měla bych se připravovat i tak, že se domluvím s tím redaktorem ve studiu, abych věděla, na co se mě zeptá – to se velmi často neděje, na to není čas.

Ten časový pres je jen ve vašem případě?

Ne, to se děje ve všech případech. Vy vlastně stojíte a vůbec nevíte, na co se vás moderátor ze studia zeptá. S Jiřím Hölzelem se většinou domluvím, s Robertem Zárubou se spíše nedomlouváme. Úplně nejhorší je, když vám studio uvedením vašeho vstupu vezme úvod, který jste si připravila, že řeknete. Tak máte těch pět vteřin na to, abyste to změnila. Takže to se stalo myslím včera, kdy Robert Záruba říká „Podíváme se zpátky do porubské Torax arény, kde hraje Kladno s Porubou, a Markéto, víme, že druhý gól padl velmi rychle – devět vteřin po začátku...“ – a byl konec, protože já jsem měla připravené, že druhý gól padl velmi rychle. V tu chvíli vy ho přestanete vnímat a začne vám v hlavě šrotovat, co jiného zajímavého byste mu na úvod sdělili. Samozřejmě se vždycky něco vymyslí, ale není to jednoduché.

Takže na takovou pohotovou reakci musí být předem reportér připraven, a tak nějak musí počítat s tím, že by se něco takového mohlo stát...

V tomto jsou asi nejcennější ty zkušenosti, kdy se ten člověk otrká, na tuto práci pod tlakem si zvykne a dokáže pak improvizovat tak, že na základě toho, co viděl na tom hřišti, přijde s jinou zajímavostí, respektive s jiným úvodem v tomto případě.

Když se vrátíme k roli tiskového mluvčího, v herním řádu extraligy stojí, že koordinuje přestávkové rozhovory. Opravdu to tak funguje, nebo to je podobně jako v případě domlouvání s moderátorem ve studiu jen formální povinnost, ale ve skutečnosti to probíhá jinak?

Opravdu to tak funguje, v případě přímého přenosu to tiskový mluvčí organizuje před přestávkou i po ní. Pokud se ze zápasu dělá jen *shot*, tak to také řídí. Je potřeba mu zhruba 5 minut před koncem třetiny říct, koho na ten rozhovor chcete, aby mohl dát danému hráči vědět.

Ta domluva probíhá telefonicky, nebo za ním chodíte osobně?

Záleží jak kde. V Třinci chodíme osobně, protože tisková mluvčí stojí dole u střídaček, ve Vítkovicích píšeme SMS a v Olomouci taky píšeme. Záleží, kde se ten mluvčí pohybuje.

V herním řádu je mimo jiné klauzule o tom, že hráči mají povinnost se přestávkových rozhovorů zúčastnit a že trvá-li rozhovor déle jak 5 minut, tak má tiskový mluvčí pravomoc ten rozhovor přerušit. Stalo se vám už někdy, že by vám hráč rozhovor odmítnul, nebo že by naopak byl rozhovor tak dlouhý, že vás tiskový mluvčí musel přerušit?

Nestalo se to mně, ani v přímém přenosu, protože já jakožto bývalý vrcholový sportovec vím, že ti hráči si potřebují na chvíli sednout. Takže se snažím mít tři svižné otázky – tři maximálně a nezdržuju. Teď se ale kvůli COVID-19 nepoužívali redaktoři, ale byly v mixzóně umístěny takové reprobedničky, které byly propojené s pražským studiem, a odtud se s hráči dělaly rozhovory. V mixzóně tak nebyl reportér, ale pouze kameraman. Co se týče odmítnutí rozhovoru ze strany hráče, tak se to stává, ale to už tlumočí ta nebo ten tiskový mluvčí, takže se okamžitě hledá alternativa. Například Třinec je natolik specifický, že tam musí vše posvětit Václav Varaďa, takže se může stát, že chceme na rozhovor Martina Růžičku, tak on řekne ne. Takže je to prostě o těch lidech a tom, jak to kde funguje.

Když už ale děláte rozhovor s hráči v mixzóně osobně, respondenty a otázky si vybíráte sama, nebo dostáváte pokyn ze studia?

Pokud je to do živého vysílání, tak si moderátor ve studiu může říct, kterého chce hráče a proč. Neřekne mi vyloženě, na co se mám zeptat, ale ten důvod, proč je daný respondent vhodný pro rozhovor. Toho tématu bych se měla při kladení otázek držet a ve studiu pak tu

danou akci nebo situaci, na kterou se dotazuju, rozeberou v elektronické tužce. První otázka musí být například „Ve čtvrté minutě samostatný únik, který jste neproměnil – co se dalo udělat lépe, proč to nevyšlo...“. Ten hráč tu situaci popíše a další otázka se pak schyluje k vývoji toho zápasu, takže „Vedete, musíte udržet“, „Prohráváte, co musíte udělat pro to, aby se vývoj zápasu otočil“, nebo „Je to teď nerozhodně, jak na soupeře?“. Po skončení televizního utkání je ještě rozhovor s hvězdou zápasu a tam už pokládáte otázky, jaké chcete.

V rámci vstupovacích utkání a utkání, kde děláte *shot*, vybírá respondenty do rozhovoru také studio Buly?

Ne, při těchto utkáních si vybírám respondenty sama, dle svého uvážení. Stejně tak otázky už jsou čistě na mě.

Jak je to s přípravou na vysílání utkání v rámci play off. Je to snadnější, když máte minimálně dva dny po sobě dva ty samé týmy na ledě?

Je to snadnější, ale jak v čem. Víte, kdo s kým hraje, ale už nevíte na se jich máte ptát. Pokud je ta série na sedm zápasů, tak na co se jich chcete pořád ptát, protože to je pořád to samé dokola. „Dneska jste prohráli...“, další den „Dobře, dneska jste vyhráli...“ ... on vždy musí někdo vyhrát – neexistuje remíza. To znamená, že můžu jednou říct „Dnes jste prohráli, Boleslav vás překvapila...“, ale to už se pak nemůžu ve čtvrtém nebo pátém zápase, čím Boleslav překvapila, protože už je to třeba čtvrtý duel. Ono to má své výhody i nevýhody – víte, kdo s kým hraje, znáte ty hráče, víte, co můžete od koho čekat, ale na druhou stranu hledáte pořád nové otázky... nedej bože, když někdo prohrává 0:3, to se pak otázky hledají opravdu těžce. Ono se s těmi otázkami v hokeji zase tolik kouzlit nedá. Samozřejmě například Boleslav může soupeře překvapit změnou sestavy, nebo změnou gólmana, ale ten tým musí být psychicky tak silný, že se s tím musí umět vypořádat.

Mimo zodpovědnosti vůči určité koherenci vysílání, cítíte na sebe tlak třeba i ze strany diváků, že by to vaše výkony nějak přímo ovlivňovalo?

Ty emaily chodí. Někdy Robertu Zárubovi jakožto šéfkomentátorovi se zodpovědností, někdy napíší diváci přímo i mně. Těm ženským se chyby ve vysílání špatně odpouštějí. Ono si mužské publikum řekne, že ženská je úplně blbá a nemá tam co dělat, ale naštěstí to vyvažuje fakt, že těch pozitivních reakcí chodí podstatně víc než těch negativních. Většinou mi to píšou přímo na osobní Facebook a třeba i přímo při utkání. To mě

překvapilo, že to sledují po celé republice, protože mi to chodí třeba z Chomutova, z Mladé Boleslavi, teď nedávno dokonce z Karlových Varů.

Na co přesně si stěžují? Že jste se přehlela, že jste špatně formulovala otázku...?

V zásadě takoví diváci, kteří si dají tu práci a napíšou mi nějakou vytykáací zprávu, tak slovíčkaři. Například teď jsem použila v otázce slovíčko *faul*, ačkoli to byl zákrok, který byl sporný, ale rozhodčím vyhodnocený jako nezávadný. Mohla jsem použít místo *faulu* slovo *zákrok*, ale právě pod tím tlakem jsem to formulovala jako *faul* (pozn. „po včerejším *faulu* na Vránu...“). Pán mi na to napsal, jestli jsem snědla nějakou hokejovou moudrost a jestli klasifikuju *zákrok* na Vránu jako *faul*, ačkoli všichni řekli, že to *faul* nebyl. Je to sice slovíčkaření, ale i takoví diváci se najdou, co si s tou řečnou zpětnou vazbou dají tu práci.

Ony to ženy nemají jednoduché ani po stránce vzhledu před kamerou. Jsou tam nějaké požadavky nebo limity?

Od pasu nahoru musí být oblečení plus mínus veřejnoprávní, ti chlapi to mají dané, takže pro ně je to sako, košile, kravata a k tomu odznáček. Já jsem odznáček teď nedávno ztratila, takže ten teď nemám, ale mám většinou košili, nebo triko se sakem. Pokud je velká zima, mám i kabát a šátek. Určitě tam nesmím stát v tričku s krátkým rukávem, nebo v něčem, co má potisk či viditelnou značku. Takže zpravidla je to sako, košile, svetr – tak aby to bylo opravdu veřejnoprávní. Co je od pasu dolů, je jedno, protože to na té kameře stejně nejde vidět.

Jsou nějaké požadavky i ohledně make-upu?

V době covidové, když by měly být roušky, tak se nelíčí. Teď musíme do mixzóny mít roušky nebo respirátor, ačkoli jsme pravidelně testovaní, takže je úplně zbytečné chodit do maskérny. Ale jinak, když je zápas typu *kufř*, nebo přímý přenos, tak se chodí do maskérny. Což my máme před vysíláním stejně sraz v České televizi, odkud společně vyjíždíme, takže to je při jednom. V současné době se při případné nutnosti make-upu líčíme doma, ale já osobně bych určitě bez make-upu do vysílání nešla, protože když vím, že půjdu na obrazovku, tak se nalíčím víc.

Na který typ utkání – *kufř*, *shot*, nebo televizní utkání, je z vašeho pohledu nejtěžší se připravit?

Paradoxně televizní utkání je nejjednodušší. To je stojící mluvící hlava, která dostane respondenta a jen mu položí otázku – nemusíte to až tak do detailu sledovat. Samozřejmě musíte to sledovat s ohledem na znalost vývoje utkání, ale je to například ve srovnání s *kufřem* je to taková větší pohoda. Pro mě osobně je největší stres *kufř*, protože nemáte čas vůbec na nic. Celou dobu vlastně stojíte na tom jednom místě, a buď vstupujete do televizního utkání, nebo si píšete ty kódy a akce. Po vstupu si můžete rychle odskočit, ale pak zase rychle zpátky. On je to stres i v tom, jestli to klapne, jestli se to podaří odvysílat, jestli to v Praze dobře sestříhají, jestli bude fungovat technika. Když *shot* do Buly, tak tam je to specifické v tom, že je koncepce té reportáže v podstatě jen na mně – jak já to vymyslím, jak já to vystavím. Jediné co, tak Robertu Zárubovi posílám první větu toho *shotu*, aby on věděl, jak to má na to studio navázat. Celé je to ale na mně, on mi do toho nemůže vstoupit ani nic říct. *Kufř* i *shot* jsou mnohem víc o kreativitě reportéra než právě ten přímý přenos, kde je největší starostí to, aby měl reportér dobře formulované otázky a nenašli se tací, co by právě tu podobu otázek mohli nějakým způsobem napadnout.

Příloha č. 3: Hlubkový polostrukturovaný rozhovor s Janou Niklovou

14. 4. 2021 – Praha, online forma – *Jana Niklová přišla do České televize v roce 2002. Na své první hokejové utkání jela jako reportérka v roce 2005, když připravovala reportáž z jihlavského zimního stadionu. Kromě hokeje pracuje jako reportérka na živých přenosech také u florbalu, autokrosu, ploché dráhy, biatlonu, boxu a dalších.*

Pokud se nepletu, tak vy děláte hokejovou reportérku pouze v rámci televizních utkání, střihací a vstupovací zápasy už ne.

Dřív jsem dělala i ostatní typy, ale teď dělám pouze televizních utkání.

Z čeho nebo odkud čerpáte informace, když se na televizní přenosy připravujete?

Ta příprava se za ty roky v podstatě nezměnila kromě toho, že je k dispozici spousta pokročilých statistik. Jinak ta příprava je v zásadě stejná, protože ta práce se vlastně skoro nezměnila. Převažují tam pouze detaily.

Takže v základu si na internetu na oficiálních stránkách Hokej.cz vyhledávání informace, taktéž na jednotlivých webech těch sportovních klubů. Minimálně pak využívám další specializované weby, a to třeba jak hokej na iDnes.cz, tak třeba informace z ČTK. V zásadě čerpám z těch oficiálních stránek týmů. Dobře, když nad tím teď tak uvažuji, tak se ta příprava proměnila. Dost věcí je online, takže se dají dělat tiskovky z domu, dřív jsme je museli odjíždět. Odtamtud se také dají získávat informace, ale není to pro mě primární zdroj. Ještě funguje Twitter, ale ten ve většině případů kopíruje to, co se dá najít na těch klubových webech.

Vy osobně figurujete na Twitteru za cílem získávání těch informací, nebo je to spíše z osobních důvodů?

Čerpám odtamtud informace, ale sama jich o hokeji moc nesdílím. Občas něco jo, nějakou fotku, když má třeba gólman zajímavou masku, nějaké zajímavosti nebo když je něco atypického. Je to dobrý zdroj informací, ale v podstatě na tom klubové webu najdete vše. Z facebookových nebo instagramových účtů jednotlivých týmů ale informace načerpám. Když už, tak využiju ten Twitter.

Je pro vás jakožto zaměstnanec České televize, ze strany ČT nějak regulována přítomnost na sociálních sítích, nebo naopak stejně jako v amerických sportovních médiích je to po vás dokonce z hlediska informovanosti požadováno?

Z mé strany je to čistě osobní iniciativa a já tam vlastně nevystupuji jako zaměstnanec ČT, respektive nemám to uvedeno v těch bias informacích na profilu. Takže pokud mě někdo nepozná podle fotky, tak ani nemusí vědět, kdo jsem.

Vyloženě zmínku o figurování zaměstnanců jsem v Kodexu ČT nenašla, je to tedy nějakým způsobem ošetřeno v pracovní smlouvě?

V Kodexu to nějak upravovali, ale není to vyloženě cíleno na sociální síť. Jednoduše musíme na sociálních sítích stejně jako všude jinde vystupovat nestranně a objektivně.

Viděla jsem, že například Robert Záruba nebo Darina Vymětalíková to mají napsáno právě v těch informacích na svém twitterovém profilu. Konkrétně, že na svých účtech nevyjadřují názory ČT. Stačí toto, aby mohl pracovník veřejnoprávní televize vyjadřovat na sítích své názory a postoje?

Tak to tam píšou všichni, ale ve své podstatě vy jste osobnost té televize, máte určitý etický kodex, který musíte dodržovat, takže tohle je taková úlitba.

Když se blíží hokejové utkání, kde máte dělat reportérku, připravujete se na každé takové utkání zvlášť, nebo máte nějakou univerzální přípravu, která pokryje znalost nutných informací na delší dobu?

Co se týče finálové série, tak se veškeré s tím svázané statistiky se upgradují v závislosti na vývoji a výsledku předchozích utkání. Situace se samozřejmě vyvíjí, ale takové to gró – takový ten úvod se připravuje především před tou samotnou sérií a postupně se rozšiřují a doplňují další statistiky o další odehrané utkání, případně o situace, které se v rámci těch utkání odehrají.

Přímo před utkáním je takový speciální bod přípravy. Rozmlouváte se před vysíláním nějak?

Ne, to nedělám. Momentálně akorát odmlžuju.

Co to znamená?

Že mám respirátor, kvůli kterému se mi zamlžují brýle, takže před každým vstupem je potřeba brýle utřít, abych viděla na kameru.

Liší se nějak příprava na televizní utkání v rámci základní části sezony ve srovnání s přípravou na vyřazovací boje nebo finálová utkání?

V základní části si dohledávám série, tím myslím minulá střetnutí konkrétních týmů. To play off je v podstatě bráno jako jiná soutěž, takže tam se tolik nehledí na to, jak si tým vedl v základní části, ale připravujete se na tu danou sérii a ta se vám nějak vyvíjí. U prvních utkání vyřazovacích bojů samozřejmě uplatním informace o tom, jak si týmy vedly ve vzájemných zápasech, ale u druhého a třetího už to nikoho zajímat nebude.

Která z těchto příprav je pro reportéra nejnáročnější? Příprava na televizní utkání play off, základní části nebo...?

V základní části můžete jako reportér narazit v podstatě na jakýkoli z těch týmů. V play off máte ty týmy v rámci sérií vlastně dané. Dřív jsme byli na takových utkáních vždy dva reportéři, kdy každý zodpovídal za jeden tým, vzhledem k současné situaci a s tím spojeným omezením nyní zodpovídá jeden reportér za oba týmy. Platí na to stejný princip jako v základní části, kdy má oba týmy na starost rovněž jeden reportér.

Tušíte už, jak bude probíhat letošní finále, které proběhne už teď od 18. dubna? Myslíte, že již budou na zimní stadion vpuštěni dva reportéři?

Tady se především řešilo, jestli vůbec reportéři budou. Takže o tom, že by byli dva, se ani neuvažuje. Během základní části jsme v letošní sezoně nefigurovali vlastně vůbec, takže to, že jsme se po jednom reportérovi dostali do vysílání alespoň od čtvrtfinále, je v zásadě skvělá zpráva.

Takže do čtvrtfinále reportér v mixzóně nefiguroval a byl tam přítomen pouze kameraman s mikrofonem na tyči?

Byl tam ještě reproduktor, kterým hráči dostávali otázky. Ty ale, pokud se jednalo o televizní utkání v rámci kompletního studia Buly, nekladl reportér, ale studio. Když to bylo ale jen takzvané TV utkání bez souběžně probíhajících vstupovacích a stíhacích utkání, že se hrála například dohrávka, tak dotazy do mixzóny kladl komentátor. Studio totiž k takovým utkáním nebývá.

Když už tedy na zimním stadionu jste a vykonáváte v rámci něj roli reportérky, s kým vším a o čem komunikujete?

Vzhledem k tomu, že rozhovor navazuje na tužku, tak v případě, že poté co dostanu ze studia jméno, není zjevné téma toho rozhovoru, tak potřebuju komunikovat s tím expertem,

který tu tužku kreslí, aby mi řekl, jaké téma tam bude mít. Další osoba, se kterou komunikuju, je režisér, který mi vlastně říká, jaký hráč na ten rozhovor má vůbec jít. V základní části je to pak vedoucí týmu nebo třeba i lékař. Jednoduše kdokoli na té střídačce, kdo není zrovna nijak zaměstnaný coachingem, a s tím komunikuju, kterého hráče budu na rozhovor potřebovat. Během play off teď jezdí tiskoví mluvčí nebo marketingoví pracovníci, kteří jsou pověřeni zajišťováním komunikace mezi médii a týmem.

Takže role tiskového mluvčího nebyla před koronavirovou pandemií nijak zásadní pro komunikaci s médii?

Ono záleží jak v kterém týmu. Některé kluby si tuhle praxi, že na utkáních figuruje jako vztyčný důstojník, razily už od začátku. Někde to naopak, například v Litvínově, je takové volnější a tam si ty hráče odchyťáváme sami. V Liberci vždy funguje tiskový mluvčí, který chce informaci o tom, který hráč půjde na rozhovor, aby to mohl s týmem komunikovat. Ono jde o tom, že někdy jsou hráčské šatny mimo náš dosah a my bychom se tak k těm hráčům ani nedostali.

Když se tedy vrátíme k rozhovorům jako takovým – od experta ze studia, respektive od režiséra, dostanete téma rozhovoru a k tomu jméno požadovaného respondenta. Jak je to pak s formulací otázek?

Ty už si formuluju v podstatě kompletně sama, jen se musím držet daného tématu.

Při dlouhodobější praxi rozhovorů s hráči reportér tak nějak tuší, co od daného hráče může čekat, jak k němu při tom rozhovoru přistupovat a může to přejít třeba až do určité formy přátelství. Jste vy zastáncem tady toho utváření vazeb?

Já bych to nenazvala vazbami, my si uvědomujeme, kdo má jakou roli, on si uvědomuje, že je to jeho práce, já si uvědomuju, že je to moje práce... S většinou hráčů si teda tykám, ale není to v žádném případě o navazování vztahů, je to čistě profesní.

Někteří reportéři s hráči, zejména pak své vlastní věkové kategorie, za dobu svého působení navázali téměř přátelské vztahy...

Tak oni si od ženských drží i určitý odstup. Je tam pár hráčů, nebo spíš bylo – ti už většinou skončili a působí jako trenéři nebo u nás jako experti, se kterými ty vztahy byly třeba i bližší. To se jednalo většinou o lidi, kteří byli z povahy žertěři nebo komunikativnější lidi, ale já osobně jsem s nikým takový vztah nenavazovala. Samozřejmě

to je mezi námi na přátelské bázi a já se snažím si s nimi i tykat, pokud to není nikdo, před kým mám vyloženě respekt. Jarda Jágr například tyká úplně každému. U mých kolegů jsou ty bližší vazby třeba i umocněné tím, že s těmi hráči jezdili na mistrovství světa. Navíc vzhledem i k tomu, že jsou to chlapi, tak tam ty vazby fungují malinko jinak.

Při kladení otázek dáváte divákovi nějak znát to, že si s těmi hráči běžně tykáte?

Zásadně hráčům do rozhovorů vykám. Pokud je ten rozhovor po zápase na dotáčky, tak už to není tak striktní. V play off se kolikrát stane, že se ten rozhovor odvysílá v podstatě hned, protože se čeká na nějaký vstup, takže razím přístup, že v play off vykám zásadně všem, protože nikdy nevím, kdy se ten rozhovor se odvysílá.

Někdy může otázka hráče zaskočit a vyvést ho z míry. Jeho odpověď pak může být neuspokojivá, nebo vám nemusí odpovědět vůbec. Stejně tak může hráč svou překvapivou odpovědí rozhodit vás. Jak se vypořádáváte s touto nepředvídatelnou stránkou rozhovorů?

To se stalo zrovna na posledním zápase, když jsem dostala téma, které bylo zcela špatně zvolené, takže ten hráč při mé otázce vůbec netušil, o čem je řeč. Ze studia mi vlastně tvrdili informaci, která nebyla úplně v souladu s realitou, takže z toho pak není dobrý rozhovor. Pro toho reportéra to očima diváka nevypadá úplně dobře, když se toto stane, ale to je prostě život.

V takové chvíli reagujete jak? Máte připravenou nějakou univerzální otázku, která se hodí v podstatě za každé situace?

Ne, já mam vždy připravené dvě až čtyři otázky a snažím se jet dál. Dá se reagovat i tak, že režisérovi řeknu, ať ten rozhovor neodvysílá, ale v tomto případě jsem to nechala odvysílat, protože ta tužka něco tvrdila a rozebírala tu situaci, tak já jsem s tím konfrontovala toho hráče. Že on odpověděl takhle tak to prostě bývá. Mohla jsem vynechat další dvě otázky a zeptat se na tu čtvrtou, ale já jsem to udělala takto.

V případě technického problému, když se třeba nedaří spojit zvuk s obrazem nebo je kamera špatně zaostřená, tak je člověk nucen ten rozhovor udělat znovu od začátku, ale je to vůči tomu hráči neprofesionální. Kolega Tomáš Jílek to dělá tak, že prostě jede dál, s tím že každý má dělat svou práci a on svou práci dělá. Já osobně se snažím, když to není živě a předtáčí se to, což kromě pozápasových rozhovorů jsou v živém vysílání na záznam, tak poprosím hráče, aby začal znovu. Omluvím se, že jsme nebyli připraveni.

Při výstupu hokejového reportéra na televizní obrazovce, jsou na něj nějaké požadavky, co se týče jeho vizuální stránky?

Nikdo na mě nikdy nějaké nároky, co se týče make-upu neměl, je to čistě můj pocit a přístup k tomu vystupování na obrazovce, že se namaluju a učešu. Dřív, když ta možnost ještě byla, tak jsme se nechávaly česat a líčit v ČT. Teď tam ty pravidla fungují malinko jinak, takže se malujeme doma.

Na oblečení máte taky nějaký požadavek? Domlouváte se nějak právě v tom play off, abyste byli sladění s komentátory?

Tak na to se domlouvají maximálně tak chlapi mezi sebou. Se mnou se nikdo nikdy žádný z chlapů nedomlouval, jaké budu mít sako. Já osobně se snažím dodržovat barvy, protože ty týmy jsou na to docela háklivé. V Litvínově jsou mi schopní vynadat za bledě modrou šálu, když hrají s Vítkovicemi. Dávám si pozor. Teď když jsem jela na utkání Boleslavi a Třince, tak jsem si červené sako cíleně nevzala. Přistupuju k tomu teda pragmaticky a samozřejmě, že emoce jsou vyhrocené, takže by to nemuselo vypadat úplně dobře. Nechodím tomu teda naproti a snažím se oblékat do neutrálních barev, které se nevyskytují v klubových barvách týmů, na jejichž zápas jedu.

Příloha č. 4: Hlubkový polostrukturovaný rozhovor s Michalem Dusíkem

15. 4. 2021, Praha, Kavčí hory – *Michal Dusík spolupracuje je s Českou televizí od roku 1992. Do roku 1993 byl jejím externím zaměstnancem a od roku 1994 jejím interním pracovníkem. Sám byl profesionálním hráčem hokeje, když nastupoval za pražskou Slavii. Divákům se nejvíce zapsal do povědomí jako hokejový komentátor, ale mimo hokej provází jeho hlas rovněž atletiku a další sporty.*

Co si pamatujete ze svých hokejových televizních začátků? Ty jsou, pokud se nepletu, poměrně propojeny s pořadem Buly...

Pořad Buly vznikl na podzim roku 1992, tak trochu podle vzoru kanadských pořadů. Buly bylo tehdy ještě magazín, který nebyl spojen s televizním přenosem, ale byl to samostatný pořad, kde se shrnovalo kolo. Moderátor tam měl hosty a pouštěly se příspěvky z těch jednotlivých zápasů každého kola. Já jsem do tohoto kolotoče naskočil na jaře roku 1994, když jsem začal komentovat hokej. Tehdy se komentovalo ve dvou komentátorech – nikoli jak je ten dnešní model komentátor-spolukomentátor. Systém byl tedy takový, že byli dva komentátoři a jeden z nich šel udělat dolů rozhovory. V době, kdy jsem do ČT přišel, tady byly dva hokejoví komentátoři, což byl Robert Záruba a Petr Vichnar. Ve stejný rok, jako jsem přišel na konkurz já, přišel i bývalý mezinárodní rozhodčí Jirka Lípa, takže jsme nakonec byli čtyři a zavedla se tak praxe, že jsme jezdili ve třech na přenosy. Dva komentátoři komentovali a třetí komentátor jim dělal rozhovory.

Ten model fungoval i na finále sezony 1994/95 mezi Zlínem a Vsetínem, když Robert Záruba zahajoval od střídaček celý přenos a vlastně i uváděl, kdo jej bude komentovat?

Přesně tak. Petr Vichnar ty rozhovory dělat nechodil, takže jsme se na nich střídali já, Jirka Lípa a Robert Záruba. Takže to bylo vždy tak, že jsme jeli ve třech – tři redaktoři, z nichž dva komentovali, a jeden jim dělal ty rozhovory.

Takhle to fungovalo jen na těch finálových utkáních, nebo to tímto způsobem fungovalo i v základní části?

Takto to bylo i v základní části a fungovalo to tak až do roku 1995, protože pak se začal dělat ten dělený komentář, kdy se ke komentování brali experti. Ono těch přenosů tehdy nebylo zdaleka tolik, jako jich je dnes. Rozhodně nebyl přenos z každého kola – byl jeden

přenos týdně, ze začátku dokonce pouze jeden za 14 dní, takže se to v těch třech lidech dalo i personálně zvládat.

To se tedy do vysílání vybíral vždy nějaký šlágr kola?

Vždy byla snaha vybrat nějaký takový zápas a v tom Buly pak byly sestřihy těch ostatních utkání. Takže se jezdilo na klasické reportáže, s tím že pochopitelně jezdili komentátoři jako reportéři. Takže jsme jezdili na každé kolo točit hokej a jednou zhruba za 14 dní se jelo na přenos.

V rámci reportáží z těch “zbylých” utkání se dělaly také rozhovory s hráči?

Vždycky v rámci reportáží si reportér točí rozhovory. Není to tak, že by reportér měl s sebou dalšího reportéra na to, aby mu dělal rozhovory. Tady to je otázkou až posledních let a jen na těch vstupovacích zápasech, kde ten reportér musí být připraven na stanovišti dělat živé vstupy ze zápasu do Hokej buly živě. S ním pak jezdí ještě jeden reportér, který se stará o rozhovory ve chvíli, kdy ten druhý reportér čeká na vstup do vysílání a nemůže tím pádem běžat dolů do mixzóny a pak zase zpět. Ten vstup může přijít třeba deset, patnáct anebo taky půl hodiny po zápase a ten reportér musí být připraven ho udělat. Ale to jsme teď přeskočili dvacet let.

Dalo by se tedy říct, že sestřihy, které se v rámci pořadu Buly vysílaly, byly předchůdcem těch současných stříhacích utkání, jak je známe nyní?

On se vlastně ten projekt Buly takto vyvíjel, když začal v roce 1992 jako magazín. V roce 1995 vznikl systém děleného komentáře, který nahradil ten ještě “federální způsob”, kdy každý komentátor komentoval plus mínus tři minuty. Od tohoto roku už tam tedy kromě komentátora nebyl druhý komentátor, jako tomu bylo předtím, ale komentátor a expert, který měl k popisnému způsobu komentátora dodávat hlubší vhled do hry. Ve chvíli zavedení děleného komentáře se přešlo na systém, že na utkání jezdil komentátor, expert a specializovaně i reportér. Od roku 1996 se pak Buly propojilo s živým přenosem utkání, který tak byl pořadem Buly rámovaný a postupně se z toho stalo dnešní Hokej Buly živě. Vlastně v době, kdy tady myslím Robert Záruba půl roku nebyl, tak jsme s Otou Černým začali zkoušet přenos obrazu internetem. Já jsem totiž mimo jiné původním vzděláním fyzik a programátor. Problém toho pořadu *Buly hokej živě* byl totiž v rychlosti, jakou jsme schopni dostat obraz do ČT. Tedy nedává smysl, pokud nejsme schopni dostat sem ty obrázky téměř online. Takže jsme začali zkoušet ten internet, což se moc nedařilo, a o rok

nebo dva později už ta rychlost připojení vzrostla. O2 navíc bylo schopné udělat optiku na stadiony.

Takže čistě teoreticky tam ta role reportéra byla už před rokem 1995, jen se nejednalo o specializovanou osobu.

Přesně tak, byla tam, ale byla suplovaná. Nebyl to redikovaný člověk, který by nedělal nic jiného než reportéra. Vlastně 1993/94 se vytvořil takový základ těch reportérů, 1994/95 ještě se jelo tím systémem té rotace třetího komentátora v roli reportéra a od roku 1995 už byla ta role v podstatě oddělená. Od toho 96' začal přestávkový program, když se propojilo vysílání s pořadem Buly.

Právě ze záznamů finálových utkání, co mám k dispozici, jsem vypožorovala, že v sezoně 1996/97 jsou rozhovory i před zápasem, a v sezoně 1995/96 Robert Záruba uváděl finálový přenos ze Zimního stadionu Lud'ka Čajky tím, že divákům sděloval, kdo bude utkání komentovat.

Rámec tomu vysílání dělal právě ten reportér, co se pohyboval dole okolo plochy a mezi střídačkami. Tehdy tam nebyla ani kamera na komentátory, což znamená, že reportér tam byl jako tvář, která celý ten přenos spojuje. Jak jsem říkal, na té pozici jsme rotovali všichni kromě Petra Vichnara.

Když se z Buly stal v roce 2009 Hokej Buly živě, tak šlo čistě jen o to přejmenování?

Právě že od toho roku 2009 do toho začaly vstupovat ty internetem přenášené souběžné zápasy, takže tam jsme byli schopni do toho vysílání jednoho utkání dávat další aktuální zápasy. Ta změna byla vlastně v tom, že do studia přišly reportáže ze souběžně hraných zápasů v podstatě online. To znamená, po druhé třetině jsme měli obrázky ze druhé třetiny i těch ostatních zápasů. Dříve ta technologie fungovala jinak – komplikovaněji. Muselo se něco natočit, a když jsme to chtěli odtrasovat do ČT, tak se musel a ta kazeta se záznamem vzít a jet s ní na nejbližší feed point. Na konci zápasu jsme tak měli obrázky z první třetiny těch ostatních zápasů. V tom Hokej Buly živě jsme schopni díky internetovému připojení a tomu, že se ty obrázky posílají přímo z místa, kde se natáčejí, dávat ty reportáže aktuálně. Takže o přestávce můžeme odvysílat sestřih toho, co se děje na ostatních stadionech.

Markéta Pernická mi vyprávěla, jak se ve Vsetíně muselo běhat na kopec na vysílač...

Tam se jezdilo nahoru no. Ono to bylo různě, v Plzni se jezdilo na feedpoint do divadla Alfa. Těch trasovacích míst totiž nebylo tolik.

Někde jsem četla, že se k tomu využívaly i redakce přátelených regionálních televizí...

Bylo to tak. Tam šlo o to, aby to místo mělo nějaký feedpoint – to znamená to připojení, protože to nešlo kabelem po optice ale vzduchem. Tehdy to vlastně šlo všechno přes vysílače.

Když se vrátíme k reportéřské přípravě na ty prvních reportéřské počiny ve vysílání 90. let. Jak vy konkrétně jste se připravoval, když na vás padla role třetího komentátora, respektive reportéra a poté už čistě ta reportéřská role?

Ta reportéřská příprava vychází ze základů komentátorské přípravy, protože člověk se samozřejmě nepřipravuje na to, že o tom bude povídat, ale ty statistické údaje musí mít připravené. Musí znát, jestli se někdo neblíží k nějakému milníku, nebo jestli někdo má aktuálně deset zápasů, ve kterých bodoval, nebo naopak deset zápasů, ve kterých nebodoval. To jsou takové ty zajímavosti, které se mohou v zápase nějak projevit. Statistiky přesilovek a oslabení, jestli se někomu právě daří přesilové hry... to jsou pak ty věci, na které se těch lidí můžete ptát. Ta otázka by měla být konkrétní. Samozřejmě dá se udělat taková ta obecná otázka „Co vy na to?“, což není nutně špatná otázka. Vy totiž dáte tomu člověku prostor, aby řekl, co si o té věci myslí, a to není úplně od věci. Pro mě je taková otázka lepší, než otázka „Ve dvanácté minutě jste vystřelil z pravého kruhu do levého horního růžku soupeřovy branky... nebo jak jste to viděl vy?“

Jasně to je tak popisné, že na to ten člověk nemá moc co odpovědět.

Přesně tak. Ten člověk může říct “Ano, bylo to tak.” Takže jak říkal Ota Černý – otázka má být kratší jak odpověď, když je to naopak, tak je asi něco špatně na straně té otázky. Otázka má být takové to švihnutím bičem – stručná a jasná. Zase někdy člověka svádí, když má moc důkladné přípravy, aby tu přípravu “prodal” a aby těm lidem ukázal, jaký je velký odborník a jak tomu strašně rozumí, takže se snaží v té otázce říct úplně všechno a tomu respondentovi moc prostoru nenechá. Ale v principu říkám, že ta příprava reportéřská je podobná přípravě komentátorské – a to třeba včetně toho, že se hráč vrací po zranění. To všechno bych měl vědět a měl bych být připraven na to, že třeba když budu dělat rozhovor s Jiřím Dopitou, tak budu vědět, že se vrací po pěti zápasech, protože měl zraněnou nohu. To zákulisí je teda potřeba znát.

Udál se nějaký rozdíl v přípravě reportérů ve chvíli, kdy se tyto dvě role rozdělily a staly se z nich dvě samostatné specializované osoby?

Já si myslím, že dramaticky jiná ta příprava není. Není možná tak detailní, nemusí být tak podrobná a je určitě časově méně náročná.

Z čeho konkrétně jste v té době jako reportér čerpal informace, co bylo vašimi zdroji?

Ono je to asi individuální, protože každý komentátor má svůj systém příprav. Já třeba i díky tomu, že jsem měl vždy k programování blízko, tak mám udělanou historicky databázi hráčů, kam jsem si doplňoval statistiky. Dnes díky tomu, že jsou statistiky online, tak má udělaný program, který mi tyto informace stahuje sám. Zrovna nedávno jsem si v té databázi dělal pořádek a zjistil jsem, že tam mám přes tři a půl tisíce hráčů, kteří prošli českou nejvyšší ligou, z nichž teda už většina nehraje. K tomu mám ještě plus jednu tolik zahraničních hráčů. Navíc jak dělám i mládežnický hokej, tak tam mám i kluky, kteří se jen mihli někde v nějakých juniorských soutěžích, takže to mám docela podchycené.

V těch úplných začátcích internet ještě, tak jak je dnes, to znamená, že si člověk dělal statistiky sám na základě zápisů z těch utkání. Spoustu věcí si musel člověk chystat sám, což ale bylo na jednu stranu jednodušší, protože jak ani lidé neměli moc informací, tak když člověk nějakou informaci získal, tak byl ten jediný a mohl to těm lidem ve vysílání náležitě prodat. Spoustu informací se dalo získat na základě osobních setkání nebo známostí s těmi hráči. Já jsem měl právě to výhodu, že jsem ten hokej hrál, tak době, kdy jsem naskočil do televizního vysílání, tak moje věková generace zpravidla tvořila jádro těch týmů a já jsem tak v každém týmu měl vždy někoho, koho jsem znal. Navíc ještě můj táta dělal doktora u juniorských hokejových reprezentací, takže i tady tímto způsobem jsem měl k hokeji přístup a znal jsem i realizační týmy. Když byly soustředění reprezentačních brankařů, tak protože byly u nás v Příbrami, tak jsem vždy byl brán jako ten, kdo na ně chodí střílet. V tomhle jsem měl tu výhodu těch inside informací.

Kromě vlastních statistik, čerpal jste ještě z něčeho?

Časopisy, noviny... vlastně to, co tehdy bylo – ty běžné zdroje. Četka a takovéto informace v té době ještě chodily dálno pisem.

Patřily mezi ty zdroje třeba i tiskové konference?

Samozřejmě. Já třeba, když jsem komentoval, tak jsem se snažil ráno chodit na rozbruslení těch týmů. Prvně se doptat a za druhé se podívat, jak mají týmy postavený tým. Tím, že jsem tam měl ty kamarády, tak jsem dost často s nimi na to rozbruslení šel – takže jsem s nimi byl i na ledě, což by z dnešního pohledu mohlo být vnímáno jako překročení té bariér mezi novinářem a sportovcem. Zase na druhou stranu já jsem měl tu výhodu, že jsem šel na rozbruslení s oběma těmi týmy, takže to bylo vlastně vyvážené.

Když jste se s těmi hráči takto znal, jak vás to ovlivňovalo ve vedení těch rozhovorů?

Já jsem naštěstí měl tu výhodu, že jsem v každém týmu ty kamarády měl, takže mě nemohl nikdo nařknout z toho, že bych protěžoval jeden tým na úkor jiného. Já jsem jako aktivní hráč hrál za Slavii, takže jsem si vyslechl, že Slavii nadřžu, ale naštěstí jsem pak začal trénovat děti a začal jsem je trénovat na Spartě, takže tím jsem vyrovnal vztah Slavia–Sparta a pomyslně jsem tak srovnal v tomto porovnávání skóre. Ono to na jednu stranu přináší ty pozitiva. Víím o jednom případě, když Antonín Stavjaňa končil kariéru, tak jsme spolu seděli v kabině a on se uvolil, že teda dobře, že mi to řekne i na mikrofon. Já jsem pak paradoxně dostal za tento rozhovor pokutu, kdy tehdy panoval úzus, že si musíme s respondentem vykat. Jenže v tu chvíli byl ten Tonda tak emočně rozpoložený, že jsem věděl, že kdybych mu v tom rozhovoru začal vykat, tak tam vytvořím pomyslnou bariéru a on by mi to na tu kameru vůbec nemusel říct, že končí kariéru. Takže mi v tom rozhovoru tykal, za což jsem dostal pokutu, ale zase na druhou stranu jsme byli první, kdo měl s Tondou Stavjaňou velmi emotivní rozhovor, ve kterém popisoval, že se loučí s kariérou. Já jsem se vždy snažil a dával jsem si na to velký pozor, abych tyto osobní kontakty nepřenášel do těch rozhovorů.

Takže tehdy bylo striktně řečeno, že se musí v rozhovorech vykat?

To byl zavedený úzus v České televizi, že v rozhovorech vykáme. Dodnes se to snažíme dodržovat, protože já si myslím, že to tykání v rozhovorech není dobře. Za prvé to někdy svádí k familiárnosti, za druhé to pak člověka svádí k úsudku, že ten člověk dává najevo, jak dobře se s těmi hráči zná. To vykání by tam mělo být i v rozhovorech s lidmi, se kterými se reportér dobře zná a tyká si s nimi. Já například i s Davidem Kosteckým, se kterým jsem velmi dobrý kamarád, si při rozhovorech vykám. Snažím se to dodržovat, takže to člověku málo kdy uteče.

Když už jsme u té řeči v rámci rozhovorů, rozmlouváte se jako komentátor a rozmlouval jste se jako reportér?

Komentátor by se rozmlouvat měl, ačkoli si myslím, že ne všichni to dělají a je to pak občas i malinko znát. Člověk by se měl nějak rozpovídat. Jako reportér jsem se většinou moc nerozmlouval, ale řekl jsem si třeba před úvodním stand-upem pár vět – nějaké říkačky. Před tím rozhovorem o přestávce už na to prostor moc není a myslím si, že většina reportérů se v současnosti nerozmlouvá. Stejně tak si myslím, že ani většina komentátorů u nás se bohužel nerozmlouvá. Ono to rozmlouvání není o tom, že člověk mluví celý den, ale právě že musí mít správnou dikci. I ten pohyb mimických svalů při mluvení je součástí jazyka ve vysílání.

Jak moc se promítl příchod internetu do reportérské přípravy a kdy se vůbec v této sféře začal aktivně využívat?

Internet věci strašně usnadnil, minimálně co se týká statistik. S tím využíváním spíše záviselo, aby na něm nějaký relevantní content byl. Ono to od příchodu internetu takových pět až šest let trvalo. V sezoně 1995/96 už se dalo k internetu připojit bez problémů přes nějaké vytáčení připojení a podobně, ale v té době ještě nebyl ten obsah a stránky, které by ten systém nějak dělaly. Ve chvíli, kdy tam ten obsah už byl, tak se ten proces přípravy hrozně zjednodušil. Dnes navíc mimo to, že jsou specializované stránky jako třeba Hokej.cz, kde by měly být aktuální oficiální statistiky, tak se tam také objevují ty preview k zápasu, takže to, že je někdo zraněný, že někdo má šestizápasovou sérii v bodech. Spousta reportérů si žádnou zásadní větší přípravu nedělá – před zápasem si otevrou statistiky v mobilu a přečtou si to, co napsal do preview píšící novináři.

Já jsem si zpočátku práce s internetem korigoval ty internetové informace přes zápisy, protože ty informace nebývaly úplně přesné a ta korekce tam tolik neprobíhala. Dnes už jsem v podstatě závislý na tom, co si stáhnu z internetu, ale vytahuju si to tak, abych v rámci té přípravy měl nachystané ty řady dat. Ale to už je individuální zpracování dat a úplně jiné téma. To, co jsem dělal dřív, tedy že jsem si po každém kole každý sednul, vzal si zápisy a vypisoval si ty statistiky. To už dnes nedělám.

Konkrétně teda pracujete s webem Hokej.cz, oficiálními weby klubů a pracujete třeba i se sociálními sítěmi?

Do určité míry ano. V současné době je Twitter velkým zdrojem informací. Nejsem úplně takový, že bych prošmejdil facebookové stránky hráčů, ale tweety klubové a hráčské jsou

někdy docela zajímavé. Člověk v tomto musí být opatrný a informace si ověřovat, protože to, že se někde něco objeví, ještě neznamená, že je to nutně pravda. Dřív to býval boj o informace, naopak dnes je to tak, že člověk ty informace musí filtrovat a nenechat se jimi zahltit. Dřív to bylo tak, že informací bylo málo a každá byla cenné, teď je informací moc a člověk mezi nimi musí hledat valounek toho, co smysl dává a nechytit se úplně všechno.

Vnímáte ze strany České televize nějakou formu regulace vaší přítomnosti na sociálních sítích, je to třeba například přímo vyžadováno, abyste s nimi pracovali?

Je to tak, že mě nikdo nenutí, abych si Twitter pročítal a stejně tak mě nikdo nenutí, abych tweetoval, ale pochopitelně si myslím, že to patří k vnitřnímu PR. Sociální sítě jsou dnes jedním ze silných komunikačních kanálů a je to spíš i o tom, že by si každý měl rozmyslet, co na sociální sítě pošle. Netvrdím, že všechny výstupy od všech členů redakce sportu ČT jsou vždy takové, jaké bych očekával.

Ve smyslu jejich zaujetí vůči určité problematice?

Přesně tak. Pořád si myslím, že někteří pořád nepochopili, že co jednou pošlu na síť, tak už tam bude žít svým vlastním životem a bude to tam navždy, že vyjadřování na síti není soukromá věc a že vždy tam svým vystupováním reprezentuji tu firmu, za kterou nějakým způsobem kopu. A myslím si, že takový postoj je standardní v jakékoliv firmě, nejen České televizi, a i u sportu musí hráč ctít to, že hraje v nějakém dresu a musí se podle toho chovat. Sociální sítě jsou veřejný prostor, nikoli soukromý. V současnosti není už ani Facebook soukromý.

Uvědomujete si nějakého hráče, který by byl na Twitteru aktivní a dával by tam cenné informace, které byste se pak při přípravě daly využít?

Musím říct, že tyto věci se týkají spíše zahraničního hráčů například z NHL, kde jsou ty sítě více využívány a ti hráči jsou naučení, že si musejí udělat reklamu.

Co u nás funguje tak jsou spíše klubové tweety, kdy ty kluby Twitter aktivně využívají k vypouštění informací.

Dohledáváte si informace během utkání?

Ano. I během zápasu se dívám na web, když třeba potřebuju nějakou statistiku, se kterou jsem předem nepočítal, že ji budu potřebovat. Hodně nejen u hokeje ale i u atletiky dělám, že mám Twitter puštěný jenom proto, že když se někdo zraní, tak se to občas na Twitteru objeví rychleji než oficiální informace. Je pravda, že se v současné době stává, že je

příprava reportérů až podceněna. Zažil jsem i to, že reportér či reportérka vůbec nesleduje hokej během třetiny a přijde až na přestávkové rozhovory do mixzóny. V podstatě ten reportér pak jen čeká, až dostane nápovědu od experta nebo do moderátora, na co se má hráče zeptat. Což rozhodně není dobře.

Nápovědu myslíte ve smyslu, že dostane zadáno to téma, nebo že je mu sdělena přímo otázka, kterou má hráči položit?

Někdy úplně konkrétně chtějí ti reportéři vědět, na co se mají zeptat – opravdu konkrétní otázku. Bohužel jsem zažil, že byl reportér celou třetinu někde v kabině s maséry na čaji a pak přišel až na rozhovor, což bohužel podle toho ten rozhovor pak vypadal.

V těch 90. letech toto asi nehrozilo...

Tehdy to bylo čistě o tom, s čím ten reportér sám přijde. Naopak, tehdy fungovala mnohem užší spolupráce s reportérem v rámci vysílání – to jsme se jej snažili zapojovat do dění. Reportérský vstup byl dvakrát nebo třikrát za třetinu například s informací ze střídaček, co že se tam právě děje.

Na záznamech bylo vidět, že Robert Záruba dělal v rámci rozhodujícího utkání finále 1994/95 dělal reportérský vstup z prostoru střídaček ve chvíli, kdy byla přerušena hra kvůli odpadkům na ledové ploše. Po skončení základní hrací doby taky dle slov komentátora “lovil” hráče k rozhovoru.

Ono to totiž tehdy ani zdaleka nefungovalo tak jako teď. V současnosti má každý klub tiskového mluvčího, kterému se nahlásí, jakého hráče reportér k rozhovoru chce, a mluvčí je zpravidla schopen daného hráče na rozhovor přivést. Tehdy to stálo na tom, že byl reportér domluven třeba s vedoucím týmu, aby po utkání hráče uvědomil, že s ním chce reportér dělat rozhovor. Stalo se třeba, že hráč na to neměl zrovna pomyslení, takže se rychle hledalo, kdo půjde místo něj. V takových případech bylo dobré mít v těch týmech kamarády, kteří se vždy nechali přemluvit.

Takže ta změna v praxi reportéra proběhla určitým způsobem i v tom, že v současnosti už jsou ti hráči zvyklí na to, že si je reportéři vybírají na rozhovory?

Jo, už to berou automaticky. Jako jsou momenty, kdy ten hráč může být třeba čerstvě zraněný, nebo v nějaké emoční nepohodě, a pak ten rozhovor odmítne, ale má to už v současnosti vždy nějaký důvod a nejen to, že se hráči zrovna nechce.

V Třinci má v tomto údajně finální slovo Václav Varad'a.

I ten trenér si může říct, že s vybraným hráčem potřebuje ještě mluvit v kabině, nebo naopak ví, že daný hráč v určité situaci nereaguje úplně vhodně, že by tam mohl říct něco, za co by pak dostal pokutu, tak jej tam raději nepustí. Jsou i hráči, které je lepší před mikrofon raději nepouštět.

Máte takovou autocenzuru, kdy si říkáte, že daného hráče raději nebudete na rozhovor brát, protože by mohl říct něco nevhodného nebo na rozhovor nějak překvapivě zareagovat?

Spíše jsou hráči, o kterých člověk předem ví, že ten rozhovor s nimi by pravděpodobně nedával moc smysl – že jsou to takoví mumlalové, kteří by nic neřekli, takže se často reportér snaží těmto hráčům raději vyhnout. Někteří hráči mají třeba problémy s řečí, tak je to pro ně ten rozhovor spíše trápení.

Česká televize má dle herního řádu extraligy výhradní právo prvního rozhovoru s vybraným hráčem. Vnímáte v mixzóně nějakou formu konkurence ze strany nového vysílatele extraligy O2 TV Sport, respektive ze strany jejich reportérů? Respektují pozici ČT u hokeje?

Naposledy jsem tyto věc řešil před dvěma lety v Třinci, ale moje zkušenost byla taková, že jsme se vždy dokázali nějak dohodnout. Nikdy tam nebyl nějaký konflikt. Spíš bylo období, kdy kluby nechtěly respektovat to, že bychom měli natáčet před oficiálním pozadím extraligy a snažily se nás nacpat před jinou tabuli. Nebo se stávalo, že klub slíbil, že přivede hráče na pozápasový rozhovor, ale třeba až za půl hodiny. To se ale stávalo spíše ze začátku, dnes už je ta práce v klubech velmi profesionální. Zároveň ale vím, že se udály i přešlapy ze strany reportérů, kdy klub říkal, že daného hráče na rozhovor z nějakého důvodu pustit nemůže, ale reportér přesto vyvíjel tlak na účast daného hráče na rozhovorech. Ono je to o vzájemném respektu obou stran – jak klubu, tak televize – a myslím si, že to v 95 % případů funguje.

Stejně tak bývaly problémy s tím, že televizní záběr by měl být vždy čistý. To znamená, že je na obrazovce vidět hráč a reportér, ale že tam není vidět hrozen dalších diktafonů a mikrofonů. Myslím si, že se to postupně čistilo a v současnosti to funguje v režimu, který vcelku funguje.

Pocitujete tedy za to období nějakých 30 let posun v praxi reportéra, a pokud ano, tak v čem úplně nejvíc?

Posun tam rozhodně je. Já si myslím, že nejvíc se ta změna projevila v tom, kolik věcí může člověk mít před tím, než jde na dané utkání. Z té sféry osobních kontaktů se to přesunulo do sběru informací – nechci říct stalkingu – kdy jsem schopen informace o hráčích nasbírat, aniž bych je detailněji znal. Dřív, když jsem chtěl hráče vyzpovídat, tak jsem o něm musel něco vědět. Co se o něm neobjevilo v novinách, to jsem si od něj musel zjistit.

Příloha č. 5: Hlubkový polostrukturovaný rozhovor s Robertem Zárubou

12. 7. 2021, Praha, Kavčí hory – *Robert Záruba je šéfkomentátorem Redakce sportu. Kromě hokeje komentuje také baseball, softball a florbal. Hokejoví fanoušci jej znají především díky legendárním hláškám, jako bylo „Rachna Kachna to to letělo“ z mistrovství světa v roce 2010, nebo oslavné „Otevíráme zlatou bránu olympijského turnaje, jsme olympijští vítězové“ ze ZOJ v Naganu 1998.*

Jak a kdy vůbec vznikla role reportéra u hokeje v ČT?

Jestli si dobře vybavuju, tak úplně první pokus jsme udělali v sezoně 1990/91, kdy jsem se do toho angažoval já, protože jsem chtěl k tomu hokeji vlastně dostat – to už jsem byl v redakci. Zároveň jsme tehdy viděli první ucelenější hokejový program z NHL, tehdy na ESPN, kde oni tehdy měli funkci toho bench reportéra – oni tomu asi říkali jenom reportér, ale byl to reportér, který byl u střídaček, měl tam nějaký rádius, kam kamera dosáhla. Víím, že z chodby, která byla mezi kabinou a střídačkou, si vzal hokejku, kterou ve vstupu popisoval. Měl tam i samostatný vstup, nedělal jen rozhovory, což my jsme zpočátku taky neměli jen rozhovory, byly to zásahy do vysílání – jako postřehy z úrovně ledu. Poprvé jsme to začali dělat v té sezoně 1990/91 a jestli si vybavuju, tak úplně první to bylo na finále, protože my jsme v té sezoně výrazně omezili počet televizních utkání. Tehdy se vysílalo strašně málo zápasů, play off skoro vůbec

To omezení přišlo z jakého důvodu?

Nevím, byl to rok 1990, tak byly jiné zájmy, lidi zajímaly jiné věci než sport, takže nebyla taková poptávka. Při finálové sérii, kterou jsme vysílali také velmi okleštěnou, tam první dva zápasy v Jihlavě se nevysílaly, tam jsem byl jenom jako reportér – to znamená jenom s kamerou a natáčel jsem do zpravodajství reportáž. Zápas *tři* a *čtyři* se hrál v Litvínově a tam jsem právě byl jako reportér mezi střídačkama – v Litvínově je to takové hodně stísněné – a tam jsem stál mezi jihlavskou a litvínovskou. Tam jsem dělal vlastně první rozhovory a první takové jakoby postřehy, popisoval jsem momenty z té hry. Víím, že tam byla i nějaká hádka i mezi těmi střídačkami, do té jsem se taky nějak zapojil. Ne že bych se hádal, ale referoval jsem o ní. To byl vlastně úplný začátek a byli jsme první sport, který to začal dělat.

Takže hokej byl zase v něčem první...

No, do určité míry. Je pravda, že potom jsme začali dělat i takové další “pokusy”, kdy jsme měli reportéra třeba na veslování, to bylo myslím mistrovství světa v Račicích, a tam jsem byl taky jako reportér.

Vy jste se tedy v tu dobu u hokeje soustředil především na komentování?

Já jsem v tu dobu začínal. Já jsem byl té redakci krátce, vlastně nejdřív jsem tam byl jako externista, ale zaměstnaný jsem v redakci byl od června 1990, takže já jsem ještě v té době nemohl komentovat. Já jsem komentoval baseball a poté jsem začal komentovat hokej na OK3, kde se právě začala vysílat ta NHL. Tady jsem se soustředil především na to, že jsem jezdil jako reportér, a tady jsem se vnutil s tou nabídkou, že budu dělat toho bench reportéra při finále, takže tím to tak nějak začalo.

V sezoně 1993/94 tedy role reportéra ještě nebyla pevně zavedena?

To už se dělalo dávno. V sezoně 1993/94 už jsme to dělali určitě a 1994/95 jsme to zavedli úplně pravidelně, zatímco do té doby to bylo spíš nárazově. Ale dělali jsme to určitě – i sérii 1992/93.

A to byly rozhovory jen před utkáním a po utkání, nebo to byly i přestávkové rozhovory?

Ne ne, přestávky jsme nedělali, ale dělali jsme tam vstupy do přerušení hry.

V roce 1994 přišel tedy k hokeji ČT Michal Dusík a byl vás údajně dostatečný počet na to, abyste mohli jezdit na ta televizní utkání ve třech komentátorech, s tím že dva komentovali a jeden plnil roli reportéra. Dá se to tedy nazývat už tehdy reportér?

Určitě, ale jak říkám – nárazově jsme to dělali už předtím, ale opravdu soustavně jsme to dělali až od sezony 1994/95. Kdy to ale nesouvisí úplně s počtem lidí, ale spíš s tím, že se rozšířil hokejový program, že se začal vysílat opravdu pravidelně. Kdežto předtím jsme vysílali víceméně nárazově. Ještě v sezoně 1992/93 a 1993/94 ještě byl magazín Buly jako hlavní hokejový program, nebylo pravidelné televizní utkání.

To bylo tehdy formou sestřihů, že?

Ano, to byl opravdu magazín, který běžel nejdřív sobotu a pak ve čtvrtek. Byl to magazín, který shrnul celý týden u nás, ale do toho jsme tam dávali NHL a švédskou ligu. NHL teda obrazově, na to jsme měli práva tenkrát. Ale to byl jediný program, jinak se nevysílalo

vůbec žádné televizní utkání, a to ani z play off. To bylo třeba deset zápasů za rok, kdy se vybraly jen určité zápasy. Takže ten důvod pro toho bench reportéra ani nebyl, protože nebyl soustavný pravidelný program. Ten začal až s tou sezonou 1994/95.

A tam už jste teda dělali rozhovory i o přestávkách?

Dělali. V tom roce už jsme ten hokejový program propojovali a myslím od sezony 1995/96 už jsme měli Buly jako součást televizního utkání.

Pamatujete si, co v té době bylo „zadání“ pro toho reportéra? Co na těch utkáních dělal?

To zadání je vlastně dodneška stejné, akorát že teď se miň plní tím, jak se od začátku změnila role těch komentátorů. Že byli dva komentátoři, kteří se střídali po dvou až třech minutách, což je něco, co teď dělá například O2.

To je ale něco jiného než federální způsob komentování?

To je ještě něco jiného, to bylo předtím do roku 1992. To jsme komentovali 10 minut Čech a 10 minut Slovák. Tím, jak jsme se pak rozdělili a vlastně i tu NHL jsem chtěl, abychom ji dělali trochu rychleji, tak jsme se začali střídat po dvou až třech minutách, nebo výrazném zlomovém momentu. Tím se to trošku změnilo a takto jsme komentovali pak i tu extraligu, proto tam byl prostor pro ten další pohled, který byl ale víceméně stejný, jelikož ho dělal zase komentátor – ale v tu chvíli vlastně reportér. Kdežto potom v 1995/96 jak jsme začali používat ten dělený komentář *komentátor a expert*, tak najednou tam ten reportér měl toho místa trochu míň, ale zadání bylo celou tu dobu stejné. Ten reportér zprostředkovává kontakt s hráči a trenéry. Tenkrát jsme dělali rozhovory i během hry.

Takže rozhovor reportéra při utkání ze střídačky s hráči?

Na té střídačce jsme dělali rozhovory během hry, kdy jsme třeba v tom finále 1991, když jsem s tím začínal, tak tam si pamatuju, že jsem na někoho takhle poklepal během hry při přerušené hře, jsem se ho zeptal na nějakou situaci na tom ledě. Takže to bylo ještě zajímavější a je to něco, k čemu bychom teď chtěli vrátit, ale už to prostě nejde. V Kanadě a ve Švédsku se to takhle dělá. Ve Švédsku je tradiční rozhovor toho bench reportéra těsně před úvodním buly každé třetiny s asistentem nebo přímo s hlavním trenérem. To je tam úplně tradiční, že ten reportér opravdu stojí vedle té střídačky, trenér k němu přijde, a třeba 30 sekund před tím, než se vhodí úvodní buly, tak se ho ještě zeptá na poslední pokyny, taktiku, co říká zahajovací sestavě a tak. Takže to tam je úplně zavedené a totéž jsme se

snázili dělat tady. Dokonce, jak jsem říkal, dělat to do hry nebo do i v přerušené hře. To byl jeden úkol reportéra. Druhý úkol pak byl mít k tomu své vlastní postřehy, což jsme skoro vlastně opustili, a třetí takový prvek byly samozřejmě rozhovory o přestávce a po skončení zápasu.

A u nás to teď nejde proč? Z jakého důvodu? Jenom proto, že na to ta sféra lidí na to není zvyklá?

Tak asi. Je to o zvyku a o domluvě. Jde i o to, že ty rozhovory se potom staly součástí legálního plnění smluvního, kdy za těmi hráči jsou většinou nějaké backdropy, to znamená tabule s nějakými logy a vzkazy.

Kdy se tady začali sponzoři prosazovat do vysílání?

To začalo jakoby spontánně a vlastně ze začátku to nebylo upravenou nějakou smlouvou. Začalo to někdy na přelomu století, takže někdy 1998 nebo 1999. Tam to začalo tím, že ty kluby najednou strkat za ty hráče tabule, dávali jim čepice se sponzorskými logy a nebylo to smluvně nijak ošetřené. Tím pádem to bylo i pro nás nebezpečné, začali jsme to ignorovat, respektive začal takový boj, kdy jsme tam ty tabule nechtěli a oni zase naopak ano. Pak se to upravilo vysílací smlouvou a dneska je to přesně dané a je v povinnostech klubu dodat ty hráče na rozhovory.

Ano, je to zaneseno přímo do herního řádu TELH...

Ano a zároveň je naší povinností ten rozhovor odvysílat. Samozřejmě jsou tam případy, kdy to z různých důvodů nejde, ale tohle se tam smluvně upravilo. Když se s tím začínalo, tak to byl ale boj.

Vzhledem k tomu, že ve finále 1995/96 lze právě tento sponzoring vidět na paravánech s logy Staropramen, které jste měli při rozhovorech v pozadí. Považoval jste to tehdy za něco, čím je dnešní mixzóna?

My jsme ty rozhovory chtěli dělat třeba i jinde, ale mixzóna má opravdu jiný status. Je to prostor, který jsem znal už z mistrovství světa a hlavně z olympijských her. Ty pravidla jsou tam ale úplně jiné než jsou v extralize. Tady vlastně nebyly žádná pravidla, takže se vám tam u toho rozhovoru nakupilo padesát diktafonů a cizí mikrofony, které pak vytěžily rozhovor, který my jsme měli někdy živě, ale občas jsme jej chtěli použít s dvoudenním zpožděním. S mixzónou se to vůbec nedá srovnávat, tam jsou přesná pravidla – někde stojí píšící novináři, někde stojí televize a dokonce, když si tu pozici někdo zaplatí, tak tam

nesmí být nikdo jiný než vy, a jsou to opravdu rozhovory jeden na jednoho. V nouzových případech se to sdružuje, ale většinou se sdružují cizojazyčné televize, takže si pak navzájem nekonkurují. To tady vůbec nefungovalo. U nás ty kluby měly spíš tu tendenci těm hráčům hodně ulevovat, takže hráče na rozhovor přivedly, ale rozhovor museli udělat všichni najednou.

Ve finále 1995/96 nejde poznat, že by kolem vás byly další novináři hladoví po výpovědi, byli tam?

Jak kdy... U těch živých rozhovorů to většinou platilo, ale my jsme pak to vysílání skončili a potřebovali jsme udělat nějaké další rozhovory na další dny a tam to byl problém.

Když jsme se bavili o tom, kde se ten reportér tehdy při práci pohyboval, tak to tedy byl nějaký rádius kolem střídaček, ale s kým vším byl ve spojení, s komentátorem, režii? Používali jste tehdy nějaké ucho?

S komentátorem ne, ale s režii ano. S komentátorem by to nefungovalo, protože ten má při zápase jiný úkol než komunikovat s reportérem. Samozřejmě se ale navzájem slyšeli, když se neslyšeli, tak to byl spíš problém. Snaha ale byla, abychom se vždycky slyšeli, ale jen tu část, která jde oficiálně do vysílání, nikoli komunikaci mimo. Komunikace mimo, kdy reportér říkal "Já bych teďka chtěl vstoupit, mám tuhleto zajímavost, nebo zraněný je tento hráč a mám k tomu podrobnosti," šla jiným komunikačním kanálem. Technická komunikace byla mezi reportérem a režisérem a komunikace, která šla do vysílání, tak se slyšeli komentátor i reportér navzájem. Samozřejmě při nějakých výpadcích, chybách nebo poruchách to tak nebylo.

Využívali reportéři právě třeba ten komentář, který šel do vysílání, ve chvílích, kdy situaci třeba sami neviděli.

Reportér z toho komentáře vygeneruje nějaké téma, nebo otázku, která navazuje na to nejzajímavější z té třetiny.

Bavíme se teď o současnosti, nebo o těch 90. letech?

To platilo i tenkrát, že už tenkrát jsme se snažili nějak reagovat. Například, že seshora se zdálo, že ten moment vypadal tak a tak, tak otázka je pak na to, jak ten moment vypadal ze hřiště. Ten reportér to navíc vidí trochu z jiné perspektivy. On to vidí více z pozice toho hráče, ale ten nadhled je mnohokrát určující pro rozuzlení té situace a celkový přehled. Takže ten komentář tam byl nutný, protože ten reportér si pak mohl představit, jak asi to ve

skutečnosti bylo, protože jemu se to míhá před očima – překrývá se to tam, kdežto ten komentátor, jak to vidí z nadhledu, tak to má přehlednější. Mnohokrát bylo možné na to navázat a bylo určitě propojeno tímto způsobem.

Line-upy před utkáním jste v té době získávali od koho?

To jsme si nějak zjišťovali u trenérů. Já je teda dodneška zjišťuju od trenérů, protože je jako komentátor potřebuju s určitým předstihem. Tehdy nebyl jiný zdroj. Ještě si teď uvědomuju jeden rozdíl, který tam oproti současnosti byl, a to že ty rozhovory byly dělané živě. To znamená, že byla třetina, a pak byla ta formulace, kterou úplně nesnáším, že se podíváme, koho tam uloví reportér. Ale to je to, že já jsem vždycky říkal, ať tam není nic o lovení ale jen uvedení, že je u mikrofonu ten a ten. Ten slovní balast v komentáři nenávidím. Ty dnešní utkání jsou recordovány, právě abychom se vyhnuli mimo jiné tomuhle tomu a abychom měli lepší ten návrat do zápasu, a aby se ten rozhovor dal třeba zkrátit.

Když se zaměříme na komunikaci reportérů s hráči, vnímáte tam nějakou proměnu – profesionalizaci? Je v té komunikaci nějak znát ta mediální výchova, kterou hráči v klubech podstupují?

Jo jo, výrazně. Spíš než mediální výchovou je to školení řekněme spontánní. Skoro všechny kluby už mají tiskového mluvčího a ten ty hráče nějak připravuje a je jim k ruce, že jim může vysvětlit třeba i tu užitečnost rozhovoru nebo proč se ten rozhovor vůbec dělá a jak se v tom rozhovoru mají chovat, tak aby to tomu klubu pomohlo a nepoškodilo ho to. Někteří hráči to mají přirozeně vypěstované a někteří hráči potřebují určitou pomoc. Určitě jsou tam vidět pokroky, určitě si na to ti hráči zvykli a nepovažují to za nějakou cizorodou část toho výkonu a toho zápasu. Patří to určitě do toho programu, ale pořád ještě je tam dost rezerv z hlediska percepce otázek. Někdy ten sportovec nevnímá, že tomu může hodně pomoc a přitáhnout pozornost ke klubu nebo k sobě. To jsou takové ty odpovědi “Je to zápas, jako každý jiný,” což je klišé, které ani není pravda. Není to zápas jako každý jiný – ta rutina hráče je možná stejná, že si zaváže první levou tkaničku, že vstoupí na led jako třetí, že když jde na vhazování, tak si čtyřikrát popotáhne rukáv na dresu, ale každý zápas je úplně jiný. Dokonce i ty zápasy, které se něčím navzájem připomínají, a ten hokejista tím sdělením říká, že nemá smysl se koukat, protože kdybyste se koukali na zápas před týdnem, tak vlastně jste udělali úplně totéž a viděli byste to samé. Čili to je ten typ rezervy v profesionalitě té komunikace, protože si ti hráči neuvědomují své možnosti.

Nikdo nechce, aby o tom básnili, ale kdyby se vyvarovali určitých klišé, která ty diváky spíše odrazují, než aby je to přitáhlo, bylo by to lepší. Takže určité pokroky jsou, ale pořád jsou tam také dost velké rezervy.

Co byly informace, bez kterých se reportér v 90. letech neobešel? Co vše bylo potřeba znát a připravit si?

To je těžko říct. Příprava komentátora na zápas je už docela popsána, ale reportéra to úplně není, je to hodně individuální, a nedá se tedy přesně říct, bez čeho by se ten reportér neměl obejít. Co si myslím, že je takový základ, tak vědět tak nějak zhruba statistiku těch hráčů v sezoně, v turnaji nebo podle toho, o co jde, a mít k tomu i nějaký výklad. Ten reportér totiž pak někdy může obohatit toho komentátora nebo ten komentář, když sám přijde s nějakým objevem, který je zajímavý. Pak je příprava ještě otázkou určité pozornosti, protože ten reportér je tam dole, aby si všiml něčeho, čeho si ten komentátor všimnout nemohl. Takže nejcennější jsou otázky, které vyplývají nejen z přípravy, ale spíš z pozornosti, kdy ten reportér si všimne, že se na střídačce najednou něco děje a pak se na to zeptá – ten komentátor si tohoto nemusí vůbec všimnout.

A takové otázky v současnosti mohou reportéři pokládat? Protože mi bylo doposud řečeno, že rozhovory navazují na elektronickou tužku.

To je nesmysl. To vám určitě řekli, ale to je nepochopení trochu toho zadání. Je pravda, kdy reportérky si dokonce volají o otázky do studia, kdy chtějí vědět o čem bude ta elektronická tužka, aby to pak navazovalo.

Není to tedy požadavek ze studia to, že by to na sebe mělo navazovat?

Takhle, ve scénáři je to za sebou. Ano, je pravda, že se tomu ta tužka velice často věnuje, ale když tam je nějaké jiné silné téma, tak vůbec nevadí, když ten reportér přijde se svým vlastním příběhem toho hráče. Vůbec to není tak, že by ty rozhovory musely nutně navazovat a že by ty navazující rozhovory byly lepší než ty, které úplně změní téma. Věřím tomu, že vám to reportéři, především reportérky, takto řekly, ale není to úplně přesně to, co by byl hlavní imperativ toho rozhovoru.

Já jsem se teď koukal na finále NHL, díval jsem se na CBC a tam byl Kyle Bukauskas – mladý reportér... ono se na sítích pořád řeší, kolik mu je vlastně let – on vypadá jako takový klouček, ale on skoro nikdy nenavazoval – vlastně nikdy nenavazoval na to, co se řešilo ve studiu. Naopak to byl v tom programu vždy takový posun, že se v tom studiu

něco probralo, Ron MacLean tam probral něco s experty a pak vyzval toho Bukauskase, třeba „Bukauskas má něco k zahajovacím sestavám“. O tom se předtím vůbec nemluvilo a totéž byly přestávkové rozhovory. Vždycky v tom programu máte místa, která to posunou tematicky dál, a ten posun se dělá různými způsoby. Oni zrovna to dělají takhle, že vlastně každý ten jeden člen toho vysílacího týmu to posouvá, takže se ten program neustále zrychluje. Kdežto u nás máme téma a vyjádří se k tomu všichni, což taky není někdy na škodu, ale někdy je to téma a pak ještě to rozvádí ten reportér někam dál, což se tam moc nepěstuje. U nás jsme právě malinko ustrnuli a budeme muset na tomto trochu víc zapracovat, protože máme pocit, že to musí navazovat. Teď od příští sezony budeme právě dbát, aby to ten rozhovor posouval a přinášel své vlastní téma, přestože navazuje na nějakou část toho programu.

Vy jste celkem známý svou přípravou – statistiky, archivy... proč jste vlastně přistoupil k tomu, že nečerpáte z nějakých společných statistik.? V současnosti je zdrojem přípravy reportérů často internet...

Jak jsem začínal, tak statistiky v novinách nebyly a internet nebyl vůbec. Když potom byl, tak ty statistiky tam byly strašně nepřesné a povrchní. Já jsem si ty statistiky dělal sám a tím pádem byly neoficiální, ale občas i z těch neoficiálních čísel se dalo vyčíst něco zajímavého. Mě na tom vlastně bavilo, že tady byla určitá originalita těch čísel, které neměl nikdo jiný. Já jsem se o to opravdu hodně zajímal, hodně jsem si to dělal tyto čísla a bavilo mě, že nikdo jiný je nemá. Takže to byla taková ta ambice mít to autorství i nad těmi čísly. Pak se to tedy začalo zlepšovat, dneska už opravdu všechno podstatné – ty nejpodstatnější statistiky najdete, ale je u toho zase větší výzva najít v nich něco, co v těch statistikách není, nebo dát dohromady kombinaci těch údajů, která je zajímavá zrovna pro tento zápas nebo tohoto hráče. To je ale jen jedna část té přípravy ty statistiky, je to jeden šuplík asi z deseti.

Z čeho jste si tedy ty statistiky připravoval?

V novinách ty statistiky nebyly, ale byly tam ty základní údaje. Československý sport měl část, kde byl zápis o utkání, sestavu a gólu a přihrávky. Z toho já jsem si dělal to bodování. To jsem pak konfrontoval s týdeníkem Gól, kdy to vycházelo opožděně, a pak jsem se zajímal o to, kde ten Gól ty statistiky bere, a zjistil jsem, že na svazu pracuje statistik, tehdy to byl nějaký Jan Novák, který sbíral ty oficiální zápisy – což dnes je oficiální dokument, byť tehdy neměl takovou validitu s ohledem na to, že asistence se tam psaly

velice nepřesně, a o zákrocích brankářů ani nemluví. Údaj to ale nějaký byl, takže já jsem si to potom začal upravovat i v těch svých statistikách, to jsem ještě dělal do sešitu, když jsem si to nejdřív udělal nanečisto podle Československého sportu a potom jsme si to obtáhl podle zápisů, když jsem chodil k tomu Novákovi na svaz a kontroloval si ty statistiky podle těch zápisů. Já jsem to pak měl opravdu přesně a dřív, protože ten Gól to vydával jednou za měsíc.

Internet jste v té přípravě začal využívat aktivně kdy?

Když jsem přešel ze sešitů na elektronickou evidenci, takže 1998/99. Statistiky a bodování jsem měl nejdřív v Excelu, ale poznámky o hráčích jsem si dělal ve Wordu. Pak jsem to dělal pořád znovu a znovu, takže jsem to dělal v Excelu všechno.

Jde poznat, zda se reportér na utkání připravil?

To se určitě dá, ale někdy je to ku prospěchu věci, když je otázka, příspěvek nebo reportáž je ústrojně zapojený do toho zápasu, do děje, do příběhu, ale někdy to prostě vadí, když úplně bez souvislosti vy tam vypálíte nějakou statistiku, ale ona v tu chvíli nedává vůbec smysl – ten zápas je úplně o něčem jiném. Takže někdy ta příprava, že se ten reportér nebo komentátor připravili, ale připravili se na něco jiného. Ten zápas by třeba potřeboval jiný typ statistiky, jinou poznámku, vůbec žádnou statistiku, nebo naopak více statistiky. Někdy je to právě, že to ten komentátor takzvaně předvádí tu přípravu, ale to vlastně není smysl toho. Smysl je, že když se něco stane, přesně z té přípravy vytáhnout to, co se nejlépe hodí. Samozřejmě to nejde vždycky a ta souvislost je velmi volná s tím zápasem, ale pak se musí najít místo adekvátní k tomu – přerušená hra nebo nedramatická situace.

Jak často je vhodné, zařadit takovou zajímavost nebo statistický údaj do otázky?

Ono strašně záleží na tom, jak se to naroubuje. To se nedá asi říct. Hodně tam záleží na citu toho reportéra.

A ten cit získá reportér jak?

Praxí. To je ale zase, že někomu stačí, aby tu praxi dělal měsíc, a někdo to může dělat třeba i pět let. Někdo to jednoduše vycítí. Taky je dobré se dívat, jak to dělají jinde – to si taky myslím, že hodně pomáhá.

Když už tedy reportér nějakou tu zajímavost do otázky zařadí, neodvádí to spíše pozornost diváka mimo odehranou třetinu nebo utkání. Není vhodnější zaměřit se jen na tu třetinu a otázky na podstatné akce?

Na toto žádný návod není, prostě je dobré vycítit, co by bylo v dané situaci lepší. Někomu to hodně pomůže, někdo nad tou odpovědí i trochu přemýšlí. Jsou hráči, kteří nad tím vůbec nepřemýšlí a mluví ve frázích. Tam je dobré toho hráče něčím vyprovokovat – myšleno pozitivně – inspirovat k odpovědi, která by byla zajímavější a trochu by vybočila z toho opatrného prostoru, kde se chce hráč pohybovat a nechce se k něčemu vyjádřit, nechce o něčem pořádně ani mluvit. Tam je potom jediná rada, že každá otázka, která ho přivede k něčemu, je dobrá.

Takže existuje nějaká dlouhodobá příprava, do které bych zařadila třeba to, že vy si děláte vlastní statistiky, podobně máte zkušenosti...

Pozor, to se bavíme o komentování. U reportéřiny je ta dlouhodobá příprava minimální, jestli vůbec nějaká je.

U těch přestávkových rozhovorů, vzhledem k tomu, že každý zápas je jiný, tak tam se asi moc dlouhodobě připravit nedá, kromě toho, že se člověk naučí nemít trému...

Tam ta dlouhodobá příprava asi spočívá spíš v tom, že se díváte, sledujete ten sport.

Dá se tou dlouhodobou přípravou nějak předejít tomu, že se z ničeho nic zarazíte a najednou nevíte, co jste chtěl říct? Jde to pak nějak poznat, když se toto stane?

No, většinou to poznáte, že buď je takové to trapné ticho, „eeee“ anebo, což je ještě častější, padne nějaká banální – hloupá otázka, která ten rozhovor nijak neposouvá, a je poznat, že je ten reportér bezradný.

Zaznamenala jsem i otázky, kdy reportér popíše akci a není to ani otázka, opravdu spíš jen čistý popis, a ten reportér spoléhá na to, že se respondent chytne a začne odpovídat, a dokud nezačne, tak tam se tam ten reportér spíš zamotá. Je to nepřipravenost, nebo jenom to, že tu otázku tahá někde z paty?

To je něco jiného. Tam spíš není schopnost položit krátký stručný dotaz, což je chyba, obzvláště u těch rozhovorů, které mají nějaký časový limit, což je tento případ.

V takových případech poučka Oty Černého o otázce jasné jako šlehnutí bičem tam úplně neplatí.

Ona by měla fungovat, ale ne vždy se to podaří. To vím, protože občas takové otázky dělám taky a nevím, jak to mám rychle zformulovat, aby to bylo krátké stručné a zároveň to inspirovalo.

Pomáhá v takových případech slangová slova například jako brejkovat a forecheckovat, jejichž český opis by vám zabral velkou část dotazu? Že se to kladení otázek díky užití těchto slov zrychlí?

Myslím si, že ne. První věc je výběr toho respondenta. Když si vyberete hráče, tak už byste měla v rámci přípravy na utkání znát, kdo je vypravěč nebo takový mluvčí týmu, ačkoli to není třeba kapitán, a pak kdo je takový, že mluví ve frázích, sportovec, který mluví nerad... To jsou tři takové základní kategorie a vy si vyberete samozřejmě spíš někoho z té první, ale když to nejde jinak, tak je dobré připravit si to malinko pečlivěji, protože někoho stačí jen ťuknout a už to jede, ten rozhovor, a někoho musíte postrkávat.

Volba respondentů tehdy a teď – je to stále na reportérech, že si na rozhovor můžou vybrat, koho chtějí?

Ano. Ale je pravda, je-li to program se studiem, tak si to studio většinou respondenta vybírá, právě aby to navazovalo na tu tužku. Tím ale vznikla ta závislost obsahu toho rozhovoru na té analýze, což není dobře.

Stává se, že reportéři třeba ani netuší, proč jim studio do rozhovoru daného hráče vybralo?

To vědí. Ale když už se to stane, tak to je přesně to, co musíme do budoucna odbourat, tady tu závislost, protože to není úplně dobře. Musíme nechat určitou volnost, takže můžeme říct, ať udělá rozhovor s určitým hráčem, ale téma ať si vybere, jaké chce.

V minulosti to ale bylo opravdu čistě na reportérech, koho si vybrali?

Ano, ale bylo to jinak v tom, že jsme si je opravdu sami odchytávali, kdy šla po třetině řada těch hráčů do kabiny a vy jste tam zatáhla někoho za rukáv. Tehdy nebyli žádní mluvčí, dnes už to jde přes ně.

Vy jste tehdy měli dokonce volnější pohyb po zimním stadionu, když jste mohli za hráči až do kabiny, což už tak teď není, že?

Ne, není. Do kabiny už se nechodí.

Když už jsme se bavili o návaznosti rozhovoru na elektronickou tužku z hlediska rozebírané akce, tak v tom rozhodujícím finále 2018/19 elektronická tužka nebyla, ačkoli měl obrazovku na její přípravu David Pospíšil ve studiu před sebou na stole.

Vylučuju, že by nebyla v celém finále, ale je možné, že v tom utkání buďto nefungovala, nebo se protáhly ty přestávkové rozhovory, respektive přestávkový program.

Je jazyk a styl reportérů spíše individuální záležitostí, nebo jsou nějaké rysy, které by měli všichni reportéři vykazovat.

My tady máme takovou zásadu, že mluvíme spisovně – u toho reportéra je možná větší příklon k slangu.

Takže užití slangu nepovažujete za nějaké zplošťování jazyka?

Záleží na četnosti. Když je to každé slovo blafák...

Spíš se tam vyskytují slova jako forechecking, brejkovat a podobné.

To už skoro ani není slang. U reportéra je slang ale častější než u komentátora. Druhá věc je, že si reportér má držet odstup, a tedy že má vykat. To se samozřejmě změnilo, protože my jsme na začátku té profese reportéra televizního utkání sportovcům tykali i ve studiu a změnilo se to zhruba v roce 1996 nebo 1997.

V rozhovoru s Miroslavem Chalánkem a Josefem Augustou ve finále sezony 1993/94 jste respondentům ale vykal.

No tak to je ale výjimka, protože s Mírou Chalánkem jsme se tenkrát ještě neznali, ale jinak jsem všem skoro tykal.

Ano, ve finále 1995/96 už jste všem hráčům tykal. Jen pan Chalánek s panem Augustou byly 1994 výjimky, což je u pana Augusty například pochopitelné.

Tomu jsem vykal vždycky, i Ivanu Hlinkovi jsem vykal. Trenérům jsem vykal skoro vždycky až na pár výjimek, ale to musel být nějaký hodně mladý trenér. Tehdy třeba Miloš Říha, ale i tomu jsem myslím vykal.

V současnosti je to vykání malinko umírněno formulacemi, kdy reportér osloví respondenta křestním jménem a následně mu vyká, například “Jirko, vy jste...”.

To mi přijde jako dobrý kompromis. Ve sportu – to je prostředí, kde se běžně tyká, a dokonce i starší lidi vám velice rychle nabídnou tykání. Jsou to i situace, které vám nejsou příjemné, ale ti lidi to tak berou. Já, když jsem dělal Archiv Z s Janem Kodešem, což když já jsem byl hodně malý kluk, tak vyhrál Wimbledon a byl tenisová legenda, a on asi po třetí schůzce mi říká “Prosímte tykej mi,” což jsem mu říkal, že se omlouvám, že mi to asi nepůjde. Tak mu tykám, ale není mi to vlastně vůbec příjemné. Jak říkáte – z úcty k tomu člověku mi to nejde.

U pana Augusty mi bylo vykání jasné, ale u pana Chalánka jsem se pak v kontextu tykání ostatním hráčům divila.

No, protože tam jsem tykal určitě i dalším hráčům, ale s Mírou Chalánkem jsem se tehdy ještě neznal.

Takže od roku 1996 se začalo v rozhovorech konstantně vykat?

Jo, já si myslím, že to bylo rok po Vídni, protože to jsem byl opravdu v kabině s kamerou a všem jsem samozřejmě tykal, kromě Luďka Bukače, a ty rozhovory byly až moc žoviální. Takže neříkám, že to bylo hned v té sezoně, ale postupně jsme se začali přiklánět k vykání, až potom tady také byli mladší kolegové, kteří v rozhovorech tykali, a to bylo divné, působilo to prostě divně. Ten expert, co komentuje, to je něco jiného – to je součást té dvojice, tam je ten vztah přiznaný. Jinak ale přesto, že těm hráčům v 90 % tykám, tak pak před kamerou jim bez výjimky vykám. To samé pak platí o reportérech.

V čem vidíte největší rozdíl, když srovnáte styl a jazyk, jakým jste kladl dotazy tehdy v těch 90. letech a jak se pokládají nyní? Vy jste měl docela dlouhé otázky...

Strašně. Kolikrát byly nesnesitelně dlouhé, a to mám dodneška. Tehdy jsme měli pocit, že musíme tu pozici reportéra uplatnit tím, že se prodlužovaly otázky, dělaly se hodně často vstupy. Což ty vstupy by nebyly na škodu, ale ty dlouhé otázky opravdu někdy překázejí. Takže to se nějak vyvinulo do kratších otázek, ale samozřejmě to bylo za určitých obětí, protože dneska ty otázky vypadají některé strašně povrchně a nenápaditě, že nejsou kolikrát moc zajímavé, ale je tady snaha dát co největší prostor tomu sportovci – respondentovi, aby se mohl vyjádřit. Takže ten posun je určitě blíž k tomu, že se otázka zkrátila, nebo by měla být kratší než na začátku, a měla by být víc zacílenější k nějakému

jednomu tématu. Tenkrát jsme probírali páté přes deváté, což se stane i dneska, ale přeci jenom už častěji směřuje k určitému tématu. –

A ta samá otázka jen zaměřená na celkovou práci toho reportéra. Nepřijde vám, že je to pro ně nyní v uvozovkách jednodušší? Neříkám, že nejsou potřeba, ale ten prostor je jim není dáván tolik, jako byl dáván vám tehdy. V minulosti jste “běhali” kolem ledové plochy, abyste zjistili něco nového a zajímavého, teď se ale dle slov Michala Dusíka stává, že reportéři utkání moc nevěnují pozornost.

To si nemyslím, že by se stávalo. Tam spíš je otázka jiná, a to jestli vůbec můžou sledovat to utkání, protože jsou místa, kde těm reportérům není umožněno sledovat hru z úrovně ledu, kde má reportér podrobnější a dynamičtější pohled na hru a může ho pak přenést do těch otázek, ale na některých stadionech to místo jednoduše nemůže zaujmout. Například v O2 to je velký problém kvůli velmi striktním bezpečnostním předpisům a oni toho reportéra nechtějí mezi střídačkami mít, tak je vykázán někam do tiskového střediska. To je pak možná ten případ, kdy si jde sednout někam jinam, ale je to nikoli svévole ale nutnost. Na některých stadionech ten reportér prostě nemá to své místo tam, kde by ho měl mít. Takže to je asi ten jediný problém.